

شِعْبِيَّ كِي دُوَّت (Swahili)

Mlango wa Faizan-e-Sunnat - juzuu ya 2

دَعْوَةُ الْخَيْرِ

DA'AWAH YA WEMA

Sheikh-e-Tariqat, Amir-e-Ahl-e-Sunnat
Muassisi wa Dawat-e-Islami, Allamah Maulana Abu Bilal

MUHAMMAD ILYAS
Attar Qadiri Razavi

نیکی کی دعوٰت

Nayki ki Da'wat

Da'awah ya wema

(*wito kwa wema*)

Mlango wa Faizan-e-Sunnat - juzuu ya 2

Shaykh-e-Tareeqat, Ameer-e-Ahl-e-Sunnat,
Mwanzilishi wa Dawat-e-Islami, 'Allamah Maulana Abu Bilal

Muhammad Ilyas Attar

دامت برَّکاتُهُمُ الْعَالِیَّةُ

Imetafsiriwa kwa Kiingereza / Kiswahili na
Translation Department (Dawat-e-Islami)

Wito kwa wema / Da'wah ya wema

Tafsiri ya Kiswahili ya 'Nayki ki Da'wat'

HAKI ZOTE ZIMEHIFADHIWA

Hakimiliki © 2024 Maktaba-tul-Madinah

Hairuhusiwi kunakili, kuhifadhiwa katika mfumo wa urejeshaji au kusambazwa, kwa namna yoyote au kwa njia yoyote ile, kielektroniki, mitambo, kunakili, kurekodiwa au vinginevyo, bila ya idhini ya maandishi ya Maktaba-tul-Madinah.

Chapisho la : Shaban-ul-Mu'azzam, 1445 AH (February, 2024)

Imetafsiriwa na : Translation Department (Dawat-e-Islami)

Mchapishaji : Maktaba-tul-Madinah

ISBN : 978-969-631-827-9

Kiasi : -

UFADHILI

Tafadhali jisikie huru kuwasiliana nasi ikiwa ungependa kufadhili uchapishaji wa kitabu cha kidini au kijitabu kwa ajili ya Isal-e-Sawab ya wanafamilia wako waliofariki.

Maktaba-tul-Madinah

Aalami Madani Markaz, Faizan-e-Madinah – Mahallah Saudagran, Purani Sabzi Mandi,
Bab-ul-Madinah, Karachi, Pakistan

✉ **E-mail:** maktabaglobal@dawateislami.net – maktaba@dawateislami.net

📞 **Simu:** +92-21-34921389-93

🌐 **Mtandao:** www.dawateislami.net

Yaliyomo kwa Muhtasari

Jedwali la kina la yaliyomo linaweza kuonekana mwishoni mwa kitabu.

1. Du'a ya Kusoma Kitabu.	iv
2. Dibaji	v-viii
3. Nia ishirini na tatu ya Kusoma Kitabu hiki	ix-x
4. Vidokezo vyta Mtafsiri	xi
5. Hoja za (mambo muhimu ya) Kukumbuka xii	xii
6. Haja ya Wito (Da'awah) kwa wema	1-113

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Du'a ya Kusoma Kitabu

Soma Du'a (Dua) ifuatayo kabla ya kusoma kitabu cha dini au somo la Kiislamu, utakumbuka chochote unachosoma, إِنَّ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّ وَجَلَّ:

أَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ
 عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَالْجَلَلِ وَالْأَكْرَام

Tafsiri

Ewe Mwenyezi Mungu عَزَّ وَجَلَّ *Utufungulie milango ya elimu na hekima, na uturehemu, Ewe Ambaye ni Mwenye utukufu na ni Mtukufu!*

(Al-Mustatraf, juzuu ya 1, uk. 40)

Kumbuka:

Soma Salat-'Alan-Nabiy صلَّى اللّٰهُ عَلٰيهِ وَسَلَّمَ mara moja kabla na baada ya Du'a.

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Dibaji

Rasuli Mtukufu صلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ amesema, ‘Siku ya Kiyama, [watu wa] Ummah wangu watakuwa wengi zaidi kwa idadi kuliko wale wa Ambiya wengine wote. (*Sahih Muslim*, uk. 128, *Hadiyth* 331)

Akizungumzia juu ya Hadiyth iliyotajwa hapo juu, mfasiri mashuhuri, mwanafikra mkubwa wa Ummah, Mufti Ahmad Yar Khan رحمهُ اللہُ علیہ amesema: Kutakuwa na safu mia moja na ishirini za watu wa Peponi ambao mionganoni mwao safu themanini zitakuwa za ummah wa Mtume Muhammad Mustafa صلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ, na safu arubaini (40) zitakuwa za ummah wa Ambiya wengine علیہِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ (*Sunan-ut-Tirmizi*, juzu ya 4, uk. 245, *Hadees* 2555)

Mufti mtukufu صلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ amesema zaidi: Kama Rasuli Mtukufu صلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ni mtawala (mfalme) wa mitume wengine wote ,Ummah wake vile vile ni mtawala wa Ummah zingine zote. (*Mirat-ul-Manajih*, juzu ya 8, uk. 585-586)

Mamilioni ya shukrani kwa Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ Ambaye Ametuumba sisi wanadamu na Akatujaalia kuwa Waislamu kutoka katika Umma wa Rasuli Kipenzi Chake na Aliyebarikiwa . صلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Moja ya sababu za ukuu na utukufu, adhama na utakatifu, na kunyanyuliwa na kuinuliwa kwa Ummah huu duniani na Akhera na Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ ni kuwa Ummah huu unatimiza amri ya أَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهْيٌ عَنِ الْمُنْكَرِ (yaani kuwasilisha wito wa wema na kuzuia maovu).

Hapa kuna Aya ya 110 ya Surah Aal-e-‘Imran, sehemu ya 4 pamoja na tafsiri yake kutoka ukurasa wa 129 wa *Kanz-ul-Iman* tukufu pamoja na *Khaza'in-ul-Irfan* iliyochapishwa na Maktaba-tul-Madinah, idara ya uchapishaji ya Dawat-e-Islami. Amesema Allah عَزَّوَجَلَ:

نُنْتُمْ خَيْرُ أُمَّةٍ أُخْرِجْتُ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ

Nyinyi ni mbora mionganoni mwa walimwengu wote walio tokea kati ya watu - mnaamrisha mema na mnakataza maovu na mnamuamini Mwenyezi Mungu.

[*Kanz-ul-Iman (Tafsiri ya Quran)*] (*Sehemu ya 4, Surah Aal-e-'Imran, Ayah 110*)

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Kila Mwislamu ni mhubiri – awe ni mwanachuoni au mwanafunzi, Imamu wa Msikiti au Muadhini, kiongozi wa kiroho au mfuasi, mfanya biashara au mteja, mwajiri au mwajiriwa, afisa au kibarua, mtawala au mtu wa kawaida - bila kujali cheo chake cha kitaaluma na kijamii, anapaswa kuendelea kukuza Sunnah, kufikisha 'wito wa wema' kwa watu anaoishi nao au kufanya kazi nao. Ajitahidi kutekeleza kazi hii kubwa kwa nia njema ya kupata radhi za Mwenyezi Mungu ﷺ akitumia uwezo wake vyema.

Kwa masikitiko makubwa, Waislamu wa leo wamekuwa wavivu sana katika kufanya shughuli hii ya Madani inayohitajika sana. Ili kubadilisha uvivu huu kuwa shauku, Dawat-e-Islami, vuguvugu la kidini la kimataifa la Quran na Sunnah, na lisilo la kisiasa, tayari limechukua hatua kadhaa za kweli kwa kuandaa Ijtim'aat yenyeye msukumo wa Sunnah, Madani Qafilah ,ziara ya eneo kufikisha mwito wa mema, kozi za kufundisha Tabia za Madani, kozi ya Fard 'Uloom, Idhaa ya Madani na Dars kutoka katika kitabu Faizan-e-Sunnat n.k. Kwa fadhila za Mwenyezi Mungu ﷺ sura tano za Faizan-e-Sunnat, yaani. (i) Baraka za ﴿بِسْمِ اللَّهِ﴾ (ii) Adabu za Kiislamu za Kula (iii) Ubora wa Njaa (iv) Baraka za Ramadhani na (v) Kusengenya – Saratani katika Jamii Yetu, hadi sasa zimetoka.

Mikononi mwako sasa kuna sura ya sita 'Wito wa Wema' ambayo ina ubora na fadhila za kufikisha 'wito wa wema' na hasara za kuiacha. (Hii ni sura kubwa sana. Nimekusudia kufanyia kazi mada nyingi kama vile mifano ya Ambiya ﷺ, kafara zilizotolewa na maswahaba waliobarikiwa kwa ajili ya 'wito wa wema', 'wito kwenye wema' kwa kutumia karama [Muujiza]. 'Da'awah kwa wema kwa kutumia barua, Da'awah ya wema baada ya kufa na wahubiri vijana n.k Mauti yanaweza kuja wakati wowote. Mwenyezi Mungu ﷺ ambariki na amlinde kipenzi changu Madani Majlis 'Al-Madina-tul-'Ilmiyyah! wasia yangu kwa Majlis hii ni kuendelea kuzifanyia kazi mada hizi hata baada ya kufariki kwangu, na kuzijumuisha katika Faizan-e-Sunnat).

Kitabu hiki kinajumuisha karibu Aya mia moja ishirini na tano za Qur'ani (125), misemo 249 ya Rasuli Mpenzi na Mwenye Baraka ﷺ mafumbo ya mawaidha mia moja kumi na tatu (113), mafumbo ya kimadani Hamsini na moja (51), na lulu

mamia za kimadani kuhusu mada mbalimbali . Kwa rehema za Mwenyezi Mungu ﷺ, natumai kwamba kitabu hiki kitazidisha hamasa ya ndugu na dada wa Kiislamu kwa ajili ya shughuli kubwa ya Madani ya ‘kuita watu kwenye wema’. Tumefanya tuwezavyo ili kuondoa makosa kutoka kwa kitabu hiki. Mufti wa Dawat-e-Islami ‘Dar-ul-Ifta Ahl-e-Sunnat’ pia ameiangalia kwa mtazamo wa Shar'i. ﷺ Mimi ni nyeti sana kuhusu makosa. napendelea vitabu vyangu na vijitabu vya Na'at vikaguliwe na wanavyuoni kabla ya kuchapishwa kwa kuhofia kwamba iwapo hukumu fulani mbaya itachapishwa na watu kuanza kuifanyia kazi, huenda nikawajibishwa kwa hilo katika Akhera. Hata hivyo, tumefanya tuwezavyo lakini uwezekano wa makosa bado hauwezi kuondolewa. Kwa hivyo, ukipata kosa lolote la Shari katika kitabu hiki, tafadhali nifahamishe kuhusu hilo kwa nia njema, na upate kustahiki malipo makubwa (thawabu). Sitabishana bila sababu kwa kupendelea maoni yangu lakini nitaachana nayo kwa shukrani,

Ombi la 'Attar

Ni ombi langu la Madani kwa kaka na dada wa Kiislamu kutoa angalau Dars mbili (moja kati ya hizo iwe nyumbani) kwa nia njema ya kupata radhi za Mwenyezi Mungu ﷺ. Yaani wasomee Waislamu sehemu za kitabu hiki kwa nyakati mbili tofauti. Iwapo mtu yejote, akianza kufuata njia ya Qur'an na Sunnah baada ya kusikia Darasa yako, wewe pia utafafulu, ﴿إِنَّ شَرْكَانِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ﴾ Rasuli Mtukufu amesema, ‘Ikiwa Mwenyezi Mungu ﷺ Atambariki hata mtu mmoja kwa uwongofu kwa sababu yenu, hii ni bora kwenu kuliko kuwa na ngamia wekundu. (*Sahih Muslim uk. 1311 , Hadith 2406*)

Katika maelezo ya Hadiyth iliyotajwa hapo juu, ‘Allamah Yahya Bin Sharaf Nawavi رحمه الله عليه amesema, ‘Ngamia wekundu walikuwa wakichukuliwa kuwa ni mali ya thamani mionganoni mwa Waarabu, na hivyo walitajwa hapa kuwa ni mfano. Hii ni kwa maelezo tu; vinginevyo, ukweli ni kwamba hata sehemu ndogo ya Akhera isiyo na mwisho ni bora kuliko ulimwengu usiohesabika wa wanadamu.’(*Sharh Muslim lin-Nawavi, juz. 15, uk. 178*).

Du'a ya 'Attar

Ewe Mwenyezi Mungu ﷺ! Yeyote anayesoma kitabu ‘Da’awah kwa wema (sehemu ya 1)’ kuanzia mwanzo hadi mwisho ndani ya siku 25 na kutoa au kusikiliza Dars mbili kila siku kutoka katika kitabu ‘Faizan-e-Sunnat’, mbariki kwa : uthabiti katika Iman, kwa

kumtazama Mpenzi na Mbarikiwa Mtume ﷺ wakati wa mateso ya kifo chake, kusoma Kalimah wakati wa kufa kwake, faraja katika kaburi lake na wakati wa kufufuliwa, msamaha bila ya hesabu kutoka kwa rehema yako, Jannat- ul – firdaus katika ujirani wa Kipenzi Chako Rasuli ﷺ. Naomba zijibiwe dua zote hizi kwa ajili yangu, wanachuoni, cheki na wale wote walioshirikiana katika kukamilisha kitabu hiki, wakiwemo Wanigran na wajumbe wa Majlis Maktaba-tul-Madinah, na wafanyakazi wote wa Maktaba-tul-Madinah. Ewe Mwenyezi Mungu ﷺ! Samehe Ummah yote.

Hay Tujh say Du'a Rab-e-Rahmat, maqbool ho Faizan-e-Sunnat

Ghar ghar Masjid Masjid perh ker Islami bhai sunata rahay!

Tafsiri: Ni maombi yangu kwa Mwenyezi Mungu Mwingi wa Rehema ﷺ kwamba ‘Faizan-e-Sunnat’ iwe maarufu duniani kote. Watu watoe Dars kutoka humo majumbani, Masajid n.k.!

أَمِينٌ بِحَجَّةِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

تُوبُوا إِلَى اللَّهِ أَسْتَغْفِرُ اللَّهِ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

Muhammad Ilyas Attar Qaadiri

2 Ramadhani-ul-Mubarak, 1432 AH (Agosti 3, 2011)

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Nia ishirini na tatu za kusoma kitabu hiki

Mtume kwa wanadamu, amani ya miyo yetu na akili zetu, mkarimu na mkarimu zaidi.
 حَلَّ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَبَرَّهُ سَلَّمَ amesema:

نِيَّةُ الْمُؤْمِنِ حَيْرٌ مِّنْ عَمَلِهِ

Nia ya Muislamu ni bora kuliko kitendo chake.

(Al-Mu'jam-ul-Kabeer, gombo la 6, uk. 185, Hadees 5942)

Lulu mbili za Madani:

- ❖ bila nia njema, hakuna malipo yanayotolewa kwa tendo jema.
- ❖ Kadiri mtu anavyokuwa na nia njema, ndivyo atakavyopata thawabu zaidi.

Nia

Kila ninaposoma kitabu hiki, nitaanza kwa kukariri

1. Hamd.
2. Salat (kumswalia mtume)
3. Ta'awwuz na
4. Tasmiyah. (Mtu anaweza kuchukua hatua juu ya nia hizi zote nne kwa kusoma mistari ya Kiarabu iliyotolewa juu ya ukurasa huu).
5. Nitasoma kitabu hiki mwanzo hadi mwisho kwa ajili ya radhi za Allah ﷺ.
6. Kwa uwezo wangu wote, nitajaribu kuisoma katika hali ya Wudhu,
7. Nikikabili Qiblah.
8. Nitazitazama Ayah za Qur'ani,
9. na Hadithi zenye Baraka.

10. (huku nikisoma kitabu) kila nikisoma neno lililobarikiwa ‘Allah’, nitasema ﴿عَزَّوجَلَّ﴾.
11. na kila nikisoma jina lililobarikiwa la Mpendwa na Mbarikiwa Rasool nitasoma ﴿صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ﴾.
12. Nitajifunza maamuzi ya Shar’i.
13. Ikiwa sikuweza kuelewa hukumu fulani, nitashauriana na wasomi.
14. Sayyiduna Sufyan bin ‘Uyaynah رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema: ﴿عِنْدَ ذِكْرِ الصَّالِحِينَ تَنْزَلُ الرَّحْمَةُ﴾ Rehemta inashuka wakati wa kutajwa kwa wachamungu. (*Hilyat-ul-Awliya, gombo la 7, uk. 335, Raqm 10750*) Nitavuna baraka za kutajwa kwa wachamungu kwa kuwaambia mifano ya watakatifu wachamungu kutoka katika kitabu hiki, kwa wengine.
15. (Kwenye nakala yangu ya kibinagsi) Nitasisitiza mambo muhimu na muhimu na vidokezo vya kuyaangazia.
16. Nitaandika mambo muhimu ninaposoma.
17. Ili kukisoma kitabu hicho kabisa kwa nia ya kupata elimu ya dini nitasoma baadhi ya kurasa kila siku na kupata thawabu (ya kupata elimu ya dini).
18. Nitawahamasisha wengine kusoma kitabu hiki.
19. Kwa nia ya kutenda juu ya Hadiyth: ﴿تَهَادُوا تَحَبُّو﴾ peaneni zawadi, itaimarika mapenzi kati yenu. (*Muwatta Imam Maalik, juzu ya 2, uk. 407, Raqm 1731*) Nitanunua (nakala moja au nyingi za kitabu hiki niwezavyo kumudu) na nitawapa wengine zawadi.
20. Baada ya kuwapa wengine zawadi, nitawauliza waweke lengo la kusoma kitabu hiki kabisa (kwa mfano - ndani ya siku 25).
21. Nitawafundisha wale wasiojua.
22. Nitafanya Isal-e-Sawab ya kusoma kitabu hiki kwa Ummah wote.
23. Nikipata kosa lolote la Shar’i, nitamfahamisha mchapishaji kuhusu kosa hilo kwa maandishi (kumjulisha mchapishaji na mwandishi kwa maneno kwa kawaida haifanyi kazi).

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 أَمَّا بَعْدُ فَاخُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Vidokezo vya Mfasiri

Ndugu wapenzi wa kiislamu! Translation Department ya Dawat-e-Islami, idara inayohusika na utayarishaji wa vitabu na vijitabu vya Ameer-e-Ahl-e-Sunnat, mwanzilishi wa Dawat-e-Islami ‘Allamah Maulana Abu Bilal Muhammad Ilyas Attar Qaadiri Razavi دَاعِشَ بْنَ كَاظِمٍ الْعَالِيَّهُ katika lugha mbalimbali za Ulimwengu, unafuraha kuwasilisha kitabu ‘*Nayki Ki Da’wat*’ kwa Kiswahili kwa jina la ‘*da’awah kwa wema*’.

Ingawa tafsiri yoyote bila shaka ni aina ya ufanuzi, tumejaribu kiwango chetu bora kuwasilisha wazo la mwandishi katika maana yake halisi. Masharti ya sheria ya Kiislamu hayajatafsiriwa kama tahadhari kwa sababu katika hali nyingi, neno la Kiswahili haliwezi kuwa mbadala kamili wa neno la Kiislamu. Hata hivyo, faharasa imetolewa mwishoni mwa kitabu, ikifafanua maneno ya Kiislamu. Kwa ajili ya urahisi wa kaka na dada wa Kiislamu ambao watakuwa wakitoa dars kutoka katika kitabu hiki, sura fupi yenye Ahadi thelathini kuhusu ubora wa Salat-‘Alan-Nabii pia imeongezwa. Zaidi ya hayo, faharasa na katalogi pia zimetolewa.

Tafsiri hii imetimizwa kwa neema ya Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ, kwa neema ya Mtukufu Rasool صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ na msaada wa kiroho wa Shaykh wetu mkuu, mwanzilishi wa Dawat-e-Islami, ‘Allamah Maulana Abu Bilal Muhammad Ilyas Attar Qaadiri Razavi دَاعِشَ بْنَ كَاظِمٍ الْعَالِيَّهُ. Ukipata upungufu wowote katika kazi hii, inaweza kuwa hitilafu ya kibinadamu kwa upande wa tafsiri ya Majlis, na wala si mwandishi wa kitabu asili. Kwa hivyo, ukipata kosa lolote au upungufu katika kitabu hiki tafadhali tujulishe kulihusu kwa kuandika katika anwani ifuatayo ya posta au barua pepe kwa nia ya kupata thawabu (Sawab).

Translation Department (Idara ya Tafsiri)

Aalami Madani Markaz, Faizan-e-Madinah – Mahallah Saudagran, Purani Sabzi Mandi, Bab-ul-Madinah, Karachi, Pakistan

UAN: +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Barua pepe: translation@dawateislami.net

Mambo ya kukumbuka

Angazia mambo mbalimbali unaposoma kitabu inapobidi. Andika mada na uingize nambari ya ukurasa katika safu wima zilizo hapa chini. Maarifa yako yataimarishwa,
أَنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ.

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيمِ ۝ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ۝

HAJA YA WITO KWA WEMA

Ijtima' ya msamaha

Sayyiduna Abu Hurayrah رضي الله عنه amesimulia kwamba Rasuli mashuhuri na mwenye heshima صلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Amesema: Kuna malaika wa Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ wanaotembea. Wanapopita kwenye makusanyiko ya Zikr, huambiana wao kwa wao, 'Keti (hapa)' Wanapofanya Du'a wale wanaofanya Zikr (katika mkusanyiko), Malaika hawa husema ﴿أَمِين﴾ kwa Du'a yao. Wanaposoma Salat-'Alan-Nabiy, Malaika pia huswali pamoja nao. Wakati wanatawanyika [jitenga], Malaika huambiana wao kwa wao kwamba kuna habari njema kwa watu hawa waliobahatika, kuwa wanaporejea, wamesamehewa. (*Jam'-ul-Jawami' lis-Suyuti, juzuu ya 3, uk. 125, Hadiyth 7750*)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

Fadhila tatu za kuhudhuria Msikiti.

Ni bora ilioje mikusanyiko ya Zikr! Kumbuka kwamba Ijtima'aat, Dars na Ijtima'-e-Zikr-o-Na'at zenyе msukumo wa Sunnah pia zinazingatiwa kuwa ni mikusanyiko ya Zikr. Wana bahati ilioje Waislamu wanaohudhuria Ijtima'aat hizi za rehema kwa moyo wote, wakipata fursa ya kusamehewa kwa neema ya Mwenyezi Mungu! Hata hivyo, si kila mtu anayeweza kupata fursa ya kuhudhuria Ijtima'aat hizi za msamaha; waliobahatika tu ndio hubarikiwa nayo. Kwa vile ni tendo la wema sana na la kupata thawabu kuhudhuria vikao vya Madani vya Dars na hotuba zinazofanyika kwa kawaida huko Masajid, Shetani pia anajaribu sana kuwazuia watu kuhudhuria Msikiti. Anzisha 'kampeni ya kujaza Masjid'. Wahamasishe Waislamu kuhudhuria Masjid na hivyo kumfanya Shetani asifanikiwe.

Sayyiduna 'Abdur Rahman Bin Ma'qil صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ amesema, 'Tumesikia (kutoka kwa wanachuoni) ﴿أَنْتَ سَجِدْ حَضْنَ حَبِيبٍ مِّنَ الشَّيْطَنِ﴾ yaani Masjid ni ngome imara ya kujikinga na Shetani. (*Musannaf Ibn Abi Shaybah*, juzuu ya 8, uk. 172)

Kwa ajili ya msukumo wako, hapa kuna maneno matatu ya Rasuli Mpenzi صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kuhusu ubora wa Msikiti:

1. Bila shaka, wale wanaohuduria na kuwafanya wengine kuhuduria nyumba za Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ hakika hao ndio waja wa kweli wa Mwenyezi Mungu. (*Al-Mu'jam-ul-Awsat*, juzuu ya 2, uk. 58, *Hadiyth* 2502)
2. Mwenye kuupenda Masjid Allah عَزَّوَجَلَّ humfanya kuwa kipenzi chake. (*Ibid, gombo la* 4, uk. 400, *Hadees* 6383)
3. Mja anapoendelea kukaa Msikitini kwa ajili ya Zikr au Swalah, Allah عَزَّوَجَلَّ humwonea huruma, kama watu wa familia ya yule aliyepotea hufurahi anaporudi. (*Sunan Ibn Majah*, juzuu ya 1, uk. 438, *Hadiyth* 800)

*Woh salamat raha Qiyamat mayn
Perh liye jis nay dil say chaar salam*

*Mayray Piyaray kulipa mayray Aqa kwa
Mayri janib sema laki bar salam*

*Mayri bigri bananay walay per
Bhayj ay mayray Kirdgar salam*

Tafsiri: Yeyote ambaye amesoma kwa ikhlasi Salam chache atabaki bila kudhurika Siku ya Hukumu. Mamiloni ya Salamu ziwe juu ya Bwana wangu Kipenzi صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kutoka kwangu! Ewe Muumba wangu (عَزَّوَجَلَّ) Mtumie Rasuli Wako Kipenz صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ambaye ameniondolea matatizo na dhiki.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ

Mwenyezi Mungu sio mtegemezi (hategemei chochote)

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ ni Muweza wa yote. Yeye hategemei mtu yeyote. Yeye عَزَّوَجَلَّ ameuumba ulimwengu huu, akaupamba kwa vitu mbalimbali, na ameufanya ni mahala pa kuishi wanadamu humo, akidhihirisha Uwezo

Wake. Yeye عَزَّوَجَلَ aliendelea kutuma Rusuli Yake na Ambiya عليهما الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ duniani mara kwa mara kwa ajili ya mwongozo wa wanadamu. Akitaka عَزَّوَجَلَ anawenza kuwafanya watu waovu warekebishwe hata bila ya Ambiya عليهما الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ lakini yeye azzawajal ametaka waja wake wafikishe da'awah ya wema, wavumilie dhiki katika njia yake kisha wapate thawabu kubwa na vyeo vikubwa kwenye baraza lake. Kwa hivyo, Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ aliendelea kutuma Rasuli wake na Ambiya عليهما الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ katika ulimwengu kwa ajili ya kutekeleza kazi tukufu ya 'Da'awah ya wema' na hatimaye akamtuma kipenzi chake Nabii Muhammad ﷺ, kuhitimisha Nubuwah. Kisha Yeye عَزَّوَجَلَ akauchilia kazi hii kubwa na tukufu kwa Ummah wa kipenzi, Mtume Wake Mtukufu صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ili warekebishe wajibu huu muhimu kila mmoja wao kwa wao.

Hivyo kila Muislamu ni mhubiri; awe ni mwanachuoni au Imamu wa Msikiti, kiongozi wa kiroho au mwanafunzi, mfanyakishara au mteja, mwajiri au mfanyakazi, afisa au kibarua, mtawala au mtu wa kawaada, bila kujali taaluma yake na hadhi ya kijamii, aendelee kukuza Sunnah, kufikisha 'mwito wa wema' kwa watu anaoishi au anaofanya nao kazi. Anapaswa kujitahidi kufanya kazi hii kubwa akitumia vyema uwezo wake.

*Mayn Muballigh banu Sunnataun ka
Khoob chercha karoon Sunnataun ka*

*Ya Khuda Dars doon Sunnataun ka
Ho karam bahr-e-khak-e-Madinah*

Tafsiri: Naomba kuhubiri na kukuza Sunnah. Ewe Mwenyezi Mungu! Nibariki kwa uwezo wa kutoa Dars za Sunnah kwa wasila ya ardhi ya Madinah.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

Amri ya Qur'an ya 'Da'awah kwa wema'

Mwenyezi Mungu Mtukufu عَزَّوَجَلَ ameelezea ubora wa da'awah ya wema katika sehemu mbalimbali za Qur'ani Tukufu. Hii hapa Aya ya 104 ya Surah Aal-e-'Imran, sehemu ya 4, pamoja na tafsiri yake kutoka ukurasa wa 128 wa Kanz-ul-Iman tukufu pamoja na Khaza'in-ul-'Irfan iliyochapishwa na Maktaba-tul-Madinah, idara ya uchapishaji wa Dawat-e-Islami.

Amesema Allah ﷺ:

وَنَتَّكُنْ مِنْكُمْ أَمَّةً يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَا مُرْسَلَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَا عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكُمُ الْمُفْلِحُونَ

'Na liwe kundi mionganini mwenu linalolingania kwenye kheri, na linaloamrisha mema na linalokataza maovu hao ndio wenyewe kufaulu.'

[*Kanz-ul-Iman (Tafsiri ya Quran)*] (Sehemu ya 4, Surah Aal-e-'Imran, Ayah 104)

Kila mtu anapaswa kufikisha mwito wa haki kulingana na uwezo wake

Akitoa maoni yake juu ya Ayah iliyotajwa hapo juu, mfasiri mashuhuri wa Quran, mwanafikra mkubwa wa Ummah, Mufti Ahmad Yar Khan رحمۃ اللہ علیہ amesema katika kitabu Tafseer-e-Na'eemi, juzuu ya nne ukurasa wa sabini na mbili, Enyi waislamu! Pawepo na vuguvugu moja kama hilo mionganini mwenu, au muanzishe vuguvugu moja kama hilo kwa msingi wa kudumu ambalo linawalingania watu wote waovu kuelekea kwenye wema, makafiri kwenye imani ya Kiislamu, waasi kuelekea kwenye uchamungu, wenyewe kughafilika kuelekea kwenya utambuzi, wajinga kuelekea kwenye elimu ya Uislamu na Mwenyezi Mungu ﷺ, waliohifadhiwa kuelekea kwenye radhi ya ibada (ya Mwenyezi Mungu) na walio katika usahafulifu kuelekea fahamu.

Vile vile, harakati hii inapaswa kutekeleza imani sahihi, tabia njema na matendo mema kwa kuhubiri, kwa maandishi, kimwili, madhubuti, laini na (mtawala kwa raia wake) kwa nguvu. Zaidi ya hayo, harakati hii inapaswa kuwazuia watu kutokana na imani potofu, tabia mbaya, matendo mabaya, nia mbaya na mawazo mabaya kwa ulimi na moyo, kwa maandishi na hata kwa nguvu (kulingana na mamlaka ya mtu).

Kila mtu ni mhubiri !

Amesema zaidi yeye ﷺ: Waislamu wote ni wahubiri. Ni Fard (wajibu) kwa wote kuwaamrisha watu kutenda mema na kuwaepusha na maovu (popote pale ambapo Shari'ah imetangaza kuwa ni Wajib kwao). (*Tafseer-e-Na'eemi, juzuu ya 4, uk. 72; imerekebishwa*)

Katika maelezo yake Mufti mtukufu رحمۃ اللہ علیہ pia amenukuu Hadith zifuatazo kutoka katika kitabu Sahih Bukhari. Rasuli wa Rahmah, Muombezi wa Ummah صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

amesema: ﴿بِلَغْوَاعْنَىٰ وَلَوْ أَيْمَ﴾ 'Fikisheni kwa niaba yangu hata kama ni Aya moja.' (*Sahih Bukhari*, juzuuy 2, uk. 462, *Hadiyth 3461*)

Mayn nayki ki da'wat ki dhoomayn macha doon

Ho taufeeq aysi 'ata Ya Ilahi

Tafsiri: Naomba kukuza na kueneza wito wa wema. Na nibarikiwe na uwezo huu ewe Mwenyezi Mungu!

Kitendo kinachowanufaisha wengine ni bora zaidi

Mfasiri mashuhuri, mwanafikra mkubwa wa Ummah, Mufti Ahmad Yar Khan رحمۃ اللہ علیہ amesema zaidi: Mahubiri(mawaidha) ya Kiislamu ni ibada muhimu sana. Matendo mengine yote ya ibada kwa kawaida humnufaisha mwabudu lakini mahubiri ya Kiislamu haimnufaishi mhubiri tu bali hunufaisha pia wengine. Kitendo kinachowanufaisha wengine badala ya mtendaji wake tu, ni bora kuliko kinachomnufaisha mtendaji wake tu. (Imepokewa katika riwaya kwamba) mtu alimuuliza Mtume صلی اللہ علیہ وسّلہ علیه وسّلہ, 'Ni nani mja bora?' Yeye akajibu, '(Mja bora ni) yule ambaye anamkhofu Mwenyezi Mungu عزوجل، na akawatendea wema jamaa zake, na anafikisha mambo mema (kwa watu) na anawaepusha na maovu.' (*Az-Zuhd-ul-Kabeer lil-Bayhaqi*, uk. 327, *Hadiyth 877*)

Sayyiduna Hasan Basri رحمۃ اللہ علیہ amesema, 'Mwenye kuwaamrisha watu kufanya mambo ya kheri na kuwaepusha na maovu ni Khalifa wa Mwenyezi Mungu عزوجل na Mtume wake na kitabu chake (yaani Kurani Tukufu).' Imeelezwa katika Hadiyth kwamba Waislamu wakiacha mahubiri ya Kiislamu, wafalme katili watawatawala na maombi yao hayatajibowi. (*Ruh-ul-Ma'ani*, juzuuy 4, uk. 326)

Kiongozi wa waumini, Sayyiduna Abu Bakr Siddiq رضی اللہ عنہ amesema, 'Enyi watu! Waamrishe wengine wafanye mema na wazuie na maovu, mtakuwa mnaishi maisha ya amani.' Kiongozi wa Waumini, Sayyiduna Ali-ul-Murtada حَرَمَ اللَّهُ وَجْهَهُ الْكَرِيمُ amesema, 'da'awah ya wema ndio Jihad bora. (*Tefsir-i Kebir*, 3. Cilt, Sayfa 316)

Kuhubiri Uislamu ni ibada bora. Na kuiacha - (liche ya kuwa Wajib kwa Shari'ah) - ni uhalifu mbaya sana. Mwenye kuiacha atafedheheka. (*Tafseer-e-Na'eemi*, juzuuy 4, uk. 72; *imerekebishwa*)

Kiongozi wa Waumini, Sayyiduna 'Ali-ul-Murtada حَفَظَ اللَّهُ وَجْهَهُ الْكَرِيمُ pia amesema: "Moyo usiouona wema kama uzuri na uovu kama ubaya, utapinduliwa, kama vitu vilivyo ndani ya mfuko, vikipinduliwa, huanguka na kutawanyika. (*Musannaf Ibn Abi Shaybah*, juzu ya 8, uk. 667, Raqm 124, 125)

Majuto kwa maisha ya dhambi

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Siku hizi, dhambi zinatendwa kila mahali. Wakati mwingine, hata wale wanaoonekana kuwa wachamungu na wenye kujinyima raha hupatikana kuhusika katika imani potofu, mazungumzo ya ovyo, kutazama haramu na tabia mbaya. Ole! Dhambi zimekuwa ni za kawaida na zimeenea kila mahali! Ni kweli kwamba watu wacha Mungu bado wanapatikana duniani lakini ni wachache sana. Katika hali hiyo ya kusikitisha, kuwepo kwa vuguvugu lenye msukumo wa Sunnah 'Dawat-e-Islami' si chini ya fadhila kubwa, اللَّهُمَّ إِنِّي عَوَّذْتُ مِنْ أَنْفُسِي.

Njoo ujiunge na mazingira ya Madani ya Dawat-e-Islami kwa ajili ya ulinzi wa imani yako na urekebishihi wa matendo yako. Hapa kuna fumbo la Madani kwa ushawishi wako. Ndugu wa Kiislamu kutoka Keamari Bab-ul-Madinah (Karachi) amesema: Nilikuwa nikiwatusi na kuwagombanisha watu katika mambo madogo. Nilipenda sana kutazama filamu na tamthilia na kusikiliza nyimbo na muziki. Nilikuwa nimepoteza sehemu kubwa ya maisha yangu katika dhambi hizi. Nilikuwa nikifanya kazi kama dereva wa mmiliki wa nyumba ya bungalow. Kilichonipelekea kutubu dhambi zangu ni kwamba siku moja baada ya kumaliza kazi yangu nilikaa chumbani ambapo nilisikiliza hotuba yenye msukumo wa Sunnah iliyokuwa ikionyeshwa kwenye Idhaa ya Madani. Hotuba hiyo ilinifanya nitetemeke kwa woga, na kunifanya nione aibu juu ya madhambi. Hakika nilitubia dhambi zangu kwa Mwenyezi Mungu, عَوَّذْتُ مِنْ أَنْفُسِي na nilikusudia kwa dhati kutembelea njia ya Sunnah. Wakati tangazo la Tarbiyyati I'tikaf ya siku 30 katika mwezi mtukufu wa Ramadhan kwa ushawishi kwa Waislamu kuhudhuria, lilipotolewa kwenye Idhaa ya Madani, mara moja niliweka nia ya kuhudhuria I'tikafu, nikiitikia vyema. Kwa kutekeleza nia yangu, sasa ninavuna baraka za I'tikaf katika Madani Markaz ya kimataifa ya Dawat-e-Islami, Faizan-e-Madinah, Bab-ul-Madinah (Karachi). Pia nitasafiri na Madani Qafilah ya miezi 12 mara tu baada ya I'tikafu, إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

Tiba ya dhambi

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Je, mmeona! Kwa baraka za kutazama Idhaa ya Madani, sio tu kwamba mtenda dhambi alipata tiba ya ugonjwa wa dhambi zake, bali pia aliweza kupata fursa ya kuhudhuria I'tikafu ya Tarbiyyati ya siku 30 katika mwezi mtukufu wa Ramadhani duniani. Madani Markaz wa Dawat-e-Islami, Faizan-e-Madinah, Bab-ul-Madinah (Karachi). Alibahatika zaidi kufanya nia ya kusafiri na Madani Qafilah yenye msukumo wa sunnah kwa ajili ya miezi 12 baada ya I'tikafu.

Kila mtu atafute tiba ya ugonjwa wa madhambi. Niamini! Tukifa bila ya kutubia licha ya kufanya madhambi mara kwa mara, na ikiwa Mwenyezi Mungu ﷺ ataukasirikia, hatutapata pa kujikinga kutokana na ghadhabu yake. Tabia za waja wema wa Mwenyezi Mungu ni za kipekee. Licha ya kutenda mema, wanamcha Mwenyezi Mungu, ﷺ na wanatafuta tiba ya madhambi. Sayyiduna Hasan Basri رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema kuwa siku moja alikuwa akifuatana na kijana mchamungu mahali fulani huko Basra alipomuona tabibu. Mbele ya tabibu huyo kulikuwa na umati mkubwa wa watu wakiwemo wanawake na watoto wakiwa na chupa za maji mikononi, wakisubiri kupata dawa za magonjwa yao. Yule kijana mcha Mungu akamuuliza mganga, ‘Je, una dawa fulani ya madhambi?’ Yule tabibu akajibu kwa kukubali. Yule kijana akasema, ‘Tafadhal niambie tiba.’ Tabibu akajibu: Tiba ya ugonjwa wa dhambi inahu mambo kumi ambayo ni haya:

1. Chukueni mzizi kutoka kwenye mti wa ufukara na unyenyekevu.
2. Ongeza mchanganyiko wa toba kwake.
4. Weka kwenye bakuli la mapenzi ya Mungu.
5. Iponde ipasavyo kwa mshinikizo wa kuridhika.
6. Weka kisha kwenye sufuria ya uchamungu na kujinyima moyo.
7. Ongeza maji ya unyenyekevu kwake.
8. Kisha chemsha juu ya moto wa upendo wa Kimungu.
9. Kisha uimimine kwenye bakuli la shukrani.
10. Ipoze na shabiki wa matumaini.

11. Kisha unywe kwa kijiko cha sifa (ya Kimungu).

Ukifanya yote haya, basi kumbuka kwamba mapishi haya yatakuufaa wewe kutibu kila maradhi na matatizo ya dunia na Akhera. (*Al-Munabbihat, uk. 111*)

Kab gunahaun say kanara mayn karoon ga Ya Rab!

Nayk kab ay mayray Allah! Banu ga Ya Rab!

Kab gunahaun kay maraz wanasema mayn shifa paoon ga

Kab mayn beemar, Madinay ka banu ga Ya Rab!

Tafsiri: Lini nitaacha madhambi, Ewe Mola ﷺ Lini nitakuwa mchamungu, Ewe Mola ﷺ Ni lini nitapona ugonjwa wa dhambi! Ni lini nitakuwa mja wa Madina!

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلُّوا عَلَى مُحَمَّدٍ

Kula, kunywa na furahi

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Leo hii, kampeni mbaya za wasiokuwa Waislamu zinafanya juhudhi za kunusurika na kueneza dini yao duniani lakini, ole wao Waislamu wamejiingiza katika mambo yao ya kidunia tu. Kwa kusikitisha sana, inaonekana kana kwamba Waislamu wengi wa leo wamefikiria kula tu, kunywa na kufanya sherehe kuwa lengo la maisha yao. Nani anajali kuwahubiria wengine kuhusu Swalah na Sunnah! Hawana hata wakati wa kusali Salah kwa utulivu kwa ajili ya kuboresha maisha yao ya baadae. Vipi wanaweza kuupata moyo uliojaa mapenzi kwa Sunnah! Leo, watu wengi wanajali maisha yao ya kidunia tu.

Imeelezwa katika ukurasa wa 103 wa kitabu chenye kurasa 125 ‘Shukr kay Fadaail’ [i.e. Baraka za Shukurani], kilichochapishwa na Maktaba-tul-Madinah, idara ya uchapishaji ya Dawat-e-Islami: Sayyiduna Imam Hasan Basri رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema, ‘Mwenye kudhani kuwa chakula, vinywaji na nguo tu ndio neema za Mwenyezi Mungu , hakika ana elimu ndogo.’ (*Az-Zuhd li Ibn-ul-Mubarak, uk. 134, Raqm 397*).

*Dayta hoon Tujhay wasitah mayn piyaray Nabii ka
Ummat ko Khudaya rah-e-Sunnat pay chala day*

Tafsiri: Ewe Mwenyezi! Ufanye Umma utembelee njia ya Sunnah kwa ajili ya Nabii Kipenzi na aliyebarikiwa ﷺ (Wasail-e-Bakhshish, uk. 100)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

Sababu yenyé kufurahisha ya kutopenda ulimwengu

Inasikitisha sana! Upendo kwa ulimwengu umeongezeka katika nyoyo zetu. Tunakimbilia kipofu anasa na starehe za ulimwengu. Kinyume chake, waja wema wa Mwenyezi Mungu na waja wa kweli wa Rasuli wangeshukuru [kwa Mwenyezi Mungu ﷺ] kwa kukingwa na matamanio na neema za dunia. Sikiliza mfano wa mawaidha, uliochukuliwa kutoka ukurasa wa 68 wa kitabu 'Shukr kay Fadaail' na ujifunze somo: Sayyiduna Majma' Ansa رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ amesimulia kuwa kulikuwa na mchaMungu ambaye amesema, 'Fadhila ya kulindwa na starehe za dunia niliyopewa na Mwenyezi Mungu ﷺ ni kubwa kuliko maisha ya anasa ya kidunia kwa sababu Mwenyezi Mungu ﷺ ameichukia dunia kwa Rasuli wake Kipenzi ﷺ. Kwa hivyo, mimi nazithamini neema za Mwenyezi Mungu ﷺ ambazo amezipenda kwa ajili ya kipenzi chake Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa aalihi wa sallam) ﷺ Kuliko zile ambazo hakuzipendelea kwa ajili ya mtume wake. (*Shu'ab-ul-Iman*, juzu ya 4, uk. 117, Hadees 4489; muhtasari)

Kuwa na mali na anasa za kidunia kwa wingi hakika ni fadhila lakini kuziepuka ni fadhila kubwa zaidi.

*Peechha mayra dunya ki mahabbat say chhura day
Ya Rab! Mujhay deewanah Muhammad ka bana day*

Tafsiri: Ewe Mwenyezi Mungu ﷺ Niwezeshe niondoe mapenzi ya dunia na unifanye mja kwa Muhammad ﷺ.

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

Uislamu - kwa jina tu

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Hali inazidi kutoka kuwa mbaya hadi mbaya zaidi.

Inaonekana kana kwamba Uislamu umekuwepo kwa jina tu. Inasikitisha sana! Mtindo wa maisha wa Waislamu wengi ni kama wa wasio Waislamu. Sikiliza Hadiyth zifuatazo kwa makini sana ukitoa machozi kwa moyo wa huzuni, ikiwezekana. Sayyiduna Ali-ul-Murtada حَفَظَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَجْهَ الْكَرِيمِ amesimulia kwamba Mtume wa Rahmah amesema, 'Wakati utakuja juu ya watu ambao Uislamu utakuwa kwa jina tu na Quran kama Rasm (yaani. jadi) pekee. Masajid yao itakuwa imejaa [watu] lakini tupu ya Hidayah [mwongozo]; 'Ulamaa wao watakuwa watu waovu zaidi chini ya mbingu. Fitnah itatoka kwao na itarejea kwao. (*Shu'ab-ul-Iman*, juzu ya 2, uk. 311, *Hadees 1908*)

Waislamu - kwa jina tu

Akizungumzia juu ya Hadiyth iliotajwa hapo juu, mfasiri mashuhuri, mwanafikra mkubwa wa Ummah, Mufti Ahmad Yar Khan بِحَفْظِ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema (Uislamu utakuwepo kwa jina tu maana yake) kwamba majina ya Waislamu yatakuwa ya kiislamu na watajiita pia kama Waislamu, lakini mtindo wao wa maisha na sura zao zingekuwa kama zile za wasio Waislamu, kama inavyoonekana siku hizi. Inaweza pia kumaanisha kwamba majina na aina za dhahiri za nguzo za Uislamu zitakuwepo, lakini asili yao itakufa. Kwa mfano, Swalah itatekelezwa kwa dhahiri lakini hakutakuwa na unyenyekevu wa moyo na mwili. Zakah italipwa lakini hakutakuwa na ushirikiano na jamii. Hajj itafanywa lakini kwa ajili ya utalii. Jihad itafanyika lakini kwa ajili ya kupata madaraka na utawala.

Akitoa maoni yake kwa upande wa Hadiyth (Quran itakuwepo kama Rasm tu), Mufti mtukufu بِحَفْظِ اللَّهِ عَلَيْهِ رَسْمٌ amesema: Neno la Kiarabu [Rasm] limetumika vilevile katika Hadith iliyo hapo juu, ina maana bili, alama na jadi. Maana zote mbili hizi zinaweza kutumika hapa. Yaani alama za Quran zitachapishwa kwenye karatasi na maneno yake yatasemwa, lakini uchaji wake ndani ya nyoyo na kufuata maamrisho yake kutatoweza, au kwa njia nyingine, inaashiria kuwa Quran itatumika kwa kuapa kwa uwongo juu yake katika mahakama na kusomwa kwenye mazishi lakini sheria za Kikristo zitatekelezwa.

Sehemu ya Hadiyth (Masajid yao itajaa [watu] lakini tupu ya ibada) ina maana kwamba majengo ya Masajid yatajengwa kwa umaridadi sana kwa kuchongwa milango na kuta na vifaa vya kisasa vya umeme lakini hakutakuwa na mtu wa kuswali Swalah ndani yao. Maimamu wao watakuwa wapotofu. Kwa maneno mengine, Masajid itakuwa chanzo cha imani potofu badala ya mwongozo wa kweli. Sauti za wazungumzaji wapotovu

wanaotoa hotuba zitakuwa zikitoka kwa kila Msikiti kupitia vipaza sauti lakini hotuba hizo zitakuwa sumu kali ambayo itaeneza ukafiri na ukaidi [i.e. kutotii] kwa jina la mafundisho ya Quran.

Akizungumzia sehemu ya mwisho ya Hadiyth zilizobarikiwa, yeye ﷺ amesema, ‘Kutakuwa na idadi kubwa ya wanavyuoni wapotovu na wasio na vitendo ambao wataleta madhara makubwa, wakiwazunguka Waislamu wote kama kitu kimefungwa na kitu kingine. (*Mirat-ul-Manajih*, juzuu ya 1, uk. 229)

Mwizi wa sanda husikia sauti kutoka kwa Ghayb

Kumbuka! Dars za Quran na Hadiyth na hotuba zenyenye msukumo wa Sunnah zilizotolewa na wanazuoni wa Kiislamu walioongoka huko Masajid hazijakosolewa katika ufanuzi hapo juu. Kwa hakika Dars na hotuba za wanavyuoni hawa wa kweli wa Uislamu ni chemchemi ya uongofu unaoleta baraka na msamaha.

Sayyiduna Haatim Asam ﷺ siku moja alikuwa akitoa hotuba katika ‘Balkh’. Katika hotuba hiyo, ﷺ alifanya Du'a ifuatayo kwa ajili ya kuwatachia mema wakosefu, ‘Ewe Mwenyezi Mungu ﷺ! Kwa fadhila Yako, msamehe mkosaji mkubwa wa Ijtima’ hii.’ Mwizi wa sanda pia alikuwepo katika Ijtima’ ile. Usiku, alienda makaburini kuiba sanda. Mara tu alipochimba kaburi, alisikia sauti ikitoka kwa Ghayb, ‘Ewe mwizi wa sanda! Umesamehewa leo katika Ijtima’ ya Haatim Asam; kwa nini unafanya dhambi hii tena usiku wa leo?’ Aliposikiliza hili, alilia na kutubu dhambi zake kwa unyoofu. (*Tazkira-tul-Awliya*, uk. 222; *muhtasari*)

*Mujhay day day Iman per istiqamat
Pa`ay Sayyid-e-Muhtasham Ya Ilahi
Mayray sar pay `isyan ka baar ah Maula!
Berha jata hay dam-ba-dam Ya Ilahi
Zameen baujh say mayray phatti nahin hay
Yeh Tayra hi toh hay karam Ya Ilahi*

*Tafsiri: Ewe Mwenyezi! Nibariki kwa uthabiti katika Imani kwa ajili ya Rasuli Mkuu
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. Ole, mzigo wa dhambi unaongezeka mabegani mwangu kila dakika. Ewe*

Mwenyezi! Ni kwa neema yako tu kwamba ardhi haipasuki kwa sababu ya mzigo wa dhambi zangu. (Wasail-e-Bakhshish, ukurasa wa 82)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلُّوا عَلَى مُحَمَّدَ

Je, wasio Waislamu wanatuiga

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Ni fahari kubwa kwa maisha ya kidunia na vilevile ya baada ya kifo kuwaona wachamungu, kukaa pamoja nao, kusikiliza hotuba zao na kushiriki katika Ijtim'aat ya waja wa Rasuul. Mfano huu pia umetupa somo kwamba mhubiri anapaswa kuwahurumia wenyе dhambi. Licha ya kuwausia, anapaswa pia kuwafanya Du'a. Mfano huu ni wa zama za dhahabu za Tab'-e-Tabi'een.

Cha kusikitisha ni kwamba Waislamu siku hizi wamekuwa mbali na mafundisho ya Kiislamu. Cha kusikitisha ni kwamba Waislamu wengi leo wanajivunia kuwaiga wasiokuwa Waislamu, na kuacha Sunna. Pengine wamechukulia kuwa ni fadhila kuvaav mavazi yasiyo ya Kiislamu. Je, umewahi kuona mtu ye yeyote asiyе Mwislamu mwenye mitindo halisi ya Kiislamu (kama ndevu zenye urefu wa ngumi, kilemba, mtindo wa nywele na mavazi yanayofuata Sunnah n.k.)? Kwa kweli haujaona. Hawa ni watu wajanja sana na wasio waaminifu ambao hawataacha njia zao za uwongo na chafu na hawatafuata Waislamu, lakini kwa masikitiko makubwa, ni Waislamu ambao wanaiga wasio Waislamu kwa ujinga. Enyi ndugu zangu wa Kiislamu mlioghafilika! Tafadhalii rudini kwenye akili zenu! Kabla ya kukutana na kifo chako, amkeni kutoka katika usingizi wa kutojali na muwaamshe wengine pia! Kumbukeni!

Na samjho gey to mit jao gey ay Musalmano!

Tumhari dastan tak bhi na hogi dastano mayn

Tafsiri: Enyi Waislamu! Ikiwa hautambui uzito wa hali hiyo, utafutiliwa mbali kutoka kwa uso wa dunia. Hata hadithi zako zitatoweka kwenye kumbukumbu za historia.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلُّوا عَلَى مُحَمَّدَ

Mpenzi ambaye hakufanikiwa

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Hali ya Waislamu siku hizi haitajwi. Gharika ya dhambi inafagilia mbali kila mtu. Chini ya hali hizi muhimu, mazingira ya Madani ya Dawat-e-Islami, vuguvugu la kimataifa na lisilo la kisiasa la kuhubiri Quran na Sunnah, ni neema kubwa. Baki kuhusishwa nayo.

الْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَ مabadiliko ya kushangaza na hata mapinduzi ya Madani hufanyika katika maisha ya wanaohusishwa nayo. Huu hapa ni mfano wa Madani unaoonyesha jinsi mapinduzi ya Madani yalivyofanyika katika maisha ya ndugu wa Kiislamu anayeishi katika eneo la Malir huko Bab-ul-Madinah (Karachi). Amesema: ‘Kwa bahati mbaya, nilikuwa nimempenda msichana, ambaye alikuwa amenitupa kwenye pango la giza la dhambi. Siku moja, nilisikia kwamba alikuwa ameolewa na mtu mwingine. Habari hii ilifanya maisha yangu kuwa Jehanamu. Hatimaye, kama maelfu ya wapenzi wengine ambao hawakufanikiwa katika mapenzi yao, na kuangukia kucheza kwenye mikono ya Shetani, pia nikawa mraibu wa dawa za kulevyta, pombe, kasumba na heroini. Hakungekuwa na kileo chochote ambacho sikuwa nimekunywa, nikidhani kimakosa kuwa hii ndio njia ya kutafuta faraja.

Nikiwa nimekatishwa tamaa na kuhuzunika sana, nilijaribu kujiua mara nyingi. Ili kujiua, nilikunywa kemikali, petroli na hata asidi lakini wakati wangu wa kufa ulikuwa haujafika. Ukarimu ulioje wa Mwenyezi Mungu! Licha ya dhambi zangu zisizohesabika, Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ hakunifungia mlango wa rehema. Jinsi nilivyobarikiwa ni kwamba niliwahi kukutana na mshiriki wa Rasool aliyehusishwa na mazingira ya Madani yenye harufu nzuri ya Dawat-e-Islami. Adabu na ukarimu wake zilinipa shauku kubwa kwa [i.e. maslahi katika] maisha. Mnamo tarehe 29 Sha’ban-ul-Mu’azzam 1427 AH (2006), kwa baraka za juhud zake binafsi, nilipata fursa ya kuhuduria Faizan-e-Madinah, Madani Markaz ya kimataifa ya Dawat-e-Islami. Nilishangaa kuona hali ya kiroho hapa. Kuona ndugu wa Kiislamu wakiwa wamevaa vilemba vyta kijani, nilifurahishwa sana na imani yangu iliburudishwa.

Nilihuduria I’tikaf ya siku 30 iliyofanyika katika mwezi wa Ramadhan-ul-Mubarak mwaka wa 1427 Hijiria. ميم، mtu mwenye dhambi, nilibarikiwa kwa kuchunga Siyam ﴿صيام﴾ katika Ramadhan-ul-Mubarak. Kwa baraka za mazingira ya Madani, niliondokana na tamaa ya mapenzi na mawazo machafu. Niliupamba uso

wangu kwa ndevu, kichwa kwa kilemba na mwili kwa mavazi ya kufuata Sunnah. Pia nikawa wa kawaida katika kutekeleza Swalah tano za kila siku. Wakati wa kuandika fumbo hili, ninashiriki katika shughuli za Madani kujaribu kujirekebisha nafsi yangu na watu wa dunia nzima.

'Ataye Habib-e-Khuda Madani mahaul
Hay fayzan-e-Ghaus-o-Raza Madani mahaul
Ba-fayzan-e-Ahmad Raza ﴿أَن شَاءَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ﴾
Yeh phoolay phalay ga sada Madani mahaul

Tafsiri: Mazingira ya Madani ni majaliwa ya Mungu. Ni neema ya Ghaus na Raza

إِن شَاءَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مَحْمَدًا عَلَيْهِ السَّلَامُ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

Uharibifu wa upendo usio halali

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Je, uliona jinsi mpenzi anayeungua kwenye moto wa mapenzi ya kimahaba alivyotiwa msukumo wa kuijunga na mazingira ya Madani ya Dawat-e-Islami, na akabarikiwa kujitolea kwa Rasuli kama matokeo ya juhudini binafsi za mja wa Rasuli. Ni kwa fadhila za Mwenyezi Mungu ﷺ kwamba aliiondoa; la sivyo, mtu anayejiingiza humo mara chache hupata njia ya kuepuka. Siku hizi, kuna mwelekeo unaokua kwa kasi wa mahaba ya kimapenzi. Sababu kuu yake ni kwamba Waislamu wengi hawana elimu ya lazima ya Kiislamu na wako mbali na mazingira ya kidini. Hii pia imesababisha mafuriko ya dhambi kila mahali. Kutazama hadithi za mapenzi na tamthilia kwenye TV, VCR na intaneti n.k., kusoma riwaya, majarida ya kila mwezi, muhtasari, hadithi za mapenzi na habari zinazohusiana na mapenzi kupita kiasi zinazochapishwa kwenye magazeti, kuhudhuria masomo ya pamoja katika shule na vyuo vikuu na kukutana kwa uhuru na kuzungumza na jamaa wasio Mahram ndio sababu za mapenzi mionganoni mwa vijana wa siku hizi.

Mwanzoni, mapenzi ni ya upande mmoja lakini mwenzi mwingine anapojudishwa juu yake pia wakati mwingine huanguka katika mapenzi, na kusababisha dhoruba kali ya dhambi. Wapenzi hawa basi hujiingiza katika mazungumzo ya bila aibu kwenye simu na

hata kukutana peke yao, kubadilishana barua za mapenzi na zawadi, na kuahidiana kwa siri kuoana. Ikiwa wanafamilia wao watasababisha kizuizi chochote, wakati mwingine wanatoroka [i.e. wakimbie], na habari za kutoroka kwao zinachapishwa kwenye magazeti, na kuzitia fedheha familia zao. Wakati fulani, wanaoa kwa mahakama, lakini wakati mwingine wanavuka mipaka yote ya maadili hata bila ndoa, na kisha maiti za watoto haramu [i.e. watoto wasio halali] wa wapenzi hao wakatili ambao hawajafunga ndoa hupatikana wamelala kwenye takataka. Zaidi ya hayo, ikiwa hawawezi kukimbia, basi wanajiua. Aina hizi za habari mara nyingi huchapishwa kwenye magazeti.

Sayyiduna Yusuf عليه السلام ameepukana na mapenzi ya haramu.

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Siku hizi, watu wamekuwa mbali na elimu ya Kiislamu, wakitumbukia kwenye shimo zito la ujinga. Ili kuficha penzi lao chafu la kimahaba, baadhi ya wapenzi wanadiriki hata kusema kwamba Sayyiduna Yusuf عليه الصلاة والسلام pia alikuwa akimpenda Zulaykha. (Allah عزوجل atuepushe!) Hili ni kosa kabisa, na watu wasio na hekima wenye mitazamo kama hiyo wamekosea kabisa. Kutoa visingizio kuhusu maovu ya Nafs kwa kusema bila busara jambo lisilofaa kuhusu Nabii kwa ushawishi wa Shetani kunaweza kuwa hatari sana kwa imani ya mtu.

Kumbuka! Sayyiduna Yusuf عليه الصلاة والسلام ni Nabii wa Mwenyezi Mungu, عزوجل na kila Nabii ni Ma'soom [yaani amekingwa na kila aina ya dhambi na matendo ya aibu]. Nabii عليه الصلاة والسلام kamwe hawezi kufanya jambo lolote lisilofaa. Hapa kuna Aya ya 24 ya Surah Yusuf pamoja na tafsiri yake kutoka ukurasa wa 445 wa Kanz-ul-Iman tukufu pamoja na Khaza'in-ul-'Irfan iliyochapishwa na Maktaba-tul-Madinah, idara ya uchapishaji ya Dawat-e-Islami. Allah عزوجل amesema katika sehemu ya 12 ya Qurani Tukufu:

وَلَقَدْ هَنَّتْ بِهِ وَهُمْ بِهَا لَوْلَا أَنْ رَّا بُرْهَانَ رَبِّهِ

Na kwa hakika yule mwanamke alielekea kwake; naye angeli mtamani lau kuwa hakuona dalili za Mola wake Mlezi.[Kanz-ul-Iman (Tafsiri ya Quran)] (Sehemu ya 12, Surah Yusuf, Ayah 24)

Akizungumzia Ayah hiyo hapo juu, mfasiri mashuhuri wa Qur'an, 'Allamah Maulana Sayyid Muhammad Na'eemuddin Muradabadi رحمه الله عليه amesema: Allah amewaepusha

Ambiya na tabia mbaya na vitendo viovu, na amewabariki kwa tabia na adabu njema. Hivyo wanajiepusha na kila uovu. Kwa mujibu wa riwaya, Zulaykha alipojaribu kumlawiti, Sayyiduna Yusuf ، عَلَى تَبْيَانِهِ وَعَلَيْهِ الْحَمْدُ وَالسَّلَامُ ، alimuona baba yake Sayyiduna Ya'qoob ، عَلَى تَبْيَانِهِ وَعَلَيْهِ الْحَمْدُ وَالسَّلَامُ . aliyekuwa amekikandamiza kidole chake kati ya meno yake, na akawa anamuashiria Sayyiduna Yusuf ، عَلَى تَبْيَانِهِ وَعَلَيْهِ الْحَمْدُ وَالسَّلَامُ kukaa mbali naye.' (*Khaza'in-ul-Irfan*)

Hakika ni kwamba yalikuwa mapenzi ya upande mmoja kutoka kwa Zulaykha tu, na Sayyiduna Yusuf ، عَلَى تَبْيَانِهِ وَعَلَيْهِ الْحَمْدُ وَالسَّلَامُ hakuwa amejishughulisha nayo hata kwa daraja la chini. Katika Aya ya 30 ya Surah Yusuf, sehemu ya 12, maneno ya baadhi ya wanawake wa Misri yamenukuliwa kama hivi:

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي النِّ�ِينَةِ امْرَأُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ
فَتَشَهَّا عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًا أَنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾

Na baadhi ya wanawake wa mjini wakasema, 'Mke wa mtawala anataka kumshawishi kijana wake; hakika upendo wake umezidi ndani ya moyo wake; na tunamkuta amevutiwa na upendo usio na mipaka'.

[*Kanz-ul-Iman (Tafsiri ya Quran)*] (Sehemu ya 12, Surah Yusuf, Ayah 30)

Hujjat-ul-Islam, Sayyiduna Imam Abu Haamid Muhammad Bin Muhammad bin Muhammad Ghazali حَجَّةُ الْوَعَاءِ amesema, 'Zulaykha alikuwa na shauku kwa Sayyiduna Yusuf lakini yeye (Yusuf Alaihi salaam) alimkwepa licha ya kuwa na uwezo. Katika Quran Tukufu, Allah عَزَّوجَلَ alimthamini sana kwa kumwepuka. (*Ihya-ul-Uloom, juz. 3, uk. 129*).

Wapenzi wasio na busara hukosea kabisa.

Hili limefahamisha kama mchana, ya kwamba udhuru uliotolewa kutokana na tukio la Sayyiduna Yusuf ، عَلَى تَبْيَانِهِ وَعَلَيْهِ الْحَمْدُ وَالسَّلَامُ na Zulaykha kwa wapenzi wasiyo na hekima katika mapenzi yao chafu na maovu ni dhidi ya Qur'ani Tukufu, na hupelekea moja kwa moja kwenye ukafiri katika hali nyingi. Sura Yusuf inataja mapenzi ya upande mmoja tu kwa upande wa Zulaykha; haikutaja hata dalili ya Sayyiduna Yusuf ، عَلَى تَبْيَانِهِ وَعَلَيْهِ الْحَمْدُ وَالسَّلَامُ kuhusika katika mapenzi. Kwa hiyo, wale ambao wana dhana potofu kwamba Sayyiduna Yusuf ، عَلَى تَبْيَانِهِ وَعَلَيْهِ الْحَمْدُ وَالسَّلَامُ naye pia alihusika katika mapenzi, watubie kutokana na Imani

hiyo. Ambiya wa Mwenyezi Mungu ﷺ wana hadhi ya juu sana na wamekingwa na madhambi.

Ewe Mwenyezi Mungu ﷺ Tubariki kwa kujitolea Kwako na Rasuli Kipenzi chako ﷺ. Ewe Mwenyezi Mungu ﷺ Ondoa ulimwengu miyoni mwetu. Ewe Mwenyezi Mungu ﷺ Wakomboe Waislamu walionaswa katika mapenzi ya dhambi na haramu na uwafanye kuwa waja wa kweli wa Rasuli Wako Mpenzi.

أَمِينٌ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ حَلَّ اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

*Mahabbat ghayr ki dil s ynikalo Ya Rasoolallah
Mujhay apna hi deewanah bana lo Ya Rasoolallah*

Tafsiri: Ewe Rasoolallah ﷺ Ondoa mapenzi kwa wengine kutoka kwa moyo wangu na unifanye kuwa mpenzi wako.

(Kwa maelezo ya kuvutia kuhusu 'mapenzi ya haramu', soma kutoka ukurasa wa 318 hadi 356 wa kitabu 'Parday kay Baaray mayn Suwal Jawab' [Maswali na Majibu kuhusu Pazia la Kiislamu] kilichochapishwa na Maktaba-tul-Madinah, idara ya uchapishaji ya Dawat-e-islami).

Hotuba ya dhati ya Imam Awza'ee.

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Hebu tusikilize hotuba ya dhati ya Sayyiduna Imam Awza'ee رحمه الله عليه. Hii itatia msukumo wa uchamungu, itaondoa kutojali na kulainisha moyo. Imeelezwa katika ukurasa wa 32 na 33 wa kitabu cha 'Shukr kay Fadaail' chenye kurasa 125 kilichochapishwa na Maktaba-tul-Madinah, idara ya uchapishaji ya Dawat-e-Islami: Alipokuwa akitoa hotuba, Sayyiduna Imam Awza'ee رحمه الله عليه. alisema mara moja: Enyi watu! Kwa neema za kidunia, jilindeni na moto wa Mwenyezi Mungu uunguzao moyo. Hakika unaishi katika nyumba kama hii (yaani ulimwengu wa dunia) ambapo hata kukaa kwa muda mrefu ni mfupi sana. Umetumwa hapa kwa muda maalum kama warithi wa wale waliogeukia marembo na mavuto ya ulimwengu. Walikata hata milima na mawe na walikuwa wakitanga-tanga katika miji. Walikuwa na nguvu na mili kama nguzo. Waliishi muda mrefu kuliko wewe na walikuwa warefu

kuliko wewe. Waliacha ishara kubwa duniani. Pamoja na hayo yote, walisahaulika upesi na ishara zao zikafutika. Nyumba zao zilibomolewa na hakuna wa kuzitaja sasa. Huwaoni wala huwasikii. Walikuwa wametegemea matumaini ya uwongo na walitumia siku na usiku katika kutojali. Kisha adhabu ya Mwenyezi Mungu ikawekwa juu yao usiku, wakiwaacha wamelala kifudifudi majumbani mwao asubuhi. Wale walonusurika hawakuweza kufanya lolote isipokuwa kuona, kwa mshangao, adhabu ya Mwenyezi Mungu, kupoteza neema na kubomolewa nyumba.

Hili ni fundisho kwa wale wanaoogopa adhabu kali na wana khofu ya Mwenyezi Mungu katika nyoyo zao. Sasa maisha yako pia ni mafupi sana. Ulimwengu haudumu. Katika zama hizi, uvumilivu, msamaha na uungwana vinaonekana kutoweka. Kilichobaki ni matope ya maovu, vitisho, dalili za mateso, dhoruba za dhambi, matetemeko ya ardhi mfululizo, huzuni, kukata tamaa na warithi waovu. Athari mbaya za maovu yao zimejitokeza katika nchi kavu na baharini. Haupaswi kufuata wale amba walitumia maisha kutimiza matamanio yao na walidanganywa na matumaini ya muda mrefu. Tunamuomba Mwenyezi Mungu ﷺ kwamba Atujumuishes katika wale wanaoweka nadhiri zao, wanatambua makazi yao halisi na wako tayari kwa hayo. (*Tareekh Dimashq li Ibn 'Asakir, juzuu ya 35, uk. 208, Raqm 3907*)

*Maut tehri aanay waali aaye gi
 Jan tehri jaanay waali jaye gi
 Ruh rag rag sema nikali jaye gi
 Tujh pay ik din khak daali jaye gi
 Qabr mayn mayyit uterni hay zaroor
 Jaysi kerni waysi bherni hay zaroor*

Tafsiri: Hakika utakutana na adhabu yako inayokaribia. Nafsi yako itaondolewa kutoka kwa kila mshipa. Hakika utazikwa kwenye kaburi lako ambapo utakuwa unavuna ulichopanda duniani.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

Utangulizi mfupi wa Imam Awza'ee

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Hivi punde tumesikiliza hotuba ya dhati ya Sayyiduna

Imam 'Abdur Rahman Awza'ee يَعْلَمُ اللَّهُ عَلَيْهِ يَعْلَمُ اللَّهُ عَلَيْهِ alikuwa mwanachuoni mahiri, Mufti mkubwa na Imam mashuhuri sana kutoka Syria. Yeye يَعْلَمُ اللَّهُ عَلَيْهِ alitoa maelfu sabini ya Fatawa na alikuwa mionganini mwa Tab'-e-Tabi'een. Yeye يَعْلَمُ اللَّهُ عَلَيْهِ alizaliwa mwaka wa 88 Hijiria na alifariki dunia katika mwezi wa Rabi'-un-Nuur mwaka 157 Hijiria. (*Hilyat-ul-Awliya, juzuu ya 1, uk. 198*)

Baraka ka tika ndoto

Sayyiduna Imam Awza'ee يَعْلَمُ اللَّهُ عَلَيْهِ amesema: Wakati fulani nilibarikiwa kumuona Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ katika ndoto yangu. Allah عَزَّوَجَلَ akasema, 'Ewe 'Abdur Rahman! Ni wewe unaowalingania watu kwenye wema na kuwaepusha na maovu?' Nikasema kwa unyenyekevu, 'Ndiyo, Ewe Muumba wangu Mwingi wa Rehema! Ni kwa neema Yako tu kwamba ninaweza kufanya hivyo. Ewe Muumba wangu! Niweke imara katika Iman wakati wa kuondoka kwangu duniani.' Allah عَزَّوَجَلَ akasema, 'Katika njia ya Sunnah pia.' (*Hilyat-ul-Awliya, juz. 6, uk. 153, Raqm 8131*).

Matukio ya ajabu ya kifo

Sayyiduna Imam Awza'ee يَعْلَمُ اللَّهُ عَلَيْهِ aliishi Beirut. Mara moja yeye يَعْلَمُ اللَّهُ عَلَيْهِ alingia Hammaam huko Beirut. Mmiliki wa Hammaam aliifunga bila kujali na akaenda zake. Baada ya siku chache, alipokuja na kuifungua, akamkuta Sayyiduna Imam Awza'ee يَعْلَمُ اللَّهُ عَلَيْهِ amefariki dunia na amelala akiielekea Qiblah huku mkono wake wa kulia ukiwa chini ya shavu lake. (*Ibn 'Asakir, juzuu ya 35, uk. 222*)

Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ amrehemu na atusamehe bila ya hesabu kwa ajili yake!

أَمِينٌ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

Sarkar-e-Madinah ki Sunnat pay jo chaltay hayn

Allah kay woh banday zindah hayn mazaraun mayn

*Tafsiri: Wale waja wa Mwenyezi Mungu wanaofuata Sunnah za kipenzi chake
Mtumewamo صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ hai katika makaburi yao.*

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

Mnywaji (pombe) akawa Muazzin

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Ili kutambua lengo la maisha, kulifanikisha, kukuza fikra ya kufanya maandalizi ya kifo, na kuwa na shauku ya kuboresha maisha yako ya baada ya kifo na maisha ya kidunia, daima endelea kushikamana na mazingira ya kusukuma Sunnah ya kimataifa na isiyo ya kisiasa, mazingira ya Madani ya Dawat-e-Islami. Dawat-e-Islami ndiyo inayomtia moyo hata mtu mwovu kurekebishwa. Kusafiri pamoja na Madani Qafilah yenyе msukumo wa Sunnah pamoja na waja wa Rasuli humfikisha hata mtu mbaya zaidi katika jamii hadi kwenye kilele cha maadili. Huu hapa ni muhtasari wa fumbo la ajabu lililosimuliwa na ndugu wa Kiislamu kutoka Maharashtra, India. Amesema: Kabla sijajihusisha na Dawat-e-Islami, nilikuwa ni mwenye dhambi kubwa sana. Ningefanya kazi siku nzima lakini ningepoteza pesa nilizopata kwa bidii katika kunywa (pombe). Ningefurahia maovu mbalimbali, kuwaita watu majina mabaya, na hata kuwaudhi wazazi wangu na majirani. Pia nilikuwa mcheza kamari sana na sikutekeleza Swalah yoyote. Nilikuwa nikipoteza bila kujali nyakati za thamani za maisha yangu.

Kwa bahati nzuri, niliwahi kukutana na ndugu wa Kiislamu anayewajibika wa Dawat-e-Islami. Akifanya juhud ya kibinagsi, alinialika nisafiri na Madani Qafilah yenyе msukumo wa Sunnah. Maneno yake matamu na ya dhati yalinigusa moyo, nami nikakubali mwaliko wake. Nilisafiri na Madani Qafilah yenyе msukumo wa Sunnah kwa ajili ya siku 3 pale pale. Nikiwa pamoja na waja wa Rasuul, nilisikiliza hotuba kutoka kwenye vijitabu vilivyochapishwa na Maktaba-tul-Madinah, idara ya uchapishaji ya Dawat-e-Islami. Kwa baraka za Madani Qafilah, mcheza kamari na mnywaji pombe mzito kama mimi ambaye hakuwahi kuswali Swalah yoyote sio tu kwamba alianza kuswali bali pia alianza kuita Sada-e-Madinah (yaani kuwaamsha Waislamu kwa ajili ya Swalah- ul- Fajr).

Pia nina bahati ya kuwaalika wengine kusafiri pamoja na Madani Qafilah. **الْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ!** Kutokana na juhud zangu za kibinagsi, ndugu 30 wa Kiislamu hadi sasa wamesafiri katika Madani Qafilah. Sasa mimi ni Muazzin katika Masjid na ninashughulika kufanya juhud katika shughuli za Madani.

Chhorayn may-naushiyan mat bakayn gaaliyan

Aayain taubah karayn, Qafilay mayn chalo

Ay sharabi tu aa, Mil kay saaray karayn, Qafilay mayn chalo

aa juwari tu aa

Chhutayn bad-‘aadatayn, Qafilay mayn chalo

Hoga lutf-e-Khuda, aao bhai Du’ā

(Wasail-e-Bakhshish, uk. 615)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ

Adhabu kwa ajili ya dhambi iliyolezwa katika mfano hapo juu

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Umeona! Mnywaji na mcheza kamari, ambaye alikuwa akiwasumbua wazazi wake na majirani, akiwaita watu kwa majina mabaya na ambaye hakuwahi kuswali Swalah yoyote, alitiwa moyo na juhud za kibinasi za mhubiri wa Dawat-e-Islami kusafiri katika Madani Qafilah yenyе msukumo wa Sunnah, ambapo alisikiliza hotuba kutoka kwa vijitabu vya Madani akiwa na waumini wa Rasool. Akiwa amevutiwa, alitubu dhambi zake, akaanza kueneza Sunnah, kufanya Sada-e-Madinah na kuita Azan Msikitini na hivyo kuwalika wengine kuswali. Zaidi ya hayo, hakuanza tu kusafiri katika Madani Qafilah mwenyewe bali pia kuwashawishi wengine kufanya vivyo hivyo.

Enyi waja wa Rasuli! Kumbuka kwamba ni Fard kwa kila Mwislamu wa kiume na wa kike mwenye akili timamu kuswali. Mwenye kuswali anastahiki Pepo, ambapo mwenye kukosa hata Swalah moja kwa hiari yake anastahiki adhabu ya moto kwa maelfu ya miaka. Mnywaji pombe na mcheza kamari wamefedheheka duniani na Akhera na wanastahiki adhabu kali katika Jahannamu. Usiku wa kupaa (mi’iraj), Rasuli wa Rahma ﷺ aliwaona wale waliowaasi wazazi wao wananing’inia kwa matawi ya moto. Kuna haki nyingi za majirani. Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa aalihi wa sallam) ﷺ amesema, “Mtu ambaye jirani yake hajasalimika na madhara yake hataingia Peponi.” *[Sahih Muslim, uk. 43, Hadith 73{46} Kumwita muislamu majina mabaya ni kitendo cha Haramu kinachopelekea Motoni]*

Wape watumishi chakula na mavazi kama yako

Hapa chini ni kifungu kilichofanyiwa marekebisho kidogo kutoka ukurasa wa 156 hadi

160 wa kitabu chenye kurasa 246 'Muntakhab Hadeesayn' [Ahadees Yaliochaguliwa] kilichochapishwa na Maktaba-tul-Madinah, idara ya uchapishaji ya Dawat-e-Islami. Kifungu hiki, Kwa kweli ni kuhusu kutumia maneno yasiyofaa na kuona aibu juu yake. Isikilize na upate lulu za Madani zenyе kuburudisha imani.

Imeelezwa katika kitabu Sahih Bukhari kwamba Sayyiduna Ma'roor رضي الله عنه amesema: Nilikutana na Sayyiduna Abu Zar Ghifari رضي الله عنه katika Rabazah (mahali palipo kwenye umbali fulani kutoka Madinah). Yeye رضي الله عنه na mtumwa wake walikuwa wamevaa vazi la aina moja. Nikauliza kuhusu hilo, basi yeye رضي الله عنه akajibu: Niliwahi kugombana na mtu, nikimsema vibaya mama yake. Rasuli Mtukufu صلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ akaniambia, 'Ewe Abu Zar! Umeongea maneno ya kuudhi kuhusu mama yake; wewe ni mtu wa namna hiyo ambaye bado una sifa [zama za kabla ya Uislamu] za ujinga. Wajakazi na watumwa wenu ni ndugu zenu (wa kidini). Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ amewafanya kuwa chini yako. Yule aliye na ndugu yake chini yake ampe kile anachokula yeye mwenyewe na mavazi anayovaa yeye mwenyewe. Usiwasumbue waja hawa kwa kazi zinazowafanya wawe na huzuni, na ikiwa utawasababishia shida yoyote kama hiyo (kuwafanya wafanye kazi ngumu), basi wasaidie katika kazi. (*Sahih Bukhari, juzuu ya 1, uk. 23, Hadithi 30*)

Majuto makubwa na msamaha wa kipekee.

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Mtu ambaye Sayyiduna Abu Zar رضي الله عنه alikuwa ametumia maneno yasiyofaa juu yake ni Sayyiduna Bilal Habshi رضي الله عنه Aliyoyasema رضي الله عنه yalikuwa yasiyofaa tu, wala si ya aibu. Yeye رضي الله عنه alikuwa amesema tu, 'Ewe mtoto wa mama mweusi'. Pale Sayyiduna Bilal رضي الله عنه alipomlalamikia Rasuli Mtukufu صلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ akamkemea na kumnasihi Sayyiduna Abu Zar Ghifari رضي الله عنه. Jinsi Sayyiduna Abu Zar رضي الله عنه aliiitikia ni hadithi yenye kuvunja moyo. Sikiliza na utetemeke kwa hofu ya Kimungu.

Baada ya Sayyiduna Abu Zar Ghifari رضي الله عنه kukemewa na Rasuli Mtukufu صلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ alijawa na aibu na mara moja akamwenda Sayyiduna Bilal Habshi رضي الله عنه, akaweka shavu lake zuri juu ya ardhi, akasema kwa unyenyekevu sana na kwa machozi katika njia ya kusihu, 'Ewe Bilal! Isipokuwa ukikanyaga shavu langu, sitalinyanya kutoka ardhini.' Kwa kuhisi msukumo mkubwa, Sayyiduna Bilal رضي الله عنه bila kupenda akaweka mguu wake kwenye shavu la Sayyiduna Abu Zar رضي الله عنه na kuiondoa mara moja tu baada ya

hapo naye ﷺ pia akamsamehe Sayyiduna Abu Zar Ghifari ﷺ. (Irshad-us-Saari, juzuu ya 1, uk. 197)

Sayyiduna Abu Zar Ghifari رضي الله عنه alikuwa mchamungu

Akizungumzia mfano huo hapo juu, Sayyiduna ‘Allamah Qastalani رحمه اللہ علیہ amesema: Sayyiduna Abu Zar Ghifari رحمي اللہ عنہ alisema maneno yale kwa sababu yeze alikuwa hajui kuwa yalikuwa Haraam. Lau yeze رحمي اللہ عنہ angelijua hilo, رحمي اللہ عنہ kamwe asingefanya hivyo. Rasuli Mpenzi na Mwenye Baraka صلَّى اللہ علیہ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ pia alimkemea kwa kusema tu ‘wewe bado unayo sifa ya [zama za kabla ya Uislamu] za ujahiliya’. Kemeo hili pia linaonyesha vyeo vyake vya juu. Ni kana kwamba yeze رحمي اللہ عنہ alishauriwa kwamba mtu mkubwa kama wewe hafai kusema jambo bay a kama hilo. (*Ibid*)

Uthabiti wa Sayyiduna Abu Zar Ghifari رضي الله عنه

Sayyiduna Abu Zar Ghifari رضي الله عنه ni mionganoni mwa masahaba waliosilimu katika zam za mwanzo. Baadhi ya wanavyouuni رحمه الله hata wamesema, Yeye رضي الله عنه alikuwa wa tano katika maswahaba wasiokuwa Hijazi عرض المزيد في عنده kusilimu. Tukio la kina la jinsi alivyosilimu رضي الله عنه limetolewa katika kitabu Sahih Bukhari. Yeye رضي الله عنه alikuwa na shauku kubwa juu ya Uislamu kiasi kwamba alitangaza Uislamu wake bila woga kila siku. Makafiri waliokasirika walikuwa wanamkimbiza na yeye رضي الله عنه, akiwa ametapakaa damu, akipoteza fahamu. Mara tu رضي الله عنه alipopata fahamu, Yeye رضي الله عنه alikuwa akitangaza jambo lile lile. Hii iliendelea kwa siku kadhaa. (*Muntakhab Hadeesayn, uk. 157*)

Mwenyezi Mungu ﷺ amrehemu na atusamehe bila ya hesabu kwa ajili yake!

Khudaya ba-haq-e-Bilal-o-Abu Zar

Mujhay Deen kwa istiqamat ‘ata ker

Ilahi na kuch poochhna rauz-e-Mahshar

Mujhay bakhsh bahr-e-Bilal-o-Abu Zar

Ilahi Baraye Bilal-o-Abu Zar

Mujhay Khuld mayn day jawaar-e-Payamber

Tafsiri: Ewe Mwenyezi! Nijaalie niwe na uthabiti katika Uislamu, nisamehe bila ya hesabu Siku ya Qiyaamah na unijaalie ujirani wa Kipenzi Chako na Mbarikiwa Rasuul ﷺ kwa wasila ya Sayyiduna Bilal na Sayyiduna Abu Zarr.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

Mnyama wa kutisha atatokea karibu na Siku ya Hukumu

Tafadhali jaribu kutambua umuhimu wa Da'awah ya wema. Karibu na Siku ya Hukumu, watu wataacha kuwalingania wengine kwenye wema, na hakutakuwa na matumaini ya kurekebishwa. Soma Ayah 82 ya Surah An-Naml pamoja na tafsiri yake kutoka ukurasa wa 712 wa Kanz-ul-Iman tukufu pamoja na Khaza'in-ul-'Irfan iliyochapishwa na Maktaba-tul-Madinah, idara ya uchapishaji ya Dawat-e-Islami. Allah ﷺ amesema katika sehemu ya 20 ya Quran Tukufu:

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَاهُمْ دَآبَةً

﴿ مِنَ الْأَرْضِ تُكَلِّفُهُمْ أَنَّا لَنَا سَكُونٌ بِمَا يَتَنَزَّلُ إِلَيْنَا لَا يُوقَنُونَ ﴾

Na itakapo waangukia neno, tutawatolea mnyama katika ardhi, atasema nao, kwa sababu watu hawakuziamini Ishara zetu. [Kanz-ul-Iman (Tafsiri ya Quran)] (Sehemu ya 20, Surah An-Naml, Ayah 82)

Mnyama anayezungumza mwenye sura ya ajabu karibu na Siku ya Hukumu

Akizungumzia Ayah hiyo hapo juu, mfasiri mashuhuri wa Qur'an 'Allamah Maulana Sayyid Muhammad Na'eemuddin Muradabadi رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema: Yaani watapata adhabu ya kiungu, adhabu ya Mwenyezi Mungu itakuwa wajib juu yao na sababu yao yoyote haitakubaliwa. Watu hawatafikisha mwito wa kuelekea kwenye haki wala kuzuia maovu na hakutakuwa na matumaini ya kurekebishwa.

Atakuwa ni mnyama mwenye sura ya ajabu, ambaye atatoka kwenye mlima wa Safa (uliopo Makkah Mukarramah) na atatangatanga kwa kasi katika miji yote. Itakuwa

inazungumza vyema na kuweka alama kwenye paji la uso la kila mtu. Itachora mstari mkali kwenye vipaji vya nyuso za Waumini kwa fimbo tukufu ya Sayyiduna Musa ﷺ na itaweka muhuri mweusi kwenye paji la uso wa mkafiri kwa pete ya Nabii Suleiman عليه السلام Ameendelea kusema yeye ﷺ Itakuwa ikitabu kwa uwazi ﴿هُدًى مُّؤْمِنٌ وَ هُذَا كَفُورٌ﴾ huyu ni Mu`min, na huyu ni kafir} Yeye ﷺ ameendelea kusema: (*Hawakuiamini Quran*)

Mwenye kulia ataingia Peponi

Rasuli wa Rahmah, Mwombezi wa Ummah ﷺ mara moja alifikisha mwito wa wema kwa maswahaba zake ﷺ wakati wa kusoma Surah At-Takasur akilia kwa khofu ya Mwenyezi Mungu. Sayyiduna Jareer Ibn 'Abdullah ﷺ amesema kwamba Rasuli Mtukufu akasema: 'Nitasa Surah At-Takasur mbele yenu, Atakayelia mionganoni mwenu ataingia Peponi.' Kwa hiyo, akaisoma ﷺ Baadhi yetu tulilia lakini wengine hawakulia. Wale ambao hawakuweza kulia wakasema, 'Ewe Rasualallah ﷺ Tulijaribu kulia lakini hatukuweza.' Mtume Mpenzi na Mwenyezi Mungu na mwenye Baraka ﷺ akasema, 'Ninaisoma tena mbele yenu. Mwenye kulia, basi pepo ni kwa ajili yake, na asiyeweza kulia angalau aonekane kama mwenye kulia. (*Nawadir-ul-Usool*, juzuu ya 1, uk. 611, Hadees 862)

Mtoto mwenye kuvutia

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Hadiyth hapo juu ina maelezo ya dhati ya mwito wa kuelekea kwenye haki uliotolewa na Mtume wetu Mpenzi na Mwenye Baraka ﷺ kwa namna ya kipekee. Vile vile inaonesha kuwa Rasuli Mkubwa ﷺ anaweza kupeana chochote kutokana na mamlaka aliyopewa na Mwenyezi Mungu, ndiyo maana yeye ﷺ akasema, 'Mwenye kulia ataingia Peponi.' Pia inahusu Surah At-Takasur iliyo na Ayah nane zilizotajwa katika sehemu ya mwisho ya Quran Tukufu. Mwenye kuisoma anapata ujira wa kusoma Ayah elfu moja. Sura hii ina maelezo ya kutetemesha moyo, ya kaburi, Akhera na Moto. Laiti tungejifunza tafsiri yake kutoka kwa Kanz-ul-Iman kwa moyo na kulia kila tunapoiskia au kuisikiliza. Hebu tusikilize mfano unaohuzunisha moyo wa mtoto ambaye alimshangaza kila mtu kwa kuwasilisha kwa vitendo wito wa wema uliokuwa umejaa hofu ya Mwenyezi Mungu! Mtu mwadilifu siku moja alimwona mtoto analia amesimama nje ya Madrasah. Alipoulizwa sababu ya

kulia, mtoto huyo alijibu, ‘Leo mwalimu wetu ametufanya tuandike baadhi ya Ayah kwenye vibao kama somo letu, ndilo jambo ambalo limenifanya nilie.’ Alisema hivyo, alionyesha ubao uliokuwa umeandikwa Ayah zifuatazo juu yake.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Kuanzia kwa jina la Mwenyezi Mungu, Mwingi wa Rehema, Mwenye kurehemu.

أَلْهُكُمُ الشَّكُورُ ۝ حَتَّىٰ ذُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ۝ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ

ط علم اليقين ۝

Mapenzi ya kutafuta mali ya ziada yalikuweka mpuuzi. Mpaka ukafika makaburini. Ndiyo hakika, hivi karibuni utakuja kujua! Tena, ndiyo hakika, hivi karibuni utakuja kujua! Naam, lau mgelijua kwa ujuzi wa yakini, msingelipenda mali. [Kanz-ul-Iman (Tafsiri ya Quran)] (Sehemu ya 30, Surah At-Takasur, Ayah 1-5)

Mtoto aliendelea kulia. Akiwa amevutiwa sana na mtoto, yule mtu mwadilifu akasema: Mwana! Somo kutoka katika Sura hii bado halijakamilika. Kuna Ayah nyingine ambazo labda mtapewa kesho kama somo. Baada ya kusema haya, alisoma Ayah zilizobaki za Surah At-Takasur ambazo ni kama ifuatavyo:

لَتَرَوْنَ الْجَحِيمَ ۝ ثُمَّ لَتَرَوْنَهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ۝ ثُمَّ لَتُسَئَلُنَّ يَوْمَ إِذِنِ النَّعِيمِ ۝

Hakika mtaiona Jahannamu. Tena, hakika utaiona kwa maono ya hakika. Basi siku hiyo mtaulizwa juu ya neema. [Kanz-ul-Iman (Tafsiri ya Quran)] (Sehemu ya 30, Surah At-Takasur, Ayah 6-8)

Akiwa na hofu kubwa kwa kusikiliza maelezo ya Jahannam, mtoto alianguka chini akitetemeka na kujikunyata na kufariki dunia. Mwalimu alikimbia na kumshika mtu mwadilifu. Watu walikusanyika, na wazazi wa mtoto aliye kufa pia walikuja. Akishtakiwa kwa mauaji, mtu huyo mwadilifu alishitakiwa mbele ya kadhi. Kadhi alimuuliza yule mtu mwadilifu kama alitaka kutoa maelezo yoyote katika utetezi wake. Mtu mwadilifu alisimulia hadithi yote. Kuisikiliza, Kadhi hatimaye akahukumu kwamba mtoto huyo alikuwa mchamungu sana na alikuwa ameuawa kishahidi kwa upanga wa hofu ya Mwenyezi Mungu. Kisha yule mtu mwadilifu aliachiliwa kwa heshima. (*Imefupishwa kutoka: Nuzhat-ul-Majalis, juzuu ya 2, uk. 94*)

Mwenyezi Mungu عَزُوجَل awarehemu na atusamehe bila ya hesabu kwa ajili yao!

أَمِينٌ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

huda Madani munnay kay khauf-e-Khuda per fida

Suntay hi aayatayn dhayr jo ho gaya

Kash! Mil jaye mujh ko bhi aysi wila

Mayray mernay ka baa'is ho khauf-e-Khuda

Tafsiri: Jinsi hofu ya Mwenyezi Mungu ilivyokuwa ya kustaa jabisha kwa mtoto ali yefariki kwa kusikiliza Ayah. Laiti ningepewa baraka kama hiyo kwamba ninge fariki kutokana na hofu ya Mwenyezi Mungu.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

Mtume Mtukufu alifikisha wito kwa wema karibu na kaburi

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Sikiliza Hadiyth zinazopasua moyo zenyé da'awah ya wema uliowasilishwa na Rasuli Mpenzi na Mwenye Baraka ﷺ akilia kwa khofu ya Mwenyezi Mungu. Imefafanuliwa katika kitabu Ibn Majah ni Hadiyth iliyopokelewa na Sayyiduna Bara Bin 'Aazib رَبِيعُ الْأَنْوَارِ Akasema: Tulishiriki katika mazishi pamoja na Rasuli Mtukufu ﷺ. Akiwa amekaa kando ya kaburi, akalia sana mpaka ardhi ikalowa machozi yaliyokuwa yakitoka kwenye macho yake yenye baraka. Yeye ﷺ kisha akasema, 'Fanyeni maandalizi kwa ajili yake. (*yaani kaburi*).' (*Sunan Ibn Majah, juzu'u ya 4, uk. 466, Hadees 4195*)

Sayyiduna ‘Usman-e-Ghani alilia alipoona kaburi

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Licha ya kukingwa na kila aina ya adhabu ya kaburi na Siku ya Kiyama, Rasuli Mpenzi wangu na Mbarikiwa ﷺ alilia kwa khofu ya Mwenyezi Mungu wakati wa kulitaja suala la kaburi. Kadhalika, licha ya kuandikiwa kuingia Peponi, kiongozi wa waumini, Zun-Nurayn, mkusanyaji wa Quran Sayyiduna ‘Usman Ibn ‘Affaan رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ hakuweza kujizuia [kuzuia] machozi wakati wa kutembelea makaburi.

Imeelezwa katika ukurasa wa 139 wa kitabu cha 'Allah Walon ki Baatayn' chenye kurasa 695 (Juzuuy ya 1) kilichochapishwa na Maktaba-tul-Madinah, idara ya uchapishaji ya Dawat-e-Islami: (Sayyiduna) Haani ﷺ mtumwa wa Sayyiduna 'Usman-e-Ghani رضي الله عنه، amesema kwamba Sayyiduna 'Usman-e-Ghani رضي الله عنه، wakati wowote akisimama kando ya kaburi angelia sana hivi kwamba ndevu zake zilizobarikiwa zingelowa na machozi.' (*Sunan-ut-Tirmizi, juzuuy ya 4, uk. 138, Hadees 2315*)

Katika kitabu Al-Mawa'iz-ul-'Asfooriyah ﴿الْمَوَاعِظُ الْعَصْفُرِيَّة﴾, mfano huu umeelezwa kwa undani fulani. Kwa hiyo, alipoulizwa sababu ya kulia sana kuliona kaburi, yeye ﷺ akajibu, 'Nafikiri juu ya upweke wangu; hakuna atakayekaa nami katika kaburi langu.' (*Kisha, akifikisha da'awah ya wema*) ﷺ akasema: Yule ambaye dunia ni kama jela yake, atalikuta kaburi lake ni Pepo, na yule ambaye kwake dunia ni kama Pepo ataipata kaburi lake kuwa jela. Kifo ni ujumbe wa kuachiliwa kwa yule ambaye maisha yake ya kidunia yalikuwa kama kifungo. Mwenye kujiepusha na matamanio ya Nafs duniani atapata malipo yake kamili huko Akhera. Mtu bora ni yule anayeondoka duniani kabla ya ulimwengu kumuacha, na ambaye ameridhika na Muumba wake ﴿عَذَابَ جَهَنَّمَ﴾ kabla ya kukutana Naye. Kila mtu atatendewa katika kaburi lake kama maisha yake ya kidunia. Yaani akitumia maisha yake kufanya mambo ya kheri atapata raha ndani ya kaburi lake lakini akikutana na kifo chake akifanya maovu atakumbana na adhabu. (*Maw'izah Hasanah, uk. 61-62*)

Kaburi linaweza kuwa bustani au moto

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Waja wema wa Mwenyezi Mungu walikuwa wakiitafakari sana hali ya ndani ya kaburi. Kwa upande mwengine, ole, mara nyingi tunaona makaburi lakini hatujifunzi somo lolote. Laiti tungefikiria pia kwa uzito juu ya kaburi letu. Kumbuka! Makaburi yanayofanana kutoka kwa nje sio sawa kutoka ndani. Kaburi la mtu mmoja ni bustani nzuri wakati kaburi la mtu mwengine limejaa moto, nyoka na nge. Pia kumbuka kuwa uwezo wa kuhisi wa marehemu utabaki sawa kaburini. Kwa hiyo, waja wema wa Mwenyezi Mungu wanaoyaacha maisha haya katika hali ya Iman hukutana na rehema ya Mwenyezi Mungu, ﴿عَذَابَ جَهَنَّمَ﴾ wakifurahia starehe kubwa zisizo na kipimo kaburini. Lakini wale wanaomkasirisha Mwenyezi Mungu ﴿عَذَابَ جَهَنَّمَ﴾ na Rasuli wake ﴿حَلَّ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ﴾ kwa kuishi maisha ya dhambi wanakabiliwa na matatizo yasiyo mithilika wanapozikwa kaburini. Kwa kuwa uwezo wa kuhisi na akili ziko kaburini, marehemu anahisi na kuelewa kila kitu. Nguvu ya kuona na kusikia huongezeka kwa kiasi kikubwa,

na marehemu ana uwezo wa kutosha wa kuona na kusikia mambo tofauti. Anawaona wazi ndugu na marafiki zake wakirudi nyumbani wakiwa wamemzika. Anasikia hata nyayo zao.

Upweke kaburini

Hebu fikiria! Hata kama haitolewi adhabu kwa mtenda dhambi; na anazikwa peke yake kwenye kaburi lenye giza, naapa kwa Mwenyezi Mungu, ﷺ hata hili linakuwa somo kubwa la kujifunza. Fikiria jinsi atapitisha wakati. Je, hali yake itakuwaje katika kaburi la kutisha, la kuhofisha na la giza? Kila mtu mwenye busara anaweza kutambua angalau kwa kiasi fulani. Hii ni kwa ajili ya kutufanya tutambue hali muhimu ya kaburi la sivyo mwenye dhambi anaweza kupata adhabu kali sana. Sayyiduna Masrooq رضي الله عنه amesema, ‘Iwapo mwizi au mnywaji tembo au mzinifu [i.e. mwenye kufanya tendo la ndoa nje ya ndoa] akifa [bila ya kutubu], anapigwa na nyoka wawili wanaoendelea kuuma nyama yake na kuila.’ (*Kitab Zikr-ul-Maut ma’ Mawsu’ah Imam Ibn Abid Dunya*, juz. 5, uk. 476). Raqm 257)

Hebu fikiria! Ikiwa mtu atafungwa akiwa hai gizani, kaburi la kutisha na la kuhofisha kama adhabu ya kukosa Swalah mara moja tu au kusema uwongo mara moja au kutazama haramu mara moja au kusikiliza wimbo mara moja au kutazama filamu mara moja au kumtaja mtu yeote mara moja au kumkemea mtu kwa hasira. mara moja bila idhini ya Shari au kunyolewa ndevu mara moja, hali yake itakuwaje? Hakika watu wamchao Mwenyezi Mungu hutetemeka hata wakiifikiria. Ikiwa Mwenyezi Mungu ﷺ amechukizwa, ni nani awezaye kubeba adhabu kaburini? Imeelezwa katika kitabu (*Hilyat-ul-Awliya*), ‘Mja anapozikwa kaburini, mambo hayo yote yanamjia kumtia khofu, aliyokuwa akiyaogopa duniani, lakini hakumuogopa Mwenyezi Mungu ﷺ. (*Hilyat-ul-Awliya*, juzu ya 10, uk. 12, Raqm 14318)

Tunajikinga kwa Mwenyezi Mungu ﷺ na adhabu ya kaburi na Moto.

Ker lay taubah Rab ki rahmat hay bari

Qabr mayn wernah sasa hogi kari

Tubuni kwani rehema ya Mwenyezi Mungu ni kubwa

Ama sivyo adhabu kaburini itakuwa kali

(Wasail-e-Bakhshish, uk. 667)

Usidanganywe na ujana wako

Akifanya juhudini binafsi na kufikisha da'awah ya wema, Sayyiduna Mansur Bin 'Ammar صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ aliwahi kumuusia kijana mmoja kwa maneno haya: Ewe kijana! Haupaswi kudanganywa na ujana wako. Vijana wengi walijiingiza katika matumaini ya muda mrefu, wakasahau kifo chao na kuchlewesha na kupuuza toba, wakisema 'nitatubu kesho au kesho kutwa'. Hatimaye walizikwa kwenye makaburi yao na hawakunufaika na mali zao, watumwa, wazazi na watoto wao. Imeelezwa katika Aya ya 88 na 89 za Surah Ash-Shu'ara, sehemu ya 19:

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٩﴾ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقُلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٨﴾

Siku ambayo hayatafaa mali wala wana. Isipokuwa yule aliye jihudhurisha mbele ya Mwenyezi Mungu na moyo ulio sawa. [Kanz-ul-Iman (Tafsiri ya Quran)] (Sehemu ya 19, Surah Ash-Shu'ara, Ayah 88-89)

*Milay khak mayn ahl-e-shan kaysay kaysay
 Makeen ho gaye la-makaan kaysay kaysay
 Huway naamwar bay-nishan kaysay kaysay
 Zameen khha gayi nojawan kaysay kaysay
 Jagah jee laganay ki dunya nahin hay
 Yeh 'ibrat ki ja hay tamashah nahin hay*

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

'Qalb-e-Saleem' ni nini?

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! 'Qalb-e-Saleem', yaani moyo uliolindwa unamaanisha usafi wa moyo kutokana na imani potofu. Akizungumzia Ayah hiyo hapo juu, mfasiri mashuhuri wa Qur'an 'Allamah Maulana Sayyid Muhammad Na'eemuddin Muradabadi صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ amesema: Mwenye kujiepusha na ushirikina na ukafiri, atafaidika na mali yake aliyoitumia katika njia ya Mwenyezi Mungu na kizazi chake chema. Imeelezwa katika Hadiyth, 'Anapokufa mtu, amali zake hukatizwa isipokuwa mambo matatu – thawabu

yenye kuendelea, fedha zinazowanufaisha watu na watoto wachamungu wanaomfanyia Du'a. (*Sahih Muslim*, uk. 886, *Hadiyth 1631*; *Khaza'in-ul-'Irfaan*, uk. 593)

Meezan pay sab kharay hayn a'maal tul rahay hayn

Rakh lo bharam khudara 'Attar Qaadiri ka

Tafsiri: Wote wamesimama kando ya mizani na matendo yanapimwa. Okoa 'Attar Qaadiri kutokana na fedheha kwa ajili ya Mwenyezi Mungu ﷺ.

(*Wasail-e-Bakhshish*, uk. 195)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

Mapenzi ya mambo matano na kutojali mambo matano

Hizi hapa lulu tano za Madani zikifikisha da'awah ya wema na kutuamsha kutoka katika kughafilika. Amesema Rasuli wa Rahmah, Mwombezi wa Ummah, Mmiliki wa Jannah سَيَّاتِي زَمَانٌ عَلَى أُمَّةٍ يُجِبُونَ حَمْسًا وَ يَنْسَوْنَ حَمْسًا: amesema: ﷺ Zama zitaujia Ummah wangu hivi karibuni watakapopenda mambo matano na watasahau mambo matano:

1. ﴿يُجِبُونَ الدُّنْيَا وَ يَنْسَوْنَ الْآخِرَة﴾: Wataipenda dunia na wataisahau Akhera.
 2. ﴿وَ يُجِبُونَ الْمَالَ وَ يَنْسَوْنَ الْحِسَابَ﴾: Watapenda mali na watasahau uwajibikaji.
 3. ﴿وَ يُجِبُونَ الْخُلُقَ وَ يَنْسَوْنَ الْخَالِقَ﴾: Watawapenda viumbe na watamsahau Muumba.
 4. ﴿وَ يُجِبُونَ الدُّنْبُوبَ وَ يَنْسَوْنَ التَّوْبَةَ﴾: Watapenda dhambi na watasahau toba.
 5. ﴿وَ يُجِبُونَ الْفُضُورَ وَ يَنْسَوْنَ الْمَقْبَرَةَ﴾: Watapenda majumba na watayasahau makaburi.
- (*Mukashafa-tul-Quloob*, uk. 34)

Wohhay 'aysho 'ishrat kaka imahalbhi

Jahantaak maynherghari hoajalbhi

Bas ab apnay ni jahl kusema tu nikal bhi

Yeh jeenay ka andaz apna badal bhi

Jagah jee laganay ki dunya nahin hay

Yeh 'ibrat ki ja hay tamashah nahin hay

Tafsiri: Je, mtu anapaswa kufanya sherehe mahali ambapo yuko katika hatari ya kifo nyakati zote? Lazima sasa utoke kwenye giza la ujinga na ubadili mtindo wako wa maisha kwa sababu ulimwengu sio mahali pa kufurahiya bali kujifunza masomo.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ

Toba ya nyimbo na muziki

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Ili kupata radhi ya Mwenyezi Mungu, kukuza hofu ya Mwenyezi Mungu moyoni, kuongeza shauku ya ulinzi wa imani, kutafakari juu ya kifo, kuhisi hofu kutohana na adhabu ya kaburi na Moto, kuondoa tabia ya dhambi, kufanya amali kwa uthabiti juu ya Sunnah, kuwasha mshumaa ya mapenzi kwa Mtukufu Mtume حَلَّ اللَّهُ عَلَيْهِ وَالْمَسَلَّمُ moyoni na kuongeza shauku yako kwa ajili ya ujirani wa Mtukufu Mtume حَلَّ اللَّهُ عَلَيْهِ وَالْمَسَلَّمُ katika Jannat-ul-Firdaus, daima endelea kuwa na uhusiano na Dawat-e-Islami, vuguvugu la kimataifa na lisilo la kisiasa la kuhubiri Quran na Sunnah. Safiri kila mwezi kwa angalau kwa siku tatu pamoja na Madani Qafilah wenye msukumo wa Sunnah pamoja na waja wa Rasuol, jaza kijitabu cha Madani In'amaat kila siku kinachofanya Fikr-e-Madinah na umkabidhi mtu husika tarehe ya kwanza ya kila mwezi wa Madani.

Huu hapa ni mukhtasari wa fumbo la Madani kwa ushawishi wako. Ndugu wa Kiislamu kutoka Hyderabad Bab-ul-Islam (Sindh) amesema: Nilikuwa kijana maridadi nikifurahia haiba na vivutio vya ulimwengu. Nikiwa nimezama katika matendo maovu na machafu kama vile nyimbo, muziki, filamu na tamthilia n.k., nilikuwa mbali na Swalah na Sunnah. Kwa bahati nzuri, Idhaa ya Madani ilizinduliwa mwezi wa *Ramadhani-ul-Mubarak 1429 AH (2008)*. Kwa rehema za Allah ﷺ, nilitazama vipindi vilivyorushwa kwenye Idhaa ya Madani. Nilivutiwa sana, nilianza kutazama mfululizo wake mwingi. Wakati fulani nilibahatika kutazama hotuba yenyе msukumo wa Sunnah 'Nge Weusi'. Nikiwa nimeingiwa na woga wa Mwenyezi Mungu, mara moja nikaweka nia ya kufuga

ndevu usoni mwangu. Hotuba ya ‘Nyimbo 35 za Kukufuru’ ilipopeperushwa kwenye Idhaa ya Madani, nilitubu kutokana na nyimbo kwa woga papo hapo.

Wakati Bay'at ilifanywa kwenye Kituo cha Madani, ﷺ nikawa mwanafunzi wa Mheshimiwa Ghaus-e-A'zam Sayyiduna Shaykh 'Abdul Qadir Jeelani. Kwa fadhila za Allah عَزَّوَجَلَّ, nimeanza kuswali mara tano kila siku. Wakati wa kutoa kipande hiki cha maandishi, nimebarikiwa zaidi na bahati ya kufanya I'tikafu ya siku 30 iliyofanyika Ramadhani-ul-Mubarak chini ya usimamizi wa Dawat-e-Islami katika Faizan-e-Madinah ya kimataifa Markaz ya Dawat-e-Islami.

*Madani Channel Sunnataun ki laye ga ghar ghar bahaar
Madani channel say hamayn kyun walihanah ho na piyar*

*Ay gunahaun kay mareezon! Chahtay ho ger shifa
On kertay hi raho tum Madani Channel ko sada
Is mayn 'isyan say hifazat ka bahut saaman hay
Khuld mayn bhi dakhilah aasan hay*

Tafsiri: Tunaipenda sana Idhaa ya Madani kwa sababu inaleta chemchemi ya Sunnah kwa kila nyumba. Enyi wakosefu! Ukitaka kupona ugonjwa wa madhambi endelea kutazama Chaneli ya Madani. Itakukinga na madhambi na itakupeleka Peponi, ﴿انْ شَكَّ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ﴾ (Wasail-e-Bakhshish, ukurasa wa 605-606)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ
صَلُّوا عَلَى مُحَمَّدٍ

Kulia kwa khofu ya Mwenyezi Mungu wakati wa kufikisha da'awah ya wema

Wacha Mungu waliotangulia ﷺ wasinge kosa fursa yoyote ya kuwalingania watu kwenye wema. Hata wakati wa kutembea au kusafiri, walikuwa wakifikisha da'awah ya wema. Sayyiduna Ibrahim Ibn Bashshaar رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema: Mimi na Fasawi رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ tulikuwa tunaenda Shamu, akaja mtu ghafla na kusema baada ya kutusalimia, ‘Ewe Abu Yusuf! Nipe nasaha.’ Aliposikia haya، رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ akalia kisha akasema akifikisha da'awah ya wema, ‘Ewe ndugu! Kuja na kwenda mara kwa mara kwa siku na usiku kunaonyesha

kuwa mwili wako unadhoofika, umri wako unaisha na kifo chako kinakaribia haraka. Ewe ndugu yangu! Ni lazima usiridhike isipokuwa kama umejua kwa hakika kwamba utakuwa na mwisho mwema. Kamwe msighafilike kwa sababu hamjui mtaingia Peponi au Motoni, na kama Mwenyezi Mungu ﷺ yuko radhi nanyi kwa sababu ya rehema na fadhila zake au amekuchukieni kwa sababu ya dhambi zenu na kughafilika kwenu. Ewe mtu dhaifu! Usisahau kile ambacho wewe ni kwa hakika. Ulikuwa tone najisi hapo mwanzo na utakuwa maiti iliyooza mwishowe. Ikiwa huwezi kutambua kina cha ushauri wangu sasa, utatambua upesi ukizikwa kwenye kaburi lako ambapo utahisi aibu lakini haitakuwa na manufaa.'

Akisema hivyo ﷺ akanyamaza na kuanza kulia. Akiwa amezidiwa na hisia, mtu huyo aliyekuwa akitafuta ushauri pia alianza kulia. Msimulizi anaendelea kusema kwamba wote wawili walilia sana hadi wakapoteza fahamu. Kuona hivyo, msimulizi naye alilia. (*Zamm-ul-Hawa, uk. 437; muhtasari*)

Mujhay sachchi taubah ki taufeeq day day

Pa`ay Tajdar-e-Haram Ya Ilahi

Jo naraz Tu ho gaya to kaheen ka

Rahun ga na Tayri qasam Ya Ilahi

Tafsiri: Ewe Mwenyezi! Nibariki mimi na toba ya kweli kwa ajili ya Kipenzi chako Mtume ﷺ. Ikiwa umenichukia, nitahukumiwa. (*Wasail-e-Bakhshish, ukurasa wa 82*)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلُّوا عَلَى مُحَمَّدٍ

Lia unapomwona mtu analia

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Je, umeona khofu ya Mwenyezi Mungu kwa watangulizi wetu wachamungu ﷺ? Wakati wa kufikisha Da'awah ya wema, wakati fulani walikuwa wakilia kwa khofu ya Mwenyezi Mungu. Ikiwa mtu ye yeyote hata leo atalia kwa khofu ya Mwenyezi Mungu wakati wa kufikisha da'awah ya wema au kutoa hotuba au kufanya Du'a au kusoma Qur'ani au Na'at, hakika hii ni fadhila kubwa kwake. Kujenga maoni hasi juu yake kumchukulia kuwa ni mtu wa kujikweza ni kitendo cha Haramu kinachoongoza kwenye Moto wa Jahannam. Kwa hivyo, hakuna mtu anayepaswa

kuunda maoni hasi. Wale wanaowaka moto wa hasira kwa sababu ya kuunda maoni mabaya juu ya wengine hawatapata chochote isipokuwa maangamizi yao wenyewe.

Sayyiduna Makhool Dimashqi رضي الله عنه alisema, ‘Unapomwona mtu analia, nawe pia lia pamoja naye. Usijenge maoni hasi kwamba analia kwa kujionyesha. Mara moja nilipojenga maoni hasi kuhusu Mwislamu anayelia, hivyo sikuweza kulia kwa mwaka mmoja kama adhabu.’ (*Tanbih-ul-Mughtarrin*, uk. 107)

*Yaad-e-Nabi mayn ronay wala ham deewano ko
Lakh paraya ho woh phir bhi apna lagta hay*

صلوا على الحبيب ﷺ

Mwenye kujionyesha ni mjinga mkubwa

Kudhania bila dalili sahihi kwamba mtu anayelia katika Du'a n.k. anajikweza [i.e. kujionyesha] bila shaka ni dhambi inayoelekeza Motoni, lakini mtu anayelia anapaswa kutafakari kwa uzito kwa nini analia. Ikiwa anashuku hata kidogo juu ya kujionyesha, anapaswa kuepuka kulia. Kwa hakika mtu mwenye kujikweza ni mjinga kwani anahatarisha thawabu kubwa alizopewa na Mwenyezi Mungu kwa ajili ya starehe ya muda ya kusifiwa, kusifiwa na kuchukuliwa na watu kuwa ni mchamungu. Jambo baya hata zaidi ni kwamba, mtu huyo mwenye majivuno mwenye kuchukiza mara nyingi hajui ikiwa mtu ambaye alitaka kumvutia kwa kuonekana kuwa mcha Mungu alivutiwa naye au la. Hata kama mtu huyo anavutiwa naye, na kumsifu nyuma ya mgongo wake, ni mara chache mtu husikia maneno katika sifa zake. Ingawa mtu anamsifu mbele yake, hii itasababisha uharibifu zaidi kwake. Niamini! Watu wakijua kwamba mtu fulani analia au anadhihirisha matendo yake ya ibada ili kujionyesha, watamchukia. Mtu huyu mwenye majigambo sasa atafakari ni kwa kiasi gani Allah عز وجل ambaye anajua kila kitu atamkasirikia!

*Aaj banta hoon mu'azziz jo khulay Hashr mayn 'ayb
Haye ruswa`ee ki aafat mayn phansoon ga Ya Rab*

Tafsiri: Ninaonekana kuwa mtu mwema leo lakini nitafedheheka kabisa ikiwa makosa yangu yatafichuliwa Siku ya Hukumu. (*Wasail-e-Bakhshish*, uk. 91)

Matendo yataharibika

Hizi hapa ni baadhi ya Ayah na riwaya, zikifikisha da'awah njema, kwa nia ya kuongeza shauku kwa ajili ya kujiepusha na ubadhirifu na kuwaepusha wengine. Kwa hakika matendo yanayofanywa na watu wenye kujikweza wasio na hekima wanaopendelea maisha ya dunia kuliko maisha ya baada ya kifo hayatawanufaisha hata kidogo. Imenukuliwa hapa chini, katika muktadha huu, ni Ayah ya 15 ya Surah *Hood* pamoja na tafsiri yake kutoka ukurasa wa 418 na 419 wa Kanz-ul-Iman tukufu pamoja na Khaza'in-ul-'Irfan iliyochapishwa na Maktaba-tul-Madinah, idara ya uchapishaji wa Dawat-e-Islami. Allah عَزَّوجَلَّ amesema katika sehemu ya 12 ya Qurani Tukufu:

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحُكْمَةَ الدُّنْيَا وَرِزْقَهَا

﴿١٥﴾ نُوفِ إِلَيْهِمْ أَعْمَالُهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُنْخَسِرُونَ

Anaye taka maisha ya dunia na anasa zake, tutawapa malipo kamili ya vitendo vyao humo, wala hatutapunguza humo. [Kanz-ul-Iman (Tafsiri ya Quran)] (Sehemu ya 12, Surah Hood, Ayah 15)

(Akizungumzia Ayah hiyo hapo juu, Sayyiduna Ibn 'Abbas عَزَّوجَلَّ amesema, 'Wanaojivunia wanapewa malipo ya matendo yao mema ndani ya maisha yao ya kidunia, na hawadhulumiwi hata kidogo.'13).

Riya-kariyaun say bacha Ya Ilahi

Bana mujh ko mukhlis bana Ya Ilahi

Tafsiri: Ewe Mwenyezi Mungu عَزَّوجَلَّ Unilinde dhidi ya majivuno na unifanye mtumwa mwaminifu.

Tendo la kujistahi halikubaliki

Imeelezwa katika ukurasa wa 16 wa kitabu cha 'Riya Kari' chenye kurasa 166, kilichochapishwa na Maktaba-tul-Madinah, idara ya uchapishaji ya Dawat-e-Islami: Rasuli Mpenzi na Mwenye Baraka صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ amesema: Mwenyezi Mungu عَزَّوجَلَّ hakubali kitendo kilicho na unyago ndani yake sawa na punje ya haradali.' (*Attargheeb Wattarheeb, juzuu ya 1, uk. 36, Hadiyth 27*)

Dikhaway sema mujh ko Ilahi bachana

Mujhay Apni rahmat say mukhlis banana

Tafsiri: Ewe Mwenyezi Mungu ﷺ Niokoe na mambo ya kujifakhirisha na unibariki kuwa mnyoofu.

Pepo ni haramu kwa wanaojionyesha

Rasuli Mtukufu ﷺ amesema, 'Mwenyezi Mungu ﷺ Ameitangaza Pepo kuwa ni Haraam kwa kila mtu mwenye kujionyesha. (*jam'- ul- Jawaami' lis Suyuti*, juzuu 2 uk. 242 *Hadithi 5329*)

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Anayeyaacha maisha haya kwa imani anaweza kusamehewa bila ya kuwajibika au kuingizwa Peponi baada ya kuadhibiwa kwa muda fulani, kutegemeana na mapenzi ya Mwenyezi Mungu. Kwa hiyo, kutoa maoni kwa upande wa Hadiyth 'Pepo ni Haraam kwa mwenye kujionyesha' 'Allaamah Muhammad 'Abdur Ra'oof Manaawi رحمه اللہ علیہ amesema, 'Ina maana ya kuwa hataingia peponi mwanzoni. (*Fayd-ul-Qadeer lil-Manaawi*, juzuu ya 2, uk. 286, *Taht-al-Hadees 1725*)

Khata`ayn mamiri 'afw Ghaffar ker day

Riya-kariyaun say Tu bayzar ker day

Tafsiri: Ewe Msamehevu! Tafadhali nisamehe makosa yangu na unifanye nishibishwe na majigambo.

Mfano wa kujionyesha

Akielezea kujionyesha kwa msaada wa mfano, Hujjat-ul-Islam, Sayyiduna Imam Abu Haamid Muhammad bin Muhammad bin Muhammad Ghazali رحمه اللہ علیہ amesema: Mtu akisimama mbele ya mfalme, lakini lengo lake siku nzima ni kumtazama mja wake na si kupata ukaribu wa mfalme bali kumtazama mjakazi wake, hakika huku ni kumkosea heshima mfalme. Sasa fikiria! Ni kosa iliyaje na isiyopendeza kumwabudu Mwenyezi Mungu ﷺ ili kumvutia mja dhaifu na asiyeiweza ambaye hawezি kusababisha hasara wala faida! (*Ihya-ul-'Uloom*, juzuu ya 3, uk. 369; *muhtasari*)

*Ikhlas naykiyaun mayn ay Rab-e-Kareem day
 'Day Aql-e-saleem mujhay qalb-e-saleem*

Tafsiri: Ewe Mola wangu Mlezi ﷺ ! Nibariki kwa unyoofu katika matendo, pamoja na hekima kamilifu na moyo wa amani.

Ufafanuzi wa Riyaa [Kujionyesha]

Baada ya kupata ujuzi fulani juu ya uharibifu wa kujionyesha, hebu sasa tujifunze ufanuzi wake. Ufanuzi wa ubadhirifu wa madhambi ni kama ifuatavyo: "Kufanya ibada kwa nia yoyote isiyokuwa ya radhi ya Mwenyezi Mungu ﷺ". Kwa maneno mengine, Riyaa ni kufanya ibada kwa nia ya kuwafahamisha watu kuhusu ibada ili mwenye kujionyesha apate pesa kutoka kwao au kusifiwa au kuchukuliwa kuwa mchamungu au kuheshimiwa nao. (*Az-Zawajir, juzu 1, uk. 76*)

Mifano 80 ya kujionyesha

(Ingawa mifano iliyotolewa hapa chini ni ya kujionyesha, maamuzi ya wengi wao yanaweza kubadilika kwa sababu ya tofauti ya nia.)

Mifano 11 ya majigambo kuhusu Swalah

1. Kuswali mara mara ili watu wamchukulie kuwa yeze ni thabiti sana katika Swalah.
2. Haafidh kuongoza Tarawiyh Swalah kwa ajili ya pesa.
3. Kuhudhuria Ijtima' ya Sunnah au kuswali pamoja na Jama'at au kufanya Sada-e-Madinah (yaani kuwaamsha Waislamu kwa Salat-ul-Fajr) siku ya ndoa ya mtu au wakati wa mazishi nyumbani kwa mtu. kwamba watu watamstaajabia na kumsifu wakisema sentensi kama 'Wah! Amefanya matendo mema hata katika tukio kama hilo!' (Hata hivyo, yeze hukosa matendo hayo kwa ukawaida katika siku nyinginezo).
4. Kuswali Swalah kwa utulivu na unyenyekevu wa mwili mbele ya watu ili kuwavutia.

5. Ikiwa mtu ambaye amehudhuria Ijtima'-e-Zikr-o-Na'at katika baadhi ya usiku mtukufu au ameswali Swala-ut-Tahajjud, anasugua macho yake au kunyoosha mchana mbele ya watu ili wapate kujua kuwa hakulala usiku bali amekesha akifanya matendo mema, hii ni dalili ya kujionyesha.
6. Kuswali [Swala ya Nafl kama vile] Ishraq, Chasht, Awwabeen na Tahajjud mbele ya watu ili wamchukulie kama mtekelezaji mzuri sana wa Swalah ya Nafl.
7. Iwapo mtu atachukuliwa kuwa ni mtekelezaji wa Tahajjud wa kawaida na mtekelezaji wa Nafl Siyam, ﴿صيام﴾ lakini kwa hakika, sivyo hivyo, kunaweza kuwa na hatari ya kujionyesha kwake. Kwa mfano, anapotambulishwa kwa watu kuwa ni mtendaji wa matendo haya mema, huinamisha kichwa chake na tabasamu usoni na kutoa hisia kana kwamba anafanya vitendo hivi. Ni mfano wa wazi wa kujionyesha.
8. Iwapo mtu ambaye ameamka kuswali Tahajjud anakohoa kwa sauti kubwa au kufanya mambo mengine ili mke wake au wanafamilia wengine waweze kuamka na kuvutiwa kumuona akiswali Tahajjud, ni mfano wa kujionyesha.
9. Kukaa Msikitini kwa muda mrefu baada ya kuswali ili watu wamchukulie kuwa ni mchamungu.
10. Kuswali mara kwa mara katika safu ya kwanza ya Masjid ili watu wamsifu na kuvutiwa naye.
11. Kuonyesha majuto mbele ya watu kwa kukosa safu ya kwanza au Jama'at ili watu wamchukulie kuwa ana shauku kubwa juu ya safu ya kwanza na Jama'at.

Mifano 18 ya kujionyesha kwa wahubiri

1. Kutoa hotuba katika Ijtima' n.k ili watu waisifu hotuba yake na kumwita mhubiri mzuri.
2. Kusema sentensi za hisia kwa sauti kubwa ya kunguruma wakati wa hotuba au kukariri wanandoa kwa njia ya shauku ili hadhira waisifu hotuba hiyo kwa kumwita mhubiri mkubwa, kusema,b ﴿سُبْحَنَ اللَّهُ﴾ Marhaba n.k.

3. Kutumia sentensi za ajabu, maneno magumu, misemo ya Kiarabu wakati wa hotuba ili watu wamchukue kama mhubiri msomi na kuvutiwa naye.
4. Kusema sentensi kama hizo mwanzoni mwa hotuba kama vile: Nimekuwa nikisafiri kwa siku sita mfululizo; Ilinibidi nisafiri kwa saa 13 kabla sijafika hapa; Nimechoka sana, bado sijala chakula lakini nimekuja hapa kutoa hotuba n.k. Mhubiri anasema mambo kama hayo ili watu wamchukulie kuwa mhubiri mwaminifu anayejitolea mhanga katika njia ya Mwenyezi Mungu.
5. Kusema sentensi kama vile: Nimekuwa nikisafiri na Madani Qafilah kwa muda wa miezi 25; Mimi ni Waqf-e-Madinah (yaani mtu ambaye amejitolea maisha yake yote kwa shughuli za Madani); Nimekuwa nikitoa hotuba tangu siku ya kwanza kabisa; Nimekuwa nikihudhuria Madani Mashwarah kwa siku kadhaa, nimekuwa nikisafiri na Madani Qafilah mbili (au nne) kwa siku 3 kila mwezi. Kusema mambo haya kwa nia ya kupata heshima na sifa ili watu wamchukulie kuwa ni mhubiri bora anayejitolea mhanga kwa ajili ya Uislamu.
6. Kutoa Dars 50 au 100 kutoka kwa kitabu Faizan-e-Sunnat kwa siku pamoja na hisia ili watu wamthamini na kumsifu kwa jina la kutia moyo, na ili ndugu wakuu wa Kiislamu wa Dawat-e-Islami wampongeze na kumpa zawadi.
7. Kutoa hotuba kwa uzuri na ufasaha mbele ya mtu fulani mashuhuri au tajiri ili avutiwe na mhubiri na kumsifu.
8. Kuanzisha uhusiano na mwanasiasa fulani, waziri au mtu mashuhuri au tajiri ili watu watambue hilo au yeye mwenyewe atawaambia kwamba mwanasiasa fulani na kadhalika amevutiwa naye, anamwomba Du'a, kumbusu mkono au humtendea kwa heshima.
9. Kujaribu kumtia moyo mhudumu au afisa fulani kuja nyumbani kwa mhubiri ili watu wapate kujua kwamba maafisa wamevutiwa naye, na kuja nyumbani kwake kwa ajili ya Du'a au baraka.
10. Kumshauri afisa fulani au tajiri au kubainisha makosa yake, na kutoa hisia kwamba yeye (mhubiri) hashindwi hata na watu wenye ushawishi na wenye nguvu, na haoni woga katika kueleza amri ya Shari'ah mbele ya mtu yeoyote.

11. Ikiwa mhubiri amewahi kumpa nasaha mtu tajiri na mashuhuri kufuga ndevu au akamshawiishi mtu mashuhuri kutubia dhambi, kisha akataja tukio hili kwa ndugu wa Kiislamu au wakati wa hotuba yake ili watu wavutiwe naye, ni hivyo pia. dalili ya kujionyesha.
12. Kuweka macho chini, wakati wa kukaa na watu au kutoa hotuba au kufanya mazungumzo na wengine, ili watu waweze kuvutiwa naye, kwa kuzingatia kwamba anaweka macho yake chini kwa unyenyekevu na ameweke kufuli ya Madani kwenye macho yake (wakati macho yanazunguka na kutangatanga kila mahali asipokuwa na watu).
13. Kufanya mazoezi ya kuswali Swalah kwa utulivu na unyenyekevu au kuweka macho chini katika upweke ili aweze kufanya hivyo akiwa mionganoni mwa watu, akiwavutia kwake. (Huku ni kujionyesha mara mbili kwa sababu kitendo kilichofanywa katika upweke halikuwa kwa ajili ya radhi ya Allah ﷺ bali ni kwa ajili ya kuwafanya watu wamuone kuwa ni mchamungu.)
14. Kujaza kijitabu cha Madani In'amaat anayefanya Fikr-e-Madinah mara kwa mara na kuwaambia wengine idadi ya Madani In'amaat mhubiri anafanya mazoezi ili watu wamsifu na kumtaja kama mfano kwa wengine, wakisema kuwa mhubiri fulani hutenda kwa uthabiti juu ya yote au mengi ya Madani In'amaat.
15. Kutumikia Uislamu, kusafiri na Madani Qafilah na kufanya juhud za kidini zinazobeba tabu ili watu wamsifu mihangi aliyoitoa na watamhesabu kuwa ni mhubiri mwenye bidii na shauku.
16. Kusafiri katika nchi mbalimbali za ulimwengu katika njia ya Mwenyezi Mungu ili watu wasifu dhabihu alizozitoa, wamtaje kama mfano kwa wengine na kumwita mhubiri wa kimataifa.
17. Kulingania Sada-e-Madinah mara kwa mara, yaani kuwaamsha Waislamu kwa ajili ya Swala-ul-Fajr, ili watu wamsifu kwa kusema maneno kama vile: Haogopi giza na mbwa; wala baridi na mvua haziwezi kumzuia. Hajjalishi anachelewa vipi kulala, hakosi Sada-e-Madinah.
18. Kufikisha da'awah njema kwa mtu au kumzuia na maovu ili watu wavutiwe na mhubiri na wamchukulie kuwa ni mtakiaji mkubwa wa Waislamu, huku akisema

sentensi kama vile: Ni mtu shupavu wa kidini na hawezi kubaki kimya akiona maovu. (Laiti mtu angeonyesha ujasiri huu wa kidini nyumbani kwake pia na kujaribu kuwa na fursa ya kuwarekebisha wanafamilia yake).

Mifano 16 ya Riyaa kwa wasomaji na wasikilizaji wa Na'at

1. Kusoma Kurani Tukufu au Na'at katika Ijtima' n.k ili watu wampe pesa, chakula na nguo; au wasifu sauti yake, namna ya kukariri, matamshi au michanganyiko.
2. Kujumuisha nakala nyingi kutoka kwa Hadaiq-e-Bakhshish n.k. katika Na'at inayosomwa ili watu wamsifu wakisema kwamba amejifunza idadi kubwa ya beti ngumu kwa moyo.
3. Kukariri Na'at kwa kumbukumbu bila kukiona kitabu ili watu wamsifu wakisema kwamba amejifunza Na'at nyingi sana kwa moyo.
4. Kuelezea beti ngumu ili watu wamchukulie kama mtu mwenye akili na msomi.
5. Kukariri beti za kipekee au kukariri beti katika qaswida uliotayarishwa upya au ulionakiliwa katika Ijtima' kubwa katika tukio fulani maalum k.m. usiku mtukufu ili wahudhuriaji wasisimke wakisema, ﴿سُبْحَنَ اللَّهُ﴾ wakipandisha kaulimbiu na kusababisha hata wasomaji Na'at wengine kumsifu.
6. kupata utaalamu wa Na'at, usomaji wa Qur'an na hotuba ili watu wamwite mtaalamu katika nyanja zote.
7. Kuhudhuria kwa shauku mkusanyiko wa Na'at ulioandaliwa na mtu fulani tajiri au kusoma Na'at mbele ya mtu fulani wa kidini au tajiri au afisa fulani ili wampe msomaji Na'at pesa, na Nafs yake [nafsi ya chini] itapata raha kutokana na sifa zinazotolewa nao.
8. Kwenda ng'ambo kukariri Na'at katika kutaniko lililofanyika huko akitamani pesa na umaarufu ili jina 'msomaji Na'at maarufu kimataifa' litumike pamoja na jina lake na kuchapishwa katika mabango.
9. Kukariri Na'at au kutoa hotuba kwenye channeli za TV ili watu wamtendee kwa heshima, kumwalika kwenye mikusanyiko yao ya kidini, kumpa daraja ya VIP,

kumwita msomaji wa Na'at (au mhubiri) maarufu wa vyombo vyahabari au wa chaneli ya TV fulani, na ili VCD vyake vitolewe, vikimletea umaarufu na utajiri.

10. Kutaka CD au VCD vyake kutolewa kwa madhumuni ya kujulikana msomaji maarufu wa Na'at (au mhubiri).
11. Kujifanya kulia au kuva sura ya kulia au kupepesa macho mara kwa mara au kuifunga kwa nguvu kujaribu kufanya machozi yadondoke kutoka kwao au kufuta macho mara kwa mara, wakati wa kutoa au kusikiliza hotuba, au kufanya na kuongoza Du'a, au kusoma au kusikiliza kwa Munajat au Na'at, ili watu wavutiwe naye na wamtazame kwa macho ya kumsifu.
12. Kuketi mbele katika Ijtim'a-e-Zikr-o-Na'at, kuyumba kwa heshima wakati Na'at inasomwa, kusema ﴿سُبْحَنَ اللَّهِ﴾ kwa sauti kubwa au kupaza kauli mbiu ili watu wamchukulie kuwa ni mja wa Rasuli.
13. Kuvutia usikivu wa hadhira kwa kulia na kufanya zogo wakati Na'at au Munajat inasomwa. Iwapo mtu ambaye alikuwa katika hali mbaya sana wakati wa Na'at au Munajat ataendelea kutikisa mikono au miguu yake kwa nguvu licha ya hali yake ya kurudi sawa ili tu kuepuka maneno kama hayo kutoka kwa watu kama vile: Amekuwa kawaida haraka sana! dalili ya kujionyesha. Vile vile kuanguka au kujikunyata sakafuni ili watu wamuonee huruma au wajaribu kumfikisha katika hali ya kawaida au kumpa maji, lakini anajifanya kupata fahamu taratibu ili watu wamuone kuwa ni mja mkubwa wa Rasuli. huu pia ni mfano wa kujionyesha.
14. Kutamka neno 'Madinah' mara kwa mara au kulia kwa huzuni ya kuwa mbali na Madina ili watu wamwite 'mpenzi wa Madinah'.
15. Kuhudhuria Ijtim'a-e-Zikr-o-Na'at ili tu kula chakula kinachotolewa kwa waliohudhuria.
16. kujumuisha jina bandia la mtu (yaani jina la kalamu) katika nakala ya mwisho ya Na'at, Manqabat, Munajat n.k. mtu ameandika ili afurahie umaarufu na kuthaminiwa kama mshairi bora.

Mifano 3 ya majigambo kwa wale wanaotumia pesa katika njia ya Mwenyezi Mungu

1. Kuchangia fedha kwa ajili ya shughuli za kidini ili watu wamwite mfadhili na mtu mkarimu.
2. Kuwagawia masikini sadaka ili wakusanyike, wakiomba.
3. Kuwahudumia na kuwasaidia wagonjwa, waliopatwa na huzuni na wahanga wa mafuriko n.k ili watu wamwite mtakia mema wa shida na mfanyakazi wa kijamii mwaminifu.

Mifano 32 tofauti ya Riyaa

1. Kujifunza sanaa ya usomaji wa Quran ili watu wamwite Qaariy mwema.
2. Kudumisha kiimbo [i.e. kupanda na kushuka kwa sauti] na kanuni nyingine za usomaji wakati wa Ijtimaa'at kulingana na idadi ya waliohudhuria ili wapate kustahiki. (Iwapo Imamu atafanya hivyo wakati wa Jahri Swalah kwa nia hiyo hiyo, anapaswa pia kurekebisha nia yake. Laiti sote tungedumisha kanuni hizi za kisomo huku tukiswali Sirri Swalah pia).
3. Kutumia maneno ambayo yanaonyesha unyenyekevu kwa mtu mwenyewe kama vile mtu mwenye dhambi au asiyefaa ili watu waweze kumwona kuwa mtu wa unyenyekevu, na kusifu unyenyekevu wake. (Kujitumia maneno kama haya bila utayari wa moyo ni unafiki badala ya kujionyesha.)
4. Kukutana na watu kwa uchangamfu na kwa adabu ili watu wamchukulie kuwa mtu mwenye urafiki na mwenye adabu.
5. Kupangusa machozi machoni, wakati wa kulia wakati wa Du'a n.k. mbele ya wengine, ili watu wapate hisia kwamba anafuta machozi ili kuepuka kudhihirika.
6. Kusema sentensi kama hizo ili kuwavutia wengine kama: Ninaogopa sana dhambi, nina hofu ya kudumu ya kupoteza imani yangu, nitawezaje kukabiliana na uwajibikaji Siku ya Hukumu!

7. Kusema sentensi kama hizo ili kutoa taswira ya kujinyima moyo na uchamungu kama: Ninaepuka kukutana na matajiri na watu maarufu. (Ikiwa amesema sentensi hii akiwadharau matajiri n.k., itampeleka kwenye dhambi ya kiburi pamoja na kujifanya).
8. Kuwa na sura ya huzuni au kusema sentensi za kufariji kwa wale walio katika shida ili watu wamchukue kama mtu mwenye moyo mzuri na mwenye huruma. (Kufanya hivyo kwa nia ya kumliwaza Mwislamu mwenye shida na kupata radhi za Mwenyezi Mungu ni ibada na malipo ya Akhera).
9. Kushika tasbeeh [yaani uzi wa shanga] kwa namna ambayo huwafanya watu waione au wasome Swalा-‘Alan-Nabiy na Wazaaf wengine wakisogeza midomo au kwa sauti ya kutosha ili wengine wasikie, ili watu wamchukulie kuwa ni mchamungu.
10. Kuifanya Sunnah ipasavyo, wakati wa kula, kunywa, kusimama au kukaa n.k mbele ya wengine, ili watu wamchukulie kuwa yeye ni mfuasi thabiti wa Sunnah. Laiti tungekua na fikra ya kutenda Sunnah wakati wa kula, kunywa na kufanya mambo mengine katika upweke pia.
11. Kula kidogo, akiwa kwenye mkusanyiko au mbele ya watu wengine, ili watu wamchukulie kuwa ni mtu asiye na ulaji na mfuasi thabiti wa Sunnah. (Kwa kusikitisha, mtu huyo mwenye majivuno anapokula pamoja na washiriki wa familia yake au marafiki zake wa karibu, hula hata sehemu ya wengine).
12. Kumwambia mtu matendo yake mema na kisha kumtaka asimwambie mtu yeoyote ili avutiwe na atamchukulia kuwa ni mtu mkweli asiyetaka matendo yake yadhihirishwe kwa wengine.
13. Kutumia jina la ‘Haafidh’ kwenye jina la mtu mwenyewe ili watu wamvutie wakisema ‘بَشَّارُ اللَّهِ’ mtendee kwa heshima na wamuombe awafanyie Du'a. (Ikiwa hakuna nia ya riaya, haikatazwi kwa Haafidh kutumia neno ‘Haafidh’ kwa jina lake.)
14. Kufanya I’tikafu ndani ya Ramadhani au kusoma Kurani Tukufu mbele ya watu wengine au kufanya Du'a kwa unyenyekevu sana ili watu wamchukulie kuwa ni mchamungu.

15. Kufanya I'tikafu ndani ya Ramadhani ili aweze kula chakula bure, katika Sahari na Iftari, zawadi kwa Mu'takifien Msikitini.
16. Kushiriki kikamilifu katika ibada ya mazishi ya baadhi ya marehemu ikiwa ni pamoja na taratibu za mazishi na mazishi ili watu hasa ndugu wa marehemu wavutiwe naye na kumchukulia kuwa ni mchamungu na mwenye ushirikiano.
17. Kushiriki kwa shauku katika matendo mema ili watu wamfikirie kuwa anapenda sana matendo mema.
18. Kuwaambia wengine huduma za kidini za mtu mwenyewe ili wamwone kuwa mhubiri mwenye shauku, wakimkubali kuwa mtu mkuu wa kidini. Kwa mfano, kusema sentensi zinazoonyesha ubora wake kama: Nimekuwa nikiendeleza da'awah njema kwa muda wa miaka kumi na tano; Nilibaki katika nafasi fulani ya uwajibikaji katika Dawat-e-Islami kwa muda mrefu; Nilifanya shughuli za Madani katika maeneo au nchi nyingi; Niliwatia moyo mamia ya ndugu wa Kiislamu kufuga ndevu, kuvala vilemba na kufanya shughuli za Madani; Niliwafundisha; Nimewapa msukumo ndugu wa Kiislamu fulani na wa kuwajibika kujunga na mazingira ya Madani nk.
19. Iwapo mtu atapata ushauri wa hekima na mzuri wakati wa kusoma, na akauficha kwa wengine kwa lengo la kuuhusisha na waliohudhuria katika Ijtima' kubwa ili watoe kauli ya, ﴿سُبْحَنَ اللَّهِ﴾ kumsifu na kumkiri kuwa mhubiri msomi, hii ni dalili ya kujionyesha.
20. Kuwajulisha wengine kwamba mmoja ni Imam wa kujitolea au mwalimu wa kidini ili wapate kuvutiwa na kumheshimu.
21. Kuita Azan kwa sauti nzuri sana katika Ijtima'at au katika usiku mtukufu ili watu waisifu sauti na wimbo wake.
22. Ikiwa mtu ambaye ni mwanafunzi wa dini au Haafidh wa Quran au Imamu au Muazzin au mhubiri n.k. anaonyesha hadhi yake ya kidini wakati wa kununua kitu au kumwajiri mtu kwa kazi ya kulipwa ili huyo ampe punguzo au asichukue pesa kutoka kwake, hii ni dalili ya kujionyesha.
23. Kujumuisha nukuu za mawaidha [i.e. zenye maonyo], mafumbo ya kuvutia na

lulu nzuri za Madani katika kitabu au kijitabu anachoandika mtu, kwa nia ya kusifiwa na kuthaminiwa.

24. Kuwaambia watu idadi ya Hijja na Umra zilizotekelawa, kiasi cha usomaji wa kila siku ya Qur'an, Siam zote zinazotekelawa katika Rajab-ul-Murajjab na Sha'ban-ul-Mu'azzam na Nafl Siyam, Nafl Salah na Salat- Alan-Nabiy alisoma kwa wingi ili watu wamvutie na wamtendee kwa heshima.
25. Kuwafahamisha wengine kwamba mtu amesoma vitabu vingi vidogo na vikubwa iwe ni kutaja au bila kutaja majina yao ili wamchukulie kuwa anapenda elimu ya dini na watamtaja kuwa ni mfano kwa wengine.
26. Kuhiji au kuwalishwa wengine kwamba mtu ameitekeleza hijjah ili wamwite Haji Sahib, waje kukutana naye, wamuombee dua, wampe taji za maua na wampe zawadi n.k. (Ikiwa mtu hana nia ya kuheshimiwa na kupewa zawadi bali ana nia njema kama vile kushukuru kwa fadhila ya Mwenyezi Mungu n.k. hakuna katazo kwake kuwafahamisha wengine kuhusu Hijja yake, kushika 'Mahfil-e-Madinah' na waite jamaa na marafiki zake n.k. Ni malipo ya Akhera kwake katika hali hii).
27. Kumtenda Sayyid [kizazi cha Rasuli Mtukufu ﷺ kwa heshima ya kubusu mikono yao ili Sayyid wamthamini au watu wamwite mpenzi wa familia ya Mtume ﷺ.
28. Kutembelea makaburi ya Awliya au kuhuduria 'Ursi zao kwa ufasaha ili watu wamuite mja wa Awliya.
29. Kumtaja Sayyiduna Ghaus-e-A'zam رحمه اللہ علیہ mara kwa mara au panga Niyaz [ibada ya kuchangia ujira] mnamo tarehe 11 Rabi'-ul-Ghaus au kusoma Manqaba yake kwa shauku ili watu wamchukulie kwa shauku kuwa ni mpenzi wa Ghaus A'zam.
30. Kumtumikia Murshid , kutaja kwa watu huduma alizofanya kwa Murshid wake na kukaa karibu naye ili watu wamchukulie kuwa ni mfuasi wa karibu, kipenzi na mtumishi maalum wa Murshid wake na watamtenda kwa heshima, kumbusu mkono wake, kumpa mahali pazuri pa kukaa, kumsihi awafanyie Du'a, kumpa zawadi na pesa na kumwomba awaombee kwa Murshid wake.

31. Kula mabaki ya Murshid kwa haraka mbele ya wengine ili watu wamchukulie kuwa anapenda vitu vitakatifu. (Na, ukiwa peke yako, hata usiiguse au kuipitisha kwa wengine.)
32. Kukaa kimya au kuwasiliana kwa lugha ya ishara au kwa maandishi mbele ya wengine ili watu wamchukulie kuwa ni mtu makini na mtulivu na mtazamaji wa kufuli ya Madani ya ulimi. (Lakini kunguruma kwa kicheko ukiwa nyumbani au na marafiki zake wa karibu.)

Tafakari juu ya mifano hapo juu ukizingatia ufanuzi wa kujionyesha

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Tena angalia ufanuzi wa kujionyesha ukiweka mifano hapo juu akilini mwako. Imeelezwa katika ukurasa wa 629 wa juzu ya 3 ya Bahar-e-Shari'at: Riya ﴿رِيَة﴾ maana yake ni kufanya (*amali njema*) kwa kujionyesha. Na Sum'ah ﴿سُمْعَة﴾ ina maana ya kufanya (*amali njema*) ili watu waitambue amali yake na wavutiwe kwake. Hizi zote mbili ni sifa mbaya sana ambazo humnyima mwenye kufanya ibada ujira wake na kumpeleka kwenye dhambi pamoja na kustahiki adhabu. Kuvutia watu kwa ibada ya kutaka sifa, umaarufu na heshima au kufanya jambo jema kwa nia ya kupata mavazi, pesa, chakula, peremende au aina yoyote ya zawadi pia imejumuishwa katika ufanuzi wa kujionyesha. Zaidi ya hayo, mifano iliyo hapo juu pia inaonyesha tamaa ya heshima na umaarufu ambayo ni sababu kubwa ya kujionyesha.

Ufanuzi muhimu kuhusu mifano ya kujionyesha

Kumbuka! Mifano iliyo hapo juu ya kujionyesha inalenga kumtia moyo msikilizaji na msomaji kutambua kujionyesha kwa matendo yao wenyewe tu, na si yale ya wengine. Udhahirisho kwa kweli unahuksiana na moyo na sio kila mtu anayeweza kufahamu nia ya mioyo ya wengine. Kwa hiyo, kamwe mtu hatakiwi kuunda maoni hasi kuhusu Muislamu kwa kumshuku kuwa anahuksika katika maovu yaliyolelezwa katika mifano hiyo. Kujenga maoni hasi [kuhusu Muislamu] ni kitendo cha Haramu kinachopelekesha Motoni. Vile vile, kutafuta madhambi ya mtu, kutafuta dalili za kujionyesha ndani yake na kudhahirisha makosa yake kwa wengine ili kumchafua ni Haramu (*yaani ni haramu*).

Ogopa adhabu ya kujionyesha

Tafadhali angalia matendo yako ya wema kuitafuta Riyaa uliojificha kwani hiyo huingia kwenye tendo jema polepole kuliko hata mwendo wa mchwa. Ni ukweli kwamba raha iliyoko katika kujionyesha haiko hata katika vyakula vitamu na mali lakini kujepusha na starehe hii ni muhimu sana kwa sababu kunaweza kupelekesha motoni. Kwa hivyo, ikiwa mtu ye yote anashuku hata kidogo katika vitendo vyake vya uzushi, basi atubie hilo kwa uoga kwani Mtume Mtukufu ﷺ amesema: Bila ya shaka kuna bonde katika Jahannam ambalo Jahannam lina omba hifadhi kutokana na bonde hilo mara mia nne kila siku. Mwenyezi Mungu ﷺ amelitayarisha bonde hili kwa ajili ya wale watu wa kujionyesha kutoka katika Umma wa Muhammad ﷺ ambao ni Haafidh wa Qur'ani Tukufu, watoe sadaka (kwa chochote au yeyote) isipokuwa hawatoui kwa ajili ya Mwenyezi Mungu ﷺ na wasafiri katika hijja kuendea nyumba ya Mwenyezi Mungu na wasafiri katika njia ya Mwenyezi Mungu. (*Al-Mu'jam-ul-Kabeer, juz. 12, uk. 136, Hadiyth 12803*)

Iwapo ndugu au dada wa Kiislamu ataona kujionyesha katika vitendo vyao vilivyoelezewa katika mojawapo ya mifano hiyo hapo juu, basi apate kurekebisha badala ya kuacha matendo mema kwa sababu mtu hakati pua yake ikiwa nzi ametulia juu yake, bali anairusha hiyo nzi.

Bacha lay riya say bacha Ya Ilahi

Tu ikhlas ker day 'ata Ya Ilahi

Tafsiri: Ewe Mwenyezi Mungu ! ﷺ Unilinde kutokana na kujionyesha na unibariki kwa uaminifu.

(*Kwa maelezo, pitia kitabu chenye kurasa 166 'Riya Kari' kilichochapishwa na Maktaba-tul-Madinah*)

أَمِينٌ بِحَجَّةِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَالَّهُ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

تُوبُوا إِلَى اللَّهِ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

Ishara za kujionyesha

Kiongozi wa Waumini, Sayyiduna ‘Ali-ul-Murtada كَرَمُ اللَّهِ وَجْهُهُ الْكَبِيرُ amesema: Kuna dalili tatu za mtu mwenye kujionyesha:

1. Ni mvivu katika kutenda wema akiwa peke yake lakini anafanya mema mbele ya watu.
2. Anazidisha amali zake zikisifiwa lakini
3. Anapunguza matendo yake yakikosolewa. (*Az-Zawajir ‘Aniqtiraf-il-Kabaair*, juzu ya 1, uk. 86)

Kujishutumu mwenyewe mbele ya watu pia ni kujionyesha

Sayyiduna Khuwajah Hasan Basri رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema kuwa mwenye kujikosoa mbele ya watu (kwa kujiita mtenda dhambi au fasiki au dhalimu n.k). hakika anajisifu yeye mwenyewe (kwa sababu watu watamnyenyekea na kwa sababu watu watamsifu). Kwa hakika, kufanya hivi [yaani, kujikosoa mbele ya watu] pia ni dalili mojawapo ya kujionyesha. (*Tanbih-ul-Mugharrin*, uk. 24)

Kumbuka! Kutumia maneno ya unyenyekevu kwa ajili ya nafsi yako kwa nia ya kujionyesha ni dhahiri kuwa ni ubadhirifu na dhambi. Vivyo hivyo, ikiwa ni dhahiri mtu anatumia maneno ya unyenyekevu kinyume na hisia za moyo, huu ni unafiki na pia ni dhambi.

Usiulize kuhusu Swaum.

Sayyiduna Ibraahiyim Ibn Adham رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema, ‘Usimuulize ndugu yako mwenzako ikiwa ameshika Sawm صَوْمٌ kwa sababu Nafsi yake itafurahi iwapo atasema ‘Ndio’ na atasikia huzuni akisema ‘Hapana’. Mambo haya mawili ni dalili za kujionyesha.” (*Tanbih-ul-Mugharrin*, uk. 24)

Wajulishe wengine kuhusu Swaum ikibidi

Hakuna ubaya kuwalishwa wengine kuhusu Sawm yako ikibidi kwani Mtume Mpenzi na Mwenye Baraka حَلَّ اللَّهُ عَلَيْهِ وَالْمُلْكُ amesema, ‘Anapoalikwa mtu ilhali amefunga Swaum,

basi aseme:Nimefunga Swaum. (*Sahih Muslim*, uk. 579, *Hadiyth 1150*)

Akizungumzia juu ya Hadiyth zilizotajwa hapo juu, mfasiri mashuhuri, mwanafikra mkubwa wa Ummah, Mufti Ahmad Yar Khan رحمه الله عليه amesema, 'Kumbukeni kwamba ni bora kuficha swaum ya nafl ila kwa dharura, kwa mfano, (mtu akialikwa mahali fulani) na itasababisha kinyongo au huzuni moyoni mwa mwenyeji. Kwa vile ile pia ni ibada ya kuufurahisha moyo wa Muislamu (kwa nia ya kupata radhi za Mwenyezi Mungu), amri ya kumjulisha [mwenyeji] kuhusu swaum ilitolewa.' (*Mirat-ul-Manajih*, juz. 3, uk. 199)

Kununua vitu kwa gharama ya uchamungu.

Akielezea aina za kujionyesha, Sayyiduna Imaam Ahmad Bin Hajar Makki Shaafi'i رحمه الله عليه amesema: Namna ya kujionyesha iliyofichika zaidi kuliko hata hiyo hapo juu ni kwamba ingawa mtu hana matamanio ya kuwafahamisha watu wala hapati furaha ikiwa watu watafahamu ibada yake, lakini anafurahi iwapo watu watafanya Salam huku wakikutana naye kabla hajawasalimu, na kukutana naye kwa unyenyekevu na adabu. Zaidi ya hayo, anasikia furaha watu wanapomsifu, kuharakisha kutimiza mahitaji yake, kumpa faida ya kifedha wakati wa kununua au kumuuzia kitu chochote (kwa mfano, anatarajia watu wampe pungozo la bei au wasichukue pesa yoyote kutoka kwake wakati akinunua chochote kutoka kwao). Anapokuja kukutana na watu, anatazamia wampe mahali pazuri pa kukaa (wamsihi awafanyie Du'a, waweke sauti zao chini na wakunje mikono yao mbele yake, na wakutane naye kwa unyenyekevu sana). Ikiwa mtu anamtenda kinyume na matarajio yake hapo juu hata kidogo, anachukia [i.e. haipendil] kwa sababu anayaona matendo yake mema yaliyofichika kuwa makubwa sana. Kwa maneno mengine, Nafsi yake inataka kuheshimiwa kwa kubadilishana na ibada aliyoifanya; na kudhania kwamba lau asingefanya matendo hayo mema, Nafsi yake isingetamani pia kuheshimiwa. (*Az-Zawajir 'Aniqtiraf-il-Kabaair*, juzuuy ya 1, uk. 93)

Jinsi watu wanyoofu wanavyoepuka kujionyesha.

Amesema zaidi yeye رحمه الله عليه : Watu waaminifu daima wanaogopa kudhihirika. Wanafanya juhud kuficha matendo yao mema zaidi kuliko juhud zinazofanywa na watu wengine kuficha dhambi zao. Sababu pekee yake ni kutaka kuyafanya matendo yao

mema kuwa ya dhati ili wapewe malipo na Mwenyezi Mungu ﷺ Siku ya Kiyama mbele ya watu. Wanajua kwa yakini kabisa kwamba Mwenyezi Mungu ﷺ hukubali tu matendo yanayofanywa kwa ikhlasi. Vile vile wanajua kwamba watu watakuwa masikini na njaa Siku ya Kiyama, na mali zao na dhuriya zao hazitawafaa. Hata hivyo, yule aliyeletwa kwenye mahakama ya Mwenyezi Mungu ﷺ pamoja na Qalb-e-Saleem (yaani moyo uliohifadhiwa na dhambi) atapata manufaa kutokana na mambo haya.

(Az-Zawajir 'Aniqtiraf-il-Kabaair, juzuu ya 1, uk. 93)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلُّوا عَلَى مُحَمَّدٍ

Tambua Riyaa

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Sote tunapaswa kufikiria kama sisi ni wavivu katika ibada tukiwa peke yetu na tunafanya amali tukiwa tu mbele ya watu au la. Je, tunawajulisha wengine matendo yetu bila ya kuhitajika? Je, tunajisifu na kuongeza matendo yetu ya haki tunaposifiwa kwayo? Je, tunapata huzuni na wavivu katika kutenda mema ikiwa hatusifiwi? Je, tunapata raha tunapofanya matendo mema mbele ya watu na kuchoka tukiwa peke yetu? Je, tunajikosoa mbele za watu (kwa kujiita wenye dhambi, mkosaji, mwombaji, mnyenyekevu na mtu mbaya) ili tu kuwavutia? Kwa kutumia sura na mahubiri yetu ya Madani yeye msukumo wa Sunnah, je, tunanunua vitu kutoka kwa wauzaji maduka ambao wamevutiwa nasi ili watupunguzie kidogo au watuu zie kitu hicho bila malipo? Ikiwa mtu atapata majibu ya maswali haya kwa uthibitisho, basi anapaswa kutubu mara moja, akijitahidi kuunda ikhlasi katika vitendo vyake, kwani ikiwa atakutana na kifo chake kabla ya kutubia, atakuwa mwenye kutupwa Motoni kwa sababu ya kujionyesha.

Baraka za toba kutokana na kujionyesha

Mfasiri mashuhuri, mwanafikra mkubwa wa Ummah, Mufti Ahmad Yar Khan رحمۃ اللہ علیہ amesema, 'Kumbukeni kwamba kujikweza hakufanyi kuwa ni haramu (yaani, kuswali Swalah kwa ubadhirifu) ni hatari ya ibada hiyo kutokubaliwa. Iwapo mtu mwenye majivuno atatubia kwa unyoofu, si Wajib kwake kurudia kama Qada ibada

aliyoifanya kwa kujionyesha. Anachopaswa kufanya mtu ni kufanya Du'a ili kulindwa kutohana na kudhihirika bila kuacha ibada kwa kuhofia kuhusika katika riya.

(*Mirat-ul-Manajih*, juzu ya 7, uk. 127)

*Tayray rahm-o-karam per aas mayn nay baandh rakhi hay
Bari umeed hay Aqa! Karam Rauz-e-Jaza hogā*

Tafsiri: Nimeweka matumaini yangu kwenye rehema na ukarimu wako. Nina matumaini makubwa ya kubarikiwa Siku ya Hukumu. (*Wasail-e-Bakhshish*, uk. 188)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

Pata matibabu ya ugonjwa wa kujionyesha

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Ikiwa tunapata dalili za kujionyesha ndani ya mioyo yetu, hatupaswi kuchelewesha matibabu yake baada ya kutubu kwayo. Tukijaribu kuponya utu wetu wa ndani, utu wetu wa nje pia utakuwa safi. Mtume ﷺ amesema, ‘Mwenye kuiponya nafsi yake ya ndani, Allah ﷺ ataiponya nafsi yake ya nje (pia) (*Al-Jami'-us-Sagheer lis-Suyuti*, uk. 508, *Hadees 8339*)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

Tiba 10 za kujionyesha

1. Pata msaada kutoka kwa Allah ﷺ kwa kufanya Du'a.
2. Kamwe usighafilike na madhara ya kujionyesha.
3. Ondo sababu za kujionyesha.
4. Unda uaminifu katika vitendo.
5. Linda nia.
6. Epuka mnong'ono wa kishetani unapofanya ibada.
7. Tekeleza amali kwa namna ile ile iwe peke yako au pamoja na watu.

8. Ficha matendo mema.
9. Shika suhuba la kundi la watu wema tu.
10. Ingia katika utaratibu wa kusoma Wazaaf.

Hebu sasa tuangalie maelezo ya tiba hizi.

1. Pata msaada kutoka kwa Mwenyezi Mungu (kwa kufanya Du'a)

Rasuli Mtukufu صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ amesema: ﴿الدُّعَاءُ سِلَاحُ الْمُؤْمِنِ﴾ ‘Dua ni silaha ya mu'min’. (*Al-Mustadrak lil-Haakim*, juzu ya 2, uk. 162, Hadiyth 1855)

Fanya Du'a ifuatayo katika baraza la rehema la Mwenyezi Mungu ﷺ kwa kutumia silaha hii katika vita dhidi ya Shetani: ‘Ewe Mola wa Mustafa! Niponye ugonjwa wa kujionyesha. Jaza bakuli langu tupu la kuomba na utajiri usioweza kufa wa uaminifu. Lazima nikabiliane na adui anayeniona nami Siwezi kumwona lakini Wewe unamwangalia. Ewe Mwenyezi Mungu ﷺ Nilinde na udanganyifu wa adui huyo. Ewe Mwenyezi Mungu ﷺ Najikinga Kwako nisichukuliwe na watu kuwa ni mchamungu na mstaarabu, hali mimi kwa hakika ninastahiki adhabu katika mahakama yako.

Mayra her 'amal bas Tayray wasitay ho

Ker ikhlas aysa 'ata Ya Ilahi

Tafsiri: Ewe Mwenyezi Mungu ﷺ! Nibariki kwa ikhlasi kiasi kwamba ninafanya kila kitendo kwa ajili ya radhi Yako pekee. (*Wasail-e-Bakhshish*, uk. 78)

أَمِينٌ بِحَمَادَةِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

2. Kamwe usighafilike na madhara ya kujionyesha

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Mtu hatakiwi kughafilika na madhara ya kujionyesha. Ni wazi kwamba tunapenda kitu kwa muda mrefu kama kina faida kwetu, lakini mara tu tunapofahamu madhara yake, tunakiepuka. Kwa mfano, ikiwa baadhi ya ndugu wa Kiislamu ambaye anapenda asali kwa sababu ya ladha yake tamu atafahamishwa kuwa

asali anayokwenda kunywa ina sumu iliyochanganyika ndani yake, kamwe hatainywa kwa kuogopa sumu yake, hata kufikiria kufurahia ladha yake tamu. Vile vile mtu anapowafahamisha watu, mema yake husifiwa; Nafsi yake hakika hupata raha kubwa, hata kumfanya kubeba ugumu wa ibada kwa urahisi. Lakini ikiwa anafahamu na kuwa mwangalifu juu ya madhara ya kujionyesha ambayo kwa hakika ni hatari zaidi kuliko hata sumu, hatapata kupendezwa na raha hii, bali ataona ni rahisi kuepuka kujionyesha.

Sumu husababisha madhara kwa maisha ya kidunia tu, lakini kujionyesha kunaweza kuhatarisha maisha ya baadaye ya mtu. Je, si hasara kubwa kunyimwa ujira wa jambo jema licha ya kulifanya kwa taabu? Hebu wazia! Je, hali ya kibarua ingekuwaje ambaye amefanya kazi kwa bidii kutwa nzima lakini amenyimwa ujira wake kwa sababu ya kuifanya isivyofaa! Ole! Mbali na kunyimwa thawabu, mtu mwenye kujionyesha pia anastahiki adhabu ya moto wa Jahannamu. Ni mjinga kiasi gani mtu aliyeuza kitu hicho bure ambacho angeweza kupata mamilioni! Kadhalika, ni mjinga ulioje mja anayejaribu kuwavutia watu kwa ibada aliyoifanya badala ya kupata ukaribu wa Mwenyezi Mungu ﷺ ! Ni kana kwamba mtu mwenye kujionyesha kama huyo ametaka kupata mapenzi ya watu kwa kumuasi Mwenyezi Mungu, ﷺ na ametamani kusifiwa na watu ilhali akipuuza kuhukumiwa na Mwenyezi Mungu. ﷺ Ametafuta radhi za watu kwa kumchukiza Mwenyezi Mungu, ﷺ na ameuza neema za milele za Mbinguni kwa kubadilishana na malipo ya duniani. Zaidi ya hayo, kuwfanya watu wote watosheke kabisa ni kama kutoa damu kutoka kwenye jiwe. Ikiwa watu wengine wamefurahishwa na jambo ulilofanya, wengine wanaweza kutofurahishwa nalo.

'Ata ker day ikhlas ki mujh ko na 'mat

Na nazdeek aaye riya Ya Ilahi

Tafsiri: Ewe Rab ﷺ ! Nijaalie upendeleo wa ikhlasi katika matendo yangu na unilinde

dhidi ya Riyaa. (Wasail-e-Bakhshish, uk. 77)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

Mfano wa mtu mwenye kujionyesha

Mtu anayefanya vitendo vya kuwavutia watu ni sawa na yule anayekwenda sokoni na mfuko wake ukiwa umejaa uchafu [i.e. vipande vidogo vya mawe], akitoa hisia kana

kwamba mfuko wake umejaa pesa. Watu walipomwona huku mfuko wake ukiwa umetoboka, walianza kumshangaa wakisema kwa mshangao: Tazama! Mfuko wake umejaa pesa! Kwa hakika, mtu huyu asiye na hekima hatapata chochote isipokuwa kusifiwa kwa muda mchache na watu. Mara tu atakapotoa mchanga mfukoni badala ya pesa kulipa bei ya kitu kwa muuza duka, atafedheheka. Vile vile wale wanaojionyesha wanapofanya vitendo vya kuwastaajabisha wengine hawatapata chochote isipokuwa kusifiwa, wala hawatapewa malipo yoyote Siku ya Kiyama. (*Az-Zawajir ‘Aniqtiraf-il-Kabaair*, juzu 1, uk. 86; imerekebishwa)

*Bari koshishayn ki gunah chhornay ki
Rahay ah! Nakaam ham Ya Ilahi*

*Tafsiri: Ewe Mwenyezi Mungu ﷺ ! Tumejaribu sana kuacha dhambi lakini bado
hatujafanikiwa.* (*Wasail-e-Bakhshish*, ukurasa wa 82)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلُّوا عَلَى مُحَمَّدٍ

3. Ondoa sababu za kujionyesha

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Kuna baadhi ya sababu za kila ugonjwa. Ikiwa sababu imeondolewa, ugonjwa huo pia utaponywa. Kwa njia hiyo hiyo, kimsingi kuna sababu tatu za kujionyesha. Iwapo sababu hizi tatu zitaondolewa, itakuwa rahisi sana kujiepusha na kujionyesha, ان هَلَّ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ. Sababu ni hizi zifuatazo: (1) Kutamani umaarufu (2) Kuogopa kushutumiwa (3) Kutamani mali.

(1) Kutamani umaarufu

Kuwa na hamu ya umaarufu na heshima ni sababu ya kujionyesha. akiikejeli, Hujjat-ul-Islam, Imam Ghazali رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema: Umaarufu unalenga kuwavutia watu, na kuutamani ndio mzizi wa maovu yote. Ili kukandamiza tamaa hii, tunapaswa kutafakari juu ya madhara ya kujionyesha yaliyosemwa katika Ahadiyth iliyobarikiwa. Hapa kuna maneno manne ya Mtume Mtukufu خَلَقَ اللَّهُ عَلَيْهِ ذَلِكَ وَتَعَالَمَ katika muktadha huu:

1. Epuka kuchanganya (yaani kukoroga) utiifu kwa Mwenyezi Mungu ﷺ na mapenzi ya kusifiwa na waja [Wake] endapo vitendo vyenu vitaharibika. (*Firdaus-ul-Akhbar lil-Daylmi, juzuu ya 1, uk. 223, Hadees 1567*)
2. Kupenda mali na hadhi huongeza unafiki katika moyo wa Muislamu jinsi maji yanavyootesha nyasi. (*Ihya-ul-'Uloom, juzuu ya 3, uk. 286, 342*)
3. Mbwa-mwitu wawili wenyewe njaa hawasababishi uharibifu mwingi kwa kundi la mbuzi kuliko uharibifu unavyosababishwa na kupenda mali na umaarufu, kwa dini ya Muislamu. (*Sunan-ut-Tirmizi, juzuu ya 4, uk. 166, Hadees 2383*)
4. Kupenda kusifiwa humfanya mwanadamu kuwa kipofu na kiziwi. (*Firdaus-ul-Akhbar lil-Daylmi, juzuu ya 1, uk. 347, Hadiyth 2548*)

Fanya Fikr-e-Madinah kwa namna hiyo

Jaribu kutafakari (kufanya Fikr-e-Madinah) kwa namna hiyo: Nikipata umaarufu au kusifiwa na watu au kufurahia sura zao za kusifu, ingawa Nafsi yangu itafurahishwa na haya yote, maneno haya ya kusifu na sura ya kusifu kutoka kwa watu hayatanisaidia kupata uokovu Siku ya Kiyama katika mahakama ya Mwenyezi Mung ﷺ kwa sababu watu hawa wa kusifu watakuwa wao wenyewe wanatetemeka kwa kuogopa adhabu. Zaidi ya hayo, sifa nilizopewa na wao hazitaniongezea riziki wala uhai wangu; wala haitaniwezesha kupata hadhi ya juu siku ya kiama. Kwa hivyo, ni bure kuwa na hamu ya sifa kutoka kwa watu kama hao. Kwa nini nifanye matendo mema ili kuwavutia watu hawa! Nitafanya ibada kwa radhi ya Mwenyezi Mungu ﷺ tu, إن شاء الله ﷺ.

Kupenda sifa za uwongo ni Haramu

Katika ukurasa wa 597 wa juzuu ya 21 ya Fatawa Razawiyyah, kiongozi wa Ahl-e-Sunnah, A'la Hadrat Maulana Shah Ahmad Raza Khan رحمۃ اللہ علیہ amesema: Iwapo mtu anapenda sifa zi ki uwongo yaani atake kusifiwa na watu kwa ajili ya mambo ambayo hana, hii ni Haraam kabisa. Amesema Allah ﷺ:

لَا تَحْسِبُنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا آتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يَحْمِدُوا بِمَا لَهُ يَعْلُو فَلَا تَحْسِبَنَّهُمْ بِمَقْرَازِهِ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ

عَذَابٌ أَلِيمٌ

Usiwafikirie wale wanaofurahia vitendo vyao na kutaka kusifiwa bila ya kufanya (matendo mema) - usifikirie kuwa wako salama na adhabu, na watapata adhabu chungu. [Kanz-ul-Iman (Tafsiri ya Quran)] (Sehemu ya 4, Surah Aal-e- 'Imran, Ayah 188)

*Aaj banta hoon mu'azziz jo khulay Hashr mayn 'ayb
Haye ruswa`ee ki aafat mayn phansoon ga Ya Rab*

Tafsiri: Ee Bwana! Leo, ninafanya kana kwamba mimi ni mtu anayeheshimiwa. Ole wangu, nitafedheheka iwapo makosa yangu yatafichuliwa Siku ya Kiyama. (Wasail-e-Bakhshish, uk. 91)

(2) Hofu ya kuhukumiwa.

Ondoа hofu ya kushutumiwa kutoka moyoni. Ikumbukwe kwamba kushutumiwa na mtu yejote hakutanisababishia kifo cha mapema wala haitapunguza riziki yangu. Ikiwa Muumba wangu عَزَّوجَلَ ameniridhia, basi kulaumiwa na kuudhiwa na watu hakutanidhuru. Hawa ni watu wanyonge na wasio na uwezo ambaо hawawezi kujiletea faida au hasara, na sio wamiliki wa maisha na kifo chao wenyewe. Kwa nini nifanye au niache jambo lolote jema kwa kuogopa kukosolewa na watu hawa? Ninapaswa kuogopa ghadhabu ya Muumba wangu عَزَّوجَلَ tu.

(3) Tamaa ya mali.

Ili kuondokana na uroho wa mali, kumbuka kwamba Mwenyezi Mungu عَزَّوجَلَ ana uwezo juu ya nyoyo za watu kuhusu kutoa au kutowapa wengine pesa. Watu ambaо nitawavutia kwa kujionyesha ,hawana msaada kabisa. Hakika Mwenyezi Mungu عَزَّوجَلَ ndiye Mruzuku wa kweli wa riziki. Mtu mwenye tamaa ya mali ya wengine ni amefedheheka. Hata ikiwa ataweza kupata msaada wa kifedha kutoka kwa mtu yejote, lazima abaki kumshukuru. Kwa hivyo, wakati hakika kama nitaweza kupata pesa au la kwa kitendo cha kujionyesha, na pia kuna hatari kubwa ya kufedheheswa,

basi kwa nini nijaribu kupata pesa kutoka kwa watu kwa kuwavutia kwa matendo mema! Nitafanya ibaadah na amali nyingine zote kwa ajili ya radhi ya Muumba wangu **إِنَّ شَأْنَةَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ**.

*Peechha mayra dunya ki mahabbat say chhura day
Ya Rab mujhay deewanah Madinay ka bana day*

Tafsiri: Ewe Mola ﷺ Niwezeshe kuondoa mapenzi ya ulimwengu na unifanye mja Madinah. (*Wasail-e-Bakhshish*, uk. 100)

**صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ
صلوا على الحبيب**

4. Tengeneza ikhlasi katika matendo.

Rasuli Mpenzi na Mwenye baraka ﷺ amesema, ‘Enyi watu! Tekelezeni amali kwa ikhlasi kwa ajili ya Mwenyezi Mungu ﷺ kwa vile Mwenyezi Mungu ﷺ Anayakubali yale tu matendo yanayofanywa kwa ikhlasi Kwake, wala msiseme (amali) hii ni ya Mwenyezi Mungu ﷺ na kwa ajili ya uhusiano. (*Sunan Dar Qutni*, juzuu ya 1, uk. 73, *Hadees 130*)

Hakuna malipo bila ikhlasi.

Allah ﷺ amesema katika Aya ya 20 ya Surah Ash-Shura, sehemu ya 25 ya Quran Tukufu. Inayotolewa hapa chini ni tafsiri yake kutoka ukurasa wa 892 na 893 wa Kanz-ul-Iman tukufu pamoja na Khaza`in-ul-'Irfan iliyochapishwa na Maktaba-ul-Madinah, idara ya uchapishaji ya Dawat-e-Islami. Amesema Allah ﷺ:

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَرِدْلَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُرْتَهُ مِنْهَا وَمَا لَهُ
فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾

Mwenye kutaka mavuno ya Akhera tutamzidishia mavuno; Na anaye taka mavuno ya dunia tutampa sehemu yake, wala hana fungu katika Akhera. [*Kanz-ul-Iman (Tafsiri ya Quran)*] (Sehemu ya 25, Surah Ash-Shura, Ayah 20)

Huu hapa ni ufanuzi wa sehemu mbalimbali za Ayah hii tukufu, iliyochukuliwa kutoka katika kitabu Tafsiir Noor-ul-'Irfan: (Mwenye kutaka mavuno ya Akhera) yaani, mwenye kutaka radhi za Mwenyezi Mungu ﷺ na Rasuul kipenzi chake ﷺ na wala hafanyi ibada kwa kujionyesha. (Tunamzidishia mavuno) yaani tutamwezesha kutenda mema, tukimfanya wepesi, na tutampa thawabu zisizo na hesabu kwa matendo yake. (Mwenye kutaka mavuno ya dunia hii) yaani mwenye kufanya matendo mema ili tu kupata manufaa ya kidunia, anakuwa mwanachuoni au anahiji kwa ajili ya sifa na kujionyesha anashiriki Jihad kwa ajili ya mali ya ghaneemah. (Na hana fungu lolote Akhera) kwa sababu hakuwa amefanya vitendo kwa ajili ya kupata malipo ya Akhera.

Kwa ufupi mtu mwenye kujionyesha hubakia kunyimwa thawabu. Hata hivyo, amali aliyoifanya ni sahihi kwa Shari'ah. Fard ya Swalah inayotolewa kwa kujionyesha itatolewa lakini hakuna thawabu itakayotolewa. Hii ndio sababu iliyopelekea kuelezwa hali ya **﴿فِي الْآخِرَةِ﴾**. (*Noor-ul-'Irfan, uk. 774*)

Mwenyezi Mungu anafanya vitendo vya mwenye ikhlasi zijulikane

Rasuli Mtukufu ﷺ amesema, 'Akifanya kitendo mionganini mwenu katika jabali lenye nguvu lisilo na mlango wala mwanga wa anga [i.e. dirisha dogo kwenye paa], bado amali yake itajulikana, na yale ambayo yamekadiriwa kufanyika yatafanyika katika hali yoyote ile.' (*Musnad Imam Ahmad Bin Hanbal, juz. 4, uk. 57, Hadiyth 11230*)

Akizungumzia juu ya Hadiyth iliyotajwa hapo juu, mfasiri mashuhuri, mwanaifikra mkubwa wa Ummah, Mufti Ahmad Yar Khan رحمۃ اللہ علیہ amesema, 'Mbona mnaharibu amali zenu kwa kujionyesha! Tekeleza matendo kwa ikhlasi na kwa faragha; Mwenyezi Mungu ﷺ atawafahamisha watu matendo yako, na kuwafanya wakuone kuwa wewe ni mchamungu kutoka ndani ya nyoyo zao. Hii imejaribiwa sana na inaaminika. Baadhi ya watu husali Salat-ut-Tahajjud kwa faragha lakini wengine huanza kuwaita hao watekelezaji wa Salat-ut-Tahajjud. Jambo ni kwamba, Nuru [nuru ya kiroho] ya kila amali njema hata Salat-ut-Tahajjud inaonekana kwenye uso wa mwenye kuabudu. Hii inaweza kuzingatiwa wakati wowote. Watu huita Ghaus-e-A'zam na Khuwajah Ajmayri (رحمۃ اللہ علیہ) ni Awliya wa Mwenyezi Mungu ﷺ. Kwa nini? Kwa sababu tu Mwenyezi Mungu ﷺ Amewafanya watu kuwaita Walii. (*Mirat-ul-Manajih, juz. 7, uk. 145*)

Mtu mwenye ikhlasi

Hapa kuna maneno manne ya watakatifu ﷺ kuhusu mtu mwenye ikhlasi:

1. Sayyiduna Yahya Bin Mu'aaz رضي الله عنه aliulizwa ni nani mwenye ikhlasi. Akajibu رحمه الله عليه, Mtu anapokuwa kama mtoto mchanga [yaani mtoto mdogo] ambaye hapati radhi anaposifiwa, wala kuudhika anapokosolewa, basi mtu huyo anaweza kuitwa mwenye ikhlasi. Kwa maneno mengine, wakati yeye hajali [i.e. asiyependezwa] na sifa na shutuma zake kama mtoto mchanga, basi anaweza kuonwa kuwa mtu mwenye ikhlasi.' (*Tanbih-ul-Mugharrin*, uk. 24)
2. Kuna mtu mmoja aliwahi kumuuliza Sayyiduna Zunnoon Misri، 'Inakuwaje mtu atambue kuwa yeye ni mwenye ikhlasi?' Akajibu Sayyiduna Zunnoon Misri، ijapokuwa mtu akiwa na juhud katika matendo mema, ikiwa hataki kuzingatiwa kama mtu mwema , [basi anaweza kuitwa mtu mwenye ikhlasi.]' (*Ibid*, uk. 23)
3. Imamu mmoja aliwahi kuulizwa, 'Ni nani mtu mwenye ikhlasi?' Akajibu, 'Mtu mwenye ikhlasi ni yule ambaye anaficha matendo yake mema jinsi anavyoficha maovu yake.' (*Az-Zawajir*, juz. 1, uk. 102).
4. Mchamungu mwengine رضي الله عنه akaulizwa, 'Ni kikomo gani cha ikhlasi?' Akajibu رحمه الله عليه, kikomo cha ikhlasi ni mtu asiwe na matamanio ya kusifiwa na waja wengine.' (*Ibid*)

Yaksan ho madh-o-zam mujh pay ker do karam

Na khushi ho na gham Tajdar-e-Haram

(*Wasail-e-Bakhshish*, uk. 271)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

5. Linda nia

Ili kuepuka kujionyesha, ni muhimu kulinda nia yako. Kila wakati unapofanya kitendo, tafakari kile unachonua kupata kwa kukifanya. Ukiona harufu ya riyaa, rekebisha nia yako mara moja, ukiamini kwamba ni kitendo tu kilichofanywa kwa radhi za Mwenyezi

Mungu ﷺ ndicho kitakubaliwa. Ikiwa mtu atafanya kitendo cha haki ili kuwavutia watu, atapata adhabu ya Jahannamu, wacha kukubaliwa kitendo chake. Ingawa Shetani atatumia kila hila ya biashara hiyo, ni muhimu sana kuepuka nia ya kujionyesha na kufanya nia nzuri, na kuondoa vizuizi vya kishetani. Sayyiduna Nu’aym Bin Hammad رحمه الله عليه amesema, ‘Kwa sisi kuchapwa mijeledi migongoni mwetu ni rahisi sana kuliko kufanya nia (nzuri)’ (*Tanbih-ul-Mugharrin* uk. 25)

Ufafanuzi wa Niyyat [nia]

Maana halisi ya neno ‘Niyyat’ ni nia thabiti ya moyo. Kwa Shari’ah, makusudio ya ibada yanaitwa ‘Niyyat’ (*Imetolewa kutoka: Nuzhat-ul-Qaari Sharh Sahih Bukhari, juzuuy 1, uk. 226*)

Hizi hapa Ahadiyth saba zinazoangazia umuhimu wa ‘Niyyat’.

Maneno saba ya kipenzi cha Mustafa ﷺ

1. Matendo yanategemea nia, na kwa ajili ya kila mtu ni kile alichokusudia. (*Sahih Bukhari, juzuuy 1, uk. 6, Hadithi 1*)
2. Makusudio (nia) ya Muislamu ni bora kuliko amali yake. (*Al-Mu’jam-ul-Kabeer, juzuuy ya 6, uk. 185, Hadiyth 5942*)
3. Nia ya kweli ni amali iliyo bora zaidi. (*Al-Jami’-us-Sagheer, uk. 81, Hadiyth 1284*)
4. Nia njema itamwingiza mja Peponi. (*Al-Firdaus bima Soor-il-Khitab, juzuuy ya 4, uk. 305, Hadees 6895*)
5. Mwenyezi Mungu ﷺ huijaalia dunia kwa nia ya Akhera lakini anakataa kutoa Akhera kwa nia ya dunia. [Yaani Yeye ﷺ humpa neema ya kidunia yule mwenye nia ya kuitafuta Akhera lakini anakataa kutoa neema ya akhera kwa yule anayefanya nia ya kuitafuta dunia.] (*Az-Zuhd li Ibn Mubarak, uk. 193, Hadiyth 549*)
6. Nia ya kweli inaning'inia kwenye ‘Arsh; kwa hiyo mtu anapofanya nia ya kweli, ‘Arsh huanza kutikisika na mtu huyo anasamehewa. (*Tareekh-e-Baghdad, juzuuy ya 12, uk. 444, Hadees 6926*)

7. Fadhila itaandikwa kwa anayekusudia jambo jema hata kama hakuweza kulitenda. (*Sahih Muslim*, uk. 79, *Hadiyth 130*)

*Achchhi achchhi niyyataun ka ho Khuda jazbah 'ata
Banda-e-mukhlis bana, ker 'afw mayri khata yake*

Tafsiri: Ewe Mwenyezi Mungu ﷺ ! Nipe shauku kwa nia njema, nifanye mtumwa mwaminifu na usamehe makosa yangu yote.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلُّوا عَلَى مُحَمَّدٍ

6. Epuka mnong'ono wa kishetani unapofanya ibada.

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Ikhiasi ni ufunguo wa kukubalika kwa matendo. Kwa hivyo ni muhimu kuunda unyoofu ndani ya moyo wa mtu kabla ya kufanya tendo, ni muhimu pia kudumisha unyoofu wakati wa tendo kwa sababu Shetani anaendelea kuweka minong'ono yake ya kishetani ndani ya mioyo yetu. Sayyiduna Fudayl Ibn 'Iyaad رضي الله عنه Amesema, 'Mtu Ambaye hana akili zaidi kuliko hata mchawi katika matendo yake bila shaka ataingia katika mtego wa kujionyesha uliowekwa na Shetani.' (*Tanbih -ul-Mugharrin*, ukurasa wa 23)

Kujiepusha na minong'ono ya kishetani katika ibada

Mambo matatu ni muhimu ili kuepuwa minong'ono ya kishetani wakati wa ibada:

1. Kugundua mnong'ono wa kishetani.
2. Kutoipenda.
3. Kukataa kuikubali.

Kwa mfano, mtu alianza Swalat-ut-Tahajjud kwa nia njema. Wakati wa Swalah, Shetani aliweka mnong'ono wake wa kishetani wa kujionyesha ndani ya moyo wa mtu anayetimiza Swalah hiyo ambayo watu wangevutiwa naye sana watakapoifahamu. Sasa ni muhimu sana kwa mtu anayetekeleza hiyo Swalah kugundua mnong'ono huu wa kishetani mara moja. Baada ya kuigundua, anapaswa pia kuichukia kwa kuzingatia ukweli kwamba kitendo cha kuwastaajabisha watu kwa kitendo kilichofanywa kwa radhi

za Mwenyezi Mungu ﷺ ni kama kulingania ghadhabu ya Mwenyezi Mungu. Kisha anapaswa kupuuza mnong'ono huo wa kishetani. Ingawa ni vigumu, si jambo lisilowezekana kuepuka minong'ono ya kishetani kwa njia hii. Hakika inaonekana ni ngumu sana hapo mwanzoni, lakini mtu akishakuwa imara ndani yake akiwa na subira kwa muda mrefu, inakuwa rahisi kwake kwa baraka na fadhila za Mwenyezi Mungu ﷺ Tunachotakiwa kufanya ni kufanya juhud, mafanikio yanatolewa na Allah ﷺ. Katika Aya ya 69 ya Sura Al-'Ankaboot katika sehemu ya 21, Allah ﷺ amesema:

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا نَنْهَا يَنْهَمْ سُبْلَنَا^{٦٩} وَإِنَّ اللَّهَ لَتَعَذُّ الْمُحْسِنِينَ

Na walio pigana Jihadi katika Njia yetu, bila shaka tutawaonyesha njia zetu. na hakika Mwenyezi Mungu yu pamoja na watu wema. [Kanz-ul-Iman (Tafsiri ya Quran)] (Sehemu ya 21, Surah Al-'Ankaboot, Ayah 69)

Tu shaytan kay sher say bacha Ya Ilahi

Ho dil waswason say safra Ya Ilahi

Mujhay waswason say bacha Ya Ilahi

Ho sher door shaytan ka Ya Ilahi

Tafsiri: Nilinde na shari ya Shetani, Ewe Mwenyezi. Moyo wangu uwe huru kutokana na minong'ono ya Shetani, Ewe Mwenyezi! Unilinde na mnong'ono wa Shetani, Ewe Mwenyezi. Ubaya wa Shetani na uondolewe kwangu, Ewe Mwenyezi Mungu.

أَمِينٌ بِحَاجَةِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

صَلَّوْا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

7. Tekeleza amali kwa namna ile ile iwe peke yako au pamoja na watu

Sayyiduna Abu Hurayrah رضي الله عنه amesimulia kwamba Rasuli Mtukufu صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ "Mtu anaposwali Swalah vizuri ikiwa hadharani au kwa siri, Allah ﷺ Anasema kuwa yeeye ni mja wangu mkweli." (Sunan Ibn Majah, juzuu ya 4, uk. 468, Hadiyth 4200)

Akizungumzia juu ya Hadiyth zilizotajwa hapo juu, mfasiri mashuhuri, mwanafikra mkubwa wa Ummah, Mufti Ahmad Yar Khan رحمه اللہ علیہ amesema, 'Yaani yeeye si

mtumwa wa kujikweza bali yeye ni mtumwa mnyoofu. Lau angekuwa mtu wa kujikweza, angeswali Swalah kwa njia bora kabisa akiwa mbele ya watu na kwa njia ya wastani akiwa peke yake. Kwa vile ameswali Swalah kwa ubora hata akiwa peke yake, inaonyesha wazi kwamba yeye ni mtu mnyoofu. (*Mirat-ul-Manajih*, juzu 7, uk. 140)

Imam anapaswa kudumisha kanuni za matamshi katika Swalah ya Sirri pia

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Tunapaswa kujaribu kwa bidii kufanya vitendo kwa njia sawa tukiwa peke yetu au pamoja na ndugu wengine wa Kiislamu. Kwa mfano, tunaposwali Swalah peke yetu, tunapaswa kuitekeleza kwa unyenyekevu ule ule wa moyo na kiwiliwili tunapoitekeleza mbele ya watu. Vile vile, anapoongoza Sirri Salah (yaani ile ambayo ndani yake usomaji wa Qur'an unafanywa kwa sauti ya chini) Imam anapaswa kudumisha kanuni zile zile za matamshi ya kisomo anazozifanya wakati wa kuongoza Jahri Salah (yaani ile swalah ambayo usomaji wa Qur'an unafanywa kwa sauti ya juu). Zaidi ya hayo, tunapaswa kuepuka vitendo tukiwa peke yetu ambavyo hatupendi kuvifanya tukiwa mionganoni mwa watu. Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa aalihi wa sallam) ﷺ amesema, 'Msifanye vitendo kwa upweke msiopenda kuvifanya mbele ya watu. (*Al jamni –us- saghir lis Suyuti* uk.487 hadith 7973)

Bacha mujh ko shaytan ki makkariyon say

Khuda bahr-e-Haydar riya-kariyaun say

Tafsiri: Ewe Mwenyezi Mungu ! عَزَّوَجَلَ Unilinde dhidi ya majigambo na mnong'ono wa kishetani kwa ajili ya Sayyiduna 'Ali رَحْمَةُ اللَّهِ وَجَهَنَّمُ الْكَرِيمُ.

أَمِينٌ يَبْخَأُ النَّبِيَّ الْأَمِينَ حَلَّ اللَّهُ عَلَيْهِ وَالْهُوَ أَعَلَّ

صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَى الْحَسِيبِ

8. Ficha matendo mema

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Laiti tungepata fursa ya kuficha matendo yetu mema tunavyoficha dhambi zetu. Mwenye ujira Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ anayajua matendo yetu. Nini kingine tunahitaji! Kwa hiyo, yatupasa kuzichunga sana Nafsi zetu baada ya

kutenda mema hasa yale yaliyofichika kwani Nafsi zetu, kwa hamu kubwa ya kudhihirisha 'ibaadah, zinaweza kujaribu kutunasa katika kuwadhihirisha wengine ibada tuliyofanya. Huenda Nafsi zetu zikatuhadaa kwa kudhania kwamba tusipodhihirisha matendo yetu kwa wengine, hawatatambua hali yetu ya juu, na wala hawatatu fuata. Na, hatutaweza kuwaongoza na kuendeleza da'awah ya wema n.k.

Iwapo mtu atakabiliwa na hali hiyo, anatakiwa kumuomba Mwenyezi Mungu ﷺ kwa uthabiti akielekeza mazingatio yake kwenye neema ya milele ya Pepo ambayo atapewa kama malipo ya matendo aliyoyafanya. Awe na khofu kwamba yule anayetaka kitu kutoka kwa waja wa Mwenyezi Mungu badala ya kumuabudu Mwenyezi Mungu ﷺ atakabiliwa na ghadhabu ya Mwenyezi Mungu. Zaidi ya hayo, pia inawezekana kuwa anapendwa na watu kwa sababu ya kuwadhihirisha matendo yake badili ya Mwenyezi Mungu ﷺ, na kusababisha amali zake kuharibika. Vile vile aiweke wazi Nafsi yake kwamba hawezi 'kuuza' amali zake kwa kubadilishana na sifa zinazotolewa na watu ambao wenyewe ni wanyonge na wasio na uwezo, na hawawezi kumpa riziki wala kuwa na uwezo wowote juu ya uhai na kifo.

Tendo lililofichwa ni vyema zaidi

Vile vile anapaswa kukumbuka ubora wa matendo yaliyofichika kama alivyosema Mtume wetu Mpenzi na Mwenye Baraka ﷺ katika Hadiyth, 'Kitendo cha siri [i.e. inafanywa kwa faragha] inapendekezwa kuliko tendo la wazi [i.e. kutekelezwa hadharani].' (*Shu'ab-ul-Iman, juzuu ya 5, uk. 376, Hadiyth 7012*)

Hali ambayo tendo linaweza kufichuliwa

Mtu anayefuatwa na watu anaweza kufichua matendo yake kwa nia ya kuwatia moyo mradi hana riyaa. Kwa kudhihirisha matendo yake kwa ikhlasi namna hii, anastahiki malipo makubwa. Hapa kuna Hadiyth: Kitendo cha wazi kinapofuatwa [na wengine] ni bora kuliko kitendo cha siri. (*Ibid*)

Unyenyekevu wa hali ya juu

Kabla ya mtu kufichua tendo lake lililofichika kwa wengine ili kuwatia moyo au kutoa shukrani kwa ajili ya fadhila ya Mwenyezi Mungu, anahitaji kufikiria kwa kina hasa kwa

kuzingatia hila za kishetani. Wakati wa kufichua matendo kwa wengine hata kwa nia iliyo hapo juu, mtu lazima awe mwangalifu sana asije akaanguka kwenye mawindo ya Shetani. Huu hapa ni mfano wa unyenyekevu usio na kifani wa mawalii wa Kiislamu ﷺ katika muktadha huu. Sayyiduna Sufyan Sawri رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ amesema, 'Mimi naona matendo mema yanayofanya hadharani kuwa si matendo kwa sababu watu kama sisi hatuna uwezo wa kudumisha uaminifu huku tukionekana na wengine.' (*Tanbih ul mughtarriin uk 26*)

Sauti ya kusoma kutoka kila mtaa wa Basra

Hujjat-ul-Islam, Sayyiduna Imamu Abu Haamid Muhammad Bin Muhammad Bin Muhammad Ghazali رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ amesema: Kulikuwa na wakati ambapo sauti za Dyikr za Mwenyezi Mungu na usomaji wa Qur'ani ingesikika kuhimiza watu kufanya matendo haya, katika kila mtaa wa Basra. Kwa bahati tu, mwanazuoni mmoja aliandika kijitabu juu ya 'maelezo magumu ya kujionyesha' wakati huo, ambayo ilisababisha watu wote kuacha kufanya dhikr na usomaji wa Kurani kwa sauti ya juu. Kuhusu hili, baadhi ya watu walisema, 'Laiti msomi huyo hangeandika kijitabu hicho. (*Kimiya-e-Sa'adat, juzuuy ya 2, uk. 692*)

Kujionyesha juu ya matendo ambayo hayajatekelezwa

Sayyiduna Fudayl Ibn 'Iyaad رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ amesema, 'Hapo zamani, watu walikuwa wakijivuna juu ya matendo mema waliyoyafanya lakini watu leo wanajivuna kwa yale wasiyoyafanya. (*Tanbih ul Mughtarrin uk. 25*)

Yaani hapo awali watu wangefanya matendo mema ili kuwafurahisha wengine lakini watu siku hizi hawatendi mema; wana sura tu ya wachamungu kwenye nyuso zao zinazotoa hisia kwamba wao ni wachamungu. Kwa kweli, wao wanafaa kudharauliwa zaidi kuliko hata watu wa kujisifu wa zamani.

*Naykiyan chhup ker karayn aysi hidayat day Khuda
Ham ko posheedah 'ibadat ki Tu lazzat day Khuda*

Tafsiri: Ewe Mwenyezi Mungu ! عَزَّوَجَلَ Utuwezeshe kufanya matendo mema kwa siri na utubariki kwa radhi ya ibada iliyofichika.

أَمِينٌ بِحَاجَةِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ مُحَمَّدَ

9. Shika suhuba la kundi la watu wema tu

Ni baraka kubwa kubarikiwa na suhuba ya waja wa dhati wa Mwenyezi Mungu na waja wa Mtume. Kwa fadhila ya kuwa pamoja na wao na mwito wa kwenda kwenye wema unaopitishwa nao mara kwa mara, mtu atawea kutibu maradhi ya kujionyesha pamoja na kupata manufaa mengine mengi, لَئِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَ. Kumbuka kwamba mtu anapaswa kushika ushirika wa waadilifu tu, na aepuke watu waovu kama tauni. Rasuli Mtukufu amesema, ‘Mfano wa sahaba mwema na muovu ni kama wa mbeba miski na mwenye kupuliza katika tanuru. Mwenye kubeba miski ama atakupa zawadi au utanunua kutoka kwake au utapata manukato tele kutoka kwake, lakini yule anayepuliza ndani ya tanuru ama atachoma nguo zako au utapata harufu mbaya kutoka kwake (*Sahih Muslim, uk. 1414, Hadithi 2628*)

*Changay banday di suhbat yaro jaywayn dukan ‘attaran
Sawda bhaawayn mul na layye hullay aan hazaran
Buray banday dee suhbat yaro jaywayn dukan lauhaar
Kapray bhaawayn kunj kunj bayye chingan payn hazaran*

Tafsiri: Yaani, kukaa pamoja na mtu mwadilifu ni kama kutembelea duka la manukato ambako angalau utapata harufu ya kupendeza ingawa haununui chochote, na kuwa na ushirika wa mtu mwovu ni kama kwenda kwenye duka la mhunzi, cheche zitaruka juu na kuanguka kwenye nguo zako zikizichoma hata ukijaribu sana kuzilinda.

Mifano ya madhara ya haraka ya kuweka usuhuba na baadhi ya watu

Ndugu mpendwa wa Kiislamu! Usuhuba wa mtu anaendelea kuwa nao una athari juu

yake. Kwa mfano,kama wewe unakutana na ndugu wa Kiislamu ambaye ana toka machozi katika macho yake, ukaona huzuni kuangalia uso wake na sauti ya kusikitisha katika sauti yake kutokana na kifo cha baadhi ya jamaa zake,na wewe pia utakuwa na huzuni kwa muda fulani kwa sababu ulikuwa nae pamoja. Kama, kwa upande mwiningine, imetokea kwa kukutana na ndugu wa Kiislamu ambaye hukuzungumza kwa tabasam na furaha pamoja na hutabasamu na mwenye uso wa kungaa,wewe pia bila kujua ukashiriki furaha yake kwa muda fulani.

Madhara ya usuhuba mzuri na mbaya

Kadhalika, kama mtu anaendelea kampuni ya watu wale ambao hawajali maisha ya akhera yao na kuhisi hakuna kusita katika kutenda madhambi, hii inatisha kwani mtu huyo pia huwa hajali hata na maisha ya yake akhera kama wao. Kama, kinyume chake, mtu atadumu na usuhuba wa waja wa Rasool ambao hushughulika mchana na usiku kufanya juhud kwa ajili ya mageuzi yao kufikia msamaha katika maisha ya akhera kwa mioyo yao ikingaa na mwangaza wa Fikr-e-Madina na macho kumwaga machozi kwa hofu ya Mungu hofu, ni matumaini kuwa atakuwa pia na hali ya ukamilifu katika kupata hali hiyosahihi ya kiroho, إِنَّهُ أَكْرَمُ الْمُؤْمِنِينَ.

Tafsiri: Ya Allah عَزَّوَجَلَ Nilinde mimi kutoka kampuni ya watu waovu na kufanya mimi mtu mwenye haki.

صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَى الْحَبِيبِ

Madani mazingira ya Dawat-e-Islami

Ndugu wapendwa wa Kiislamu! Hakuna haja ya kuwa na wasiwasi juu ya kutafuta Madani usuhuba wa watu wema. Kujiunga Madani mazingira ya Dawat-e-Islami, kimataifa na mambo ya harakati za siasa kwa ajili ya kuhubiri Quran na Sunna. Kwa baraka zake, tabia njema moja kwa moja huwa sehemu ya tabia yako. Kila ndugu wa Kiislam anapaswa kuhudhuria Ijtima zinazohamasisha mambo ya Sunnah kila wiki ‘zinazofanyika katika mji wake, na kusafiri na Madani Qāfilah zinazohamasisha mambo ya Sunnah- katika kampuni ya waja wa Rasool.

Kwa baraka za kusafiri na hizi Madani Qāfilah, mtu hutapata fursa ya kutafakari maisha

yake yaliopita, na hufanya ajisikia ni mtu mwenye majuto kwa wingi wa dhambi zake na kumsukuma kuwa na upendeleo wa kutaka kutubu kwa moyo na wasiwasi kupata maisha bora kwa akhera yake.- Kwa kusafiri mara kwa mara na Madani Qāfilah katika kampuni ya waja wa Rasool, tabia za uchafu na ya kuzungumza mazungumzo yasiokuwa na maana itabadilika kwa kisomo ya Quran, Na'at na Salat-'Alan-Nabi. Hasira, chuki na kiburi itabadilika na kuwa ustahamilvu, kuvumiliana, unyenyekevu na heshima kwa ajili ya kuwaheshima Waislamu. Uchoyo kwa utajiri wa kidunia utaondolewa na bidii ya kutenda matendo mema. Kwa kifupi, Madani yakituke hubadilisha maisha ya mtu kwa kusafiri na Madani Qāfilah mara kwa mara, ﴿أَنْ هَذَا لِلّهِ عَزَّوَجَلَّ﴾. Wanawake wa kiislam pia wanapaswa kuhudhuria Ijtima zinazohamasisha mambo ya Sunnah kila wiki 'zinazofanyika katika mji yao.

Matibabu ya ugonjwa wa moyo na pua

Kwa kukushawishi na kukupa moyo, huu ni muhtasari wa mfano wa Madani halisi wa baraka za kampuni ya waja wa Rasool. Ndugu wa Kiislamu kutoka Moradabad (U.P. India) alisema: Kabla ya kujiunga na mazingira mazuri ya Madani ya Dawat-e-Islami, harakati za kimataifa kwa ajili ya kuhubiri Quran na Sunna, nilikuwa nimekwama katika matope ya dhambi. Nilikuwa mtu mtindo na nisiyekuwa na haya bila kusali Sala yoyote. Siku yangu hizo za maisha zilikuwa na thamani kama almasi zipita na kupotea bure kwa uzembe.

Mbali na maradhi ya kiroho, nilipata pia maradhi ya kimwili. Mimi nilikuwa na ugonjwa wa moyo na hali isiyo ya kawaida kwa muda mrefu ya mfupa wa pua ambaa ulisababisha maumivu makali ya muda mrefu. Hatimae, mawingu ya huzuni na giza usiku wa dhambi yaliondoshwa. Ambayo yaliniokoa kutoka matope ya dhambi na kuniongoza katika njia ya fadhila ya kusafiri na Madani Qafilah ya Dawat-e-Islami zinazohamasisha mambo ya Sunnah. Kwa baraka za kampuni ya waja wa Rasool, Madani imefanya mabadiliko katika maisha yangu, Imenisukuma mimi kutubu dhambi zangu zote ziliopita na kuniongoza katika njia ya Sunnah. ﴿الحمد لله عَزَّوَجَلَّ﴾! Nilipata zaidi heri na kupona kutohana na magonjwa niliyokuwa nayo. Baada ya Madani Qafilah, mfupa wangu pua ukawa kama kawaida na ugonjwa wangu wa moyo pia ultibika ndani ya siku chache.

Tafsiri: Kama una shida ya moyo na hofu juu yake, kusafiri na Madani Qafila tu, itakuwa tiba yako.

(Wasail-e-Bakhshish, uk. 612)

صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَى الْحَبِيبِ

Ndugu wa Kiislamu mpendwa! Kama ulivyoona! Wakati mtu mwemakatika jamii ilivyopata upendeleo wa kusafiri na Madani Qafilah ambapo alipata kheri kutokana na kampuni ya waja wa Rasool , si yeye tu aliyepata marekebisho lakini pia alitibiwa magonjwa yake ya kimwili kwa neema ya Mwenyezi Mungu. ﷺ hali isiyo ya kawaida ya mfupa wake wa pua kwa muda mrefu ikawa ya kawaida na pia kutibiwa ya ugonjwa moyo unaotisha. Napenda pia kukuambia Madani niya tiba ya matibabu ya magonjwa ya moyo kwa nia ya kupata thawabu .

Tiba ya ugonjwa wa moyo kwa mbegu za tende ya Ajwah

Hili ni tukio, na baadhi ya mabadiliko, iliochapishwa katika makala ya gazeti la ndani. Mtu moja afisa wa kijeshi wenye cheo cha juu mwenye umri wa miaka 84 amesema: Nilipokuwa na umri wa miaka 56, nilipata tatizo la moyo. Nilitaka kufanya ugonjwa wangu ni siri kwani inaweza kuathiri kazi yangu ya kijeshi ikiwa taarifa itavuja nakutoka nje. Hivyo mimi niliepuka matibabu. Baada ya muda, mtu mmoja wa nyumbani aliniambia dawa ya magonjwa ya moyo. Alipendekeza kwamba kila asubuhi mimi ninywe maji nusu kijiko na unga unaotokana na mbegu laini uliosagwa kotoka na tende maarufu ya Ajwah kutoka Madina Munawwarah. Mimi nilipokea matibabu ya Madani. ﷺ hali yangu ili kuwa bora na ya kushangaza .

Yule (afisa wa kijeshi) bado anaendelea kupokea matibabu hayo (k.v. mpaka 23-12-2010). Pengine, kwa baraka zake, yeye si tu mtu mwenye afya na kazi katika kufanya kazi za nyumbani lakini moyo wake pia ni mwenye nguvu kama kijana licha yeye ya kufikisha umri wa miaka 84. Makala kama hiyo ya gazeti pia ilielezea kwamba mwaka 1995 mtu maarufu sana wa Pakistan alikutwa kuwa mishipa tatu ya moyo wake imeziba. Juu ya hili, yeye alifanya akili yake kwenda London kwa ajili ya kuonana na Dakitari bingwa wa maradhi ya moyov. Mimi (afisa wa kijeshi) nilimwambia matibabu sawa kama Madani na kupendekeza kwamba yeye atumie kwa muda wa siku 30. Mimi pia

alisema kama yeye haku kupata faida yoyote, yeye itabidi aenda London kwa ajili ya Dakitari bingwa wa maradhi ya moyo. Hata hivyo, alipata matibabu haya ya Madani na kisha akaenda London baada ya mwezi ambapo yeye alikutana na Mshauri maarufu duniani wa utaalamu wa upasuaji wa moyo ambaye alimshauri kufanya vipimo vingine upya. Baada ya kuona matokeo ya vipimo vyake, Mtaalamu wa upasuaji wa moyo alisema kwamba hakuwa na tatizo la moyo na hahitaji matibabu. Alionyesha ripoti yake ya awali ya vipimo kwa Mtaalamu wa upasuaji wa moyo alikataa kukubali kwamba ripoti zote wawili za vipimo zilikuwa za mtu mmoja. Ili kupunguza muda wa hadithi, Mtu maarufu alirudi Pakistan na alianza kupokea matibabu haya ya Madani mara kwa mara. Mwaka 2009, alipima tena vipimo yake na alikuwa akifanya kwa mara nyingine na ikilinganishwa haya na yale ya nyuma. Kwa watu yalizua mshangao, kuanzia mwaka 1995 hadi 2009, hakukuwa na mabadiliko katika hali ya moyo wake kwamba alikuwa amekamilika kiafya. Yeye bado ana kupokea matibabu haya ya Madani na imeyapendekeza kwa watu wengi wa marafiki zake. (*Zauq-e-Na'at*)

Madani In'amaat

Katika enzi hii ya dhambi, Dawat-e-Islami imeshauri ‘njia ya uchaMungu’ katika mfumo wa dodoso unayojulikana kama ‘Madani In’amaat’. Kuna 72 Madani In’amaat kwa ndugu wa Kiislamu, 63 kwa ajili ya dada wa Kiislamu, 92 kwa wanafunzi wa kiume wa Kiislamu, 83 kwa wanafunzi wa kike wa Kiislamu, 40 kwa ajili ya watoto Madani na 27 kwa ajili ya ndugu maalum Kiislamu (k.v. kipofu na mabubu na viziwi). Isitoshe ndugu wa Kiislam, dada na wanafunzi hutenda mambo kulingana na Madani In’amaat na kutia kijitabu mifukoni kila siku wakati maonyesho Fikr-e-Madina kabla ya kwenda kulala (au katika maeneo mengine wakati wowote mzuri). Kwa neema ya Mwenyezi Mungu ﷺ, vikwazo katika njia ya kuwa wacha Mungu na kuepukana na dhambi huondolewa kwa sababu ya kuikubali Madani In’amaat. ﷺ! kwa baraka za Madani In’amaat, mtu ataendeleza mawazo kufanya Sunnah, kuwa kuichukia dhambi na kuwa na shauku ya kulinda imani ya mtu mwingine.

Ili kuwa Muislamu tekeleza kwa vitendo, kila mtu anatakiwa kuwa na kijitabu cha Madani In’amaat kutoka tawi lolote la Maktaba-tul-Madinah na kujaza ni kila siku wakati maonyesho Fikr-e-Madina. Mmoja anaweza pia kufanya tabia ya kuikabidhi

vitabu hivyo katika mitaa kwa ndugu Kiislamu wa Madani In'amaat kila 10 ya kila mwezi wa Madani, (k.v. mzunguko wa mwezi.)

Habari zenyе furaha kwa wale wanaofanya Madani In'amaat

Ndugu wapendwa wa Kiislamu! Jinsi bahati wale wanaofanya mambo ya Madani In'amaat ni! Soma mfano wa Madani ifuatayo na ufurahi. Ndugu wa Kiislamu kutoka Hyderabad (Bab-ul-Islam , Sindh) limesema kwenye kiapo : Usiku moja Wakati wa mwezi wa Rajabu-ul-Murajjab , nilipata baraka na upendeleo mkubwa wa kumuona Mpenzi na Mtume mwenye baraka ﷺ katika ndoto yangu. midomo yenye baraka ilianza hoja na maneno yafuatayo yalitolewa : ‘Atakae fanya Fikr-e-Madina milele kila siku katika mwezi huu hasa Madani In'amaat atasamehewa na Allah ﷺ’.

Jinsi bora Madani In'amaat ni , Marhaba !

Zawadi kubwa kwa wanaotafuta ukaribu wa Mwenyezi Mungu ﷺ

صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَى الْحَبِيبِ

10. Kupata katika utaratibu wa akisoma Wazaaf*

Ndugu wa Kiislamu mpendwa! Ili kuepuka kujionyesha, jifunze na usome kwa wingi tiba nane za kiroho zifuatazo na kama inawezekana kwako kusoma Salat – ‘Alan -Nabi mara moja kabla na baada yake, badala ya kufanya tiba iliyotajwa. Hii itaondoa kujionyesha na kumfukuza mawazo kishetani.

1. SOMA Du'a zifuatazo mara tatu kila siku. Allah ﷺ atakulinda na kila aina ya kujionyesha.

Du'a ni kama ifuatavyo:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أُشْرِكَ بِكَ وَأَنَا أَعْلَمُ وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا آعْلَمُ¹

¹ O Allah ﷺ! I seek Your refuge from deliberately associating partner with You, and I beg You for forgiveness for doing so unknowingly.

2. Kila mtuhumiwa kujionyesha katika moyo wako, wanasoma **‘أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ’** na kutenda kama wewe ni kutema kuelekea bega kushoto.
3. Moja anatakayesoma **‘أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ’** mara kumi kila siku, Allah عَزَّوَجَلَ atamteua malaika kwa ulinzi wake .
4. Soma ‘Surah Al-Ikhlaas’ mara 11 asubuhi (k.v. muda kutoka baada ya usiku wa manane na miale yay a mwanzo ya jua inapochomoza inaitwa ‘ asubuhi ’). Hata kama Shetani pamoja na askari wake anajaribu kufanya msomaji kutenda dhambi, ye ye hawatafanikiwa isipokuwa msomaji anayetenda dhambi yake mwenyewe. (*Al-Wazifah -tul- Karimah , uk. 11*)
5. Kusoma Surah An- Naas pia huondosha mawazo ya kishetani.
6. Mfafanuzi mashuhuri Hakeem-ul-Ummat Mufti Ahmad Yar Khan رحمه اللہ علیہ amesema kuwa Waheshima Masifi رحمه اللہ علیہ wamesema, ‘ Yeyote atakayesoma لَاحَوْلَ’ mara 21, makofi juu ya maji na kisha kunywa kila asubuhi na jioni atabaki salama kutoka na mawazo ya kishetani kwa kiasi kikubwa، ان شاء اللہ عز و جل (Mirat-ul-Manajih, vol. 1, uk. 87)
7. Kusoma **‘هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ’** ¹ Huondosha mawazo ya kishetani mara moja.
8. Kusoma سُبْحَنَ الْمَلِكِ ﴿إِنْ يَشَاءُنْدِهْ كُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ﴾ ² وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعِزِيزٍ ﴿﴾ . Kwa wingi hungoa mizizi ya mawazo ya kishetani.

(Fatawa Razawiyyah (referenced), vol. 1, uk. 770)

Tafsiri: Daima nilinde mimi kutokana na kujionyesha na kunifanya mchamungu wa kweli.

صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَى الْحَسِيبِ

¹ Part 27, Surah Al-Hadeed, verse 3

² Part 13, Surah Ibraheem, verse 19, 20

Nini cha kufanya kama hakuna mabadiliko licha ya matibabu?

Ndugu wapendwa wa Kiislamu! Kama hakuna mabadiliko licha ya matibabu ya ufanisi, msiwe na wasiwasi, na kuendelea kupata matibabu. Ni sawa walivyosema kwamba Roma haikujengwa kwa siku moja. Kama utakata tamaa ya matibabu, itakuwa kama umeshindwa na shetani ambaye yeye huwapeleka nyinyi katika ya upotovu. Kwa hiyo, tunapaswa kuvumilia. Hapa ni muhtasari wa nini Hujjah-tul-Islam Sayyidna Imam Abu Haamid Muhammad Bin Muhammad Bin Muhammad Ghazali رحمه اللہ علیہ amesema katika kitabu chake ‘Minhaj-ul-‘Aabideen’ kilichochapishwa na Maktaba-tul-Madina, kuchapisha idara ya Dawat-e-Islami: Kama utaona kwamba Shetani bado anaendeleakukuletea fujo licha ya wewe kutafuta kimbilio Mwenyezi Mungu kutoka nae, ina maana kwamba Allah عَزَّوَجَلَّ ana nia ya kukujaribu kuhusu kujiepusha na anasa zako, nguvu na uvumili. Yaani, Allah عَزَّوَجَلَّ ana nia ya kukujaribu kama wewe unaweza kupambana na Shetani au utashindwa kwa njia yake.

(*Minhaj-ul-‘Aabideen (Kiarabu), uk.46)*

Tafsiri: Ya Allah عَزَّوَجَلَّ! Nilinda mimi kutokana na kujionye na matendo mabaya.

اِمِينُ بِجَاهِ الْبَيْتِ الْاَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

صَلَّوْا عَلَى الْحَبِيبِ	صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ
تُوبُوا إِلَى اللَّهِ	أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ
صَلَّوْا عَلَى الْحَبِيبِ	صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

Ufafanuzi wa ibada

Ndugu wapendwa wa Kiislamu! Tumejifunza baadhi ya maelezo ya kujionyesha. Kwa kuwa mambo ya kujionyesha hutokea katika ibada, ni sahihi ya kujifunza ufanuzi wa ibada. Mimi pia nia ya kunukuu mifumo ya kuabudu na baadhi ya maelezo ya nia, zaidi ni kuwasilisha wito wa haki. Wakielezea ufanuzi wa ibada, wasomi wa kuheshimiwa walisema kuwa : Kwa stahi mtu kuzingatia yeye anastahili kuabudiwa inaitwa ‘ibada’

ambapo kwa stahi mtu bila kuzingatia yeye anastahili kupokea ibada si ‘ibada’ lakini tu itakuwa ‘heshima’. Kwa mfano, kusimama ikiwa umekunja mikono wakati Salah ni tendo la ibada lakini kitendo kama hicho cha kukunja mikono si kuabudu wakati mtu anawakilisha mbele ya Golden Grills lenye baraka au kaburi la yoyote Wali wa Mwenyezi Mungu au akisoma Salat - o- Salam au kutazama majengo matakatifu au kukutana mionganoni mwa Sahib (kiongozi wa kiroho), mwalimu au wazazi nk lakini yote ni ‘heshima’ tu katika kesi hizi.

Kila tendo kwa ajili ya radhi ya Mwenyezi Mungu ni ibada

Maana ya ‘ibada’ ni kubwa sana na imezungukwa na kila tendo linalofanywa kwa ajili ya radhi ya Mungu. Imeelezwa katika kiasi ya 29 ya Fataawa Razawiyyah na kumbukumbu ya Ghamz-ul-‘Uyoon na Rad-ul-Muhtar : Ibada ni kitendo cha kuchuma mja malipo na inategemea nia ya malipo. Imeelezwa katika Taj-ul-‘Arus: Kitendo chochote kinachofanywa mja kwa ajili ya kupata furaha Divine ni inajulikana kama ibada. (*Fataawa Razawiyyah*, vol. 29, uk. 647-648) Hiki ni kiini kwa nini mwanazuoni mashuhuri Hakeem-ul-Ummat Mufti Ahmad Yar Khan سخّنه اللہ علیہ amesema: Kila tendo akifanya kwa radhi za Mwenyezi Mungu ﷺ anakichukulia kama ibada. (*Inayotokana na : Tafseer-e-Na'eemi* , vol. 1, uk. 77)

Masharti ya tendo na kukubaliwa

Wapendwa ndugu wa Kiislamu! Kumbuka kwamba nia ya kupata malipo ya Akhera haiepukiki kwa tendo kukubaliwa. Jaribu kutambua umuhimu wa nia njema kwa kusoma aya ya 29 ya Surah Bani Isra'el , sehemu 15 na tafsiri yake kutoka ukurasa 529 wa takatifu Kanz-ul-Iman na Khaza'in-ul-'Irfan iliyochapishwa na Maktaba-tul - Madinah , kuchapisha idara ya Dawat-e-Islami. Allah ﷺ amesema:

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانُوا نَعْمَلُ مَشْكُورًا

Na anaye itaka Akhera, na akazifanya juhudi kama impasavyo, na ni muumini - hivyo yao juhudi tu imekuwa na mafanikio.

[Kanz-ul-Iman (Translation of Quran)] (Part 15, Surah Bani Israel, verse 19)

Akitoa maoni yake juu aya zilizotangulia, mwanazuoni mashuhuri wa Quran , Sadr-ul-Afadil ‘Allamah Maulana Sayyid Muhammad Na’eemuddin Muradabadi بِحَمْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema : Kuna masharti tatu kwa tendo kukubaliwa :

1. Kuwa mtafiti wa Akhera, k.v. kuwa na nia nzuri.
2. Kufanya tendo (ibada) vizuri kama tulivyolazimishwa kufanya.
3. Imani, (Kuwa na Imani) muhimu zaidi ya yote. (*Khaza'in-ul-'Irfan* , uk. 554)

Ndugu wapendwa wa Kiislamu! Fanya ni sehemu yako ya kawaida kusafiri na Madani inayohamasisha mambo ya Sunnah za Qāfilâh na waja wa Rasool , jaza kijitabu cha Madani In’amaat kila siku ya kufanya ziara za Fikr-e-Madina na kuwasilisha kwa viongozi wa Kiislamu wanaohusika na kuwajibika katika eneo lako ndani ya siku kumi ya kila mwezi wa Kiislamu. Kwa ajili ya Wapenzi Mustafa صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ, utakuendeleza tabia ya kufanya nia nzuri badala yake kupata kuondoa nia mbaya, إِنَّمَا اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ.

صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ الرَّحْمَنِ عَلَى الْحَبِيبِ

Kila tendo inategemea nia

Hadith ya kwanza kabisa alisema katika ‘Bukhari’, kitabu sahihi zaidi baada ya Qur’ani Tukufu, ni إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالْتَّنَيْبَاتِ yaani, matendo hutegemea nia. (*Sahih Bukhari*, vol. 1, uk. 6, *Hadith 1*)

Akitoa maoni yake juu Hadith hayo, exegetist ya Bukhari, Mufti Sharif-ul-Haq Amjadi بِحَمْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema, ‘Hadith Hii ina maana kwamba malipo ya matendo wema ni tegemezi juu ya nia. Mtu akfanya matendo bila nia njema hastahili malipo’. (*Nuzhat-ul-Qaari*, vol. 1, uk. 172)

Maneno mawili ya Mustafa صلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kuhusu nia nzuri

Hapa pana maneno mawili ya Wapenzi Mustafa صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kuhusu ubora wa nia njema, imetolewa katika kurasa 173 na 174 wa kitabu 853 - ukurasa ‘Deeds Uongozi Hell’ , iliyochapishwa na Maktaba- ul- Madina , idara kuchapisha ya Dawat-e-Islami :

1. Nia ya kweli ni tendo linalopendelewa zaidi. (*Al-Jami'-us-Sagheer*, uk. 81, *Hadith 1284*)
2. Nia njema itafanya mtumwa kuingia peponi. (*Al-Jami'-us-Sagheer*, uk. 557, *Hadith 9326*)

Nia ni nini?

Nia inahusu utayari na uthabiti wa moyo kufanya aina yoyote ya tendo. Kwa mujibu wa Shari'ah, nia ya ibada inaitwa nia. (*Nuzhat-ul-Qaari, vol. 1, uk. 169*)

Nia njema hubadili kitendo na kuwa ibada

Mubah ni kitendo kilichoruhusiwa kufanya au kutofanya ni sawa tuu. Kwa maneno mengine, mtu anayefanya kitendo mubah hupata malipo na wala hapati dhambi. Mambo wengi ni mubah kama vile kula, kunywa, kulala, matembezi, kukusanya mali, kutoa zawadi, kuva nguo nzuri za kuvutia, kuweka mavazi ya ziada nk. Kama mtu atakumbuka kidogo, anaweza kubadili kitendo cha mubah kuwa tendo la ibada na kulipwa malipo kwa kufanya nia njema kabla ya kufanya hivyo. (*Fatawa Razawiyyah – referenced, vol. 8, uk. 452*)

Akielezea jinsi ya kufanya hivyo, A'la Hadhrat Imamu-e-Ahl-e-Sunnat, kuhuisha Sunnah, muondoshaji wa Bid'ah, msomi wa Shari'ah, 'Allamah Maulana Al-Haj, Al-Qaari, ash-Shah Imamu Ahmad Raza Khan رحمه اللہ علیہ amesema: Kama mtu akifanywa kwa nia njema, kila mubah (yaani kitendo kinachoruhusiwa kufanya au kutofanya kuwa ni sawa) inabadilika na kuwa mustahab. Wanasheria wa Kiislamu رحمه اللہ علیہ alisema kuwa: akisisitiza kuhusu juu ya mubah vitendo vinaweza kuwa tofauti kutegemea juu ya nia tofauti. Kwa hiyo, Ikiwa kama kitendo cha mubah ni lengo lake ni kupata msaada katika kulifanya tendo la ibada au kufanya hivyo kwa sababu ya urahisi wa kufanya hivyo, mubah pia kuchukuliwa ibada. Kwa mfano, kula na kunywa, kulala, kukusanya mali, kukaa na mke nk (*Ibid, vol. 7, uk. 189; Rad-dul-Muhtar, vol. 4, uk. 75*)

Wale wasio tia nia nzuri kwa vitendo vyta mubah hupata hasara

Ikiwa yanafanywa kwa nia mbaya, kitendo cha mubah kitazingatiwa ni kibaya, na kama kilifanywa kwa nia njema, itakuwa kitatizamwa kwa mwema. Na, kama walifanya bila nia, ingawa itakuwa kubaki mubah (inaruhusiwa) ni litahusisha ugumu wa uwajibikaji wa siku ya hukumu. Kwa hiyo, mtu mwenye busara ni yule ambaye hutia nia angalau kwa uchache kabla ya hufanya matendo wema ambayo ni mubah. Kama inawezekana, mtu anapaswa kutia nia nzuri mara nyingi nia zaidi ya moja huleta malipo zaidi. Hii ni faida nyingine ya nia: Kama mtu hakuweza kufanya tendo lolote kutokana na sababu fulani baada

aliyoifanya nia nzuri kwa ajili yake, ye ye bado atapata malipo ya kusudio lake. Mtume wetu Mpenzi amesema، نَيْتَهُ الْمُؤْمِنُونَ خَيْرٌ مِّنْ عَمَلِهِ 'A. Nia ya Waislamu ni bora kuliko jambo lake hili'. (*Al-Mu'jam-ul-Kabeer lit-Tabarani*, vol. 6, uk. 185, *Hadith 5942*)

Nukuu kuhusu Mwangaza wa nia

Muhaqaq 'Alal-Itlaq, Khatim-ul-Muhadiseen' Allamah Shaykh 'Abdul Haq Muhadithi Dihlvi رحمۃ اللہ علیہ amesema: Imenukuliwa wakati malaika watakopita mbinguni na vitabu vya watu vya vitendo na kuviwasilisha mbele ya mahakama ya Mungu, Allah عَزَّوجَلَ atasema 'الَّتِي تَلَكَ الصَّحِيحَةَ الَّتِي تَلَكَ الصَّحِيقَةَ' yaani, kutupa kitabu hiki cha matendo mbali; kutupa kitabu hiki cha matendo mbali. Kwa unyenyekevu malaika atasema, 'Ya Allah! Tumeweka kumbukumbu za matendo mema ya waja wako umeyaona na kuwasikiliza wao. 'Allah عَزَّوجَلَ atasema,' لَمْ يُرِدْ وَجْهِي ' yaani, Mja huyu hakutia nia kwa lengo la kuniburudisha mimi wakati akitenda matendo haya. 'Hivyo matendo haya hayakubaliki katika mahakama yangu. Kisha, Allah عَزَّوجَلَ atasamrisha malaika mwagine, أَكْتُبْ لِفْلَانِ كَذَا وَ كَذَا yaani, kumbukumbu ya matendo haya-na-haya katika kitabu cha matendo ya mtu huyu-na-huyu.' Kwa unyenyekevu malaika atasema, 'Ya Allah! Mja huyu haufanya tendo hili. 'Allah عَزَّوجَلَ atasema,' Ingawa ye ye hakufanya tendo hili, alikuwa nia ya kufanya hivyo, hivyo nami nitamzawadia ujira wa tendo hili kwa sababu ya nia yake.' (*Hilya-tul-Awliya*, vol. 2, uk. 356, *Raqm 2548 nk*)

Shaykh 'Abdul Haq Muhadithi Dihlvi رحمۃ اللہ علیہ ana zaidi ya kusema : Ni pia isemwa katika Hadith : نَيْتَهُ الْمُؤْمِنُونَ خَيْرٌ مِّنْ عَمَلِهِ 'A. Nia ya Waislamu ni bora kuliko tendo lake. (*Al-Mu'jam-ul-Kabeer*, vol. 6, uk. 185, *Hadith 5942*) Ni wazi kwamba, malipo ya tendo jema yatalipwa kuto kana na nia njema. Kama akifanya kwa nia mbaya, jambo jema mtu akilifanya hatapata malipo. Katika hali yoyote, malipo utatolewa kwa nia njema kama tendo ni kazi au la. nia ya Muislamu ni bora kuliko matendo yake. Hiyo ni kwa nini , baadhi ya watu wamesema :

ہر کرا اندر عمل اخلاص نیست

در جهان از بندگان خاص نیست

Mtu ambaye hana usafi katika matendo yake si mionganini mwa waja wa kipekee wa Mwenyezi Mungu.

ہر کرا کار از برائے حق بُود
کار او پیوستہ با روئق بُود

Malipo ya mtu ya alifanya jambo kwa ajili ya radhi ya Mwenyezi Mungu ﷺ daima huwa nzuri na ya ajabu. (Ashi'at-ul-Lam'at, vol. 1, uk. 39)

Ndugu wa Kiislamu mpendwa! nia njema itasababisha matokeo yake kuzaa matunda wakati nia mbaya mwisho katika matokeo ya kutisha. Wakati mwingine , matokeo ya kutisha ya nia mbaya kuchukua nafasi papo hapo. Haya ni mifano miwili katika muktadha huu.

1. Ng'ombe wa kipekee

Sayyidna Abdullah Ibn 'Abbas رضي الله عنهما alisema, "Kulikuwa na mfalme ambaye siku moja alifanya ziara katika ufalme wake. Wakati wa ziara, alikaa katika nyumba ya mtu (ambaye alikuwa hawajui kwamba mgeni wake alikuwa mfalme). Katika jioni, mwenyeji alikamuwa ng'ombe wake. Mfalme alishangaa kuona kwamba wingi wa maziwa yanapatikana kutoka kwa ng'ombe ni sawa na yale ya ng'ombe 30! Mfalme kwa ndani alitia nia mbaya ya kumnyakua yule ng'ombe wa kipekee kutoka kwa mwenyeji. Siku ya pili, wingi wa maziwa kupatikana kutoka ng'ombe ilikuwa nusu ikilinganishwa na siku ya awali kwa wingi. Mfalme alionyesha mshangao kwa hili. Mwenyeji alimjibu, 'mfalme somo lake ana nia ya kumuonea, ambayo imesababisha wingi wa maziwa kupunguwa kwa nusu. Kama mfalme ana nia ya kumuonea, Huondo baraka. 'Kumsikiliza ukweli huu wa kushangaza, mfalme alibadili nia yake na aliamua kumuacha ng'ombe wa kipekee bila taabu. Siku ya pili, wingi wa maziwa yaliopatikana kutoka ng'ombe ulikuwa sawa kama ilikuwa siku ya kwanza, k.v. sawa na ng'ombe 30. Kupata moyo kutokana na tukio hilo, mfalme alijifunza somo kubwa na akaacha kuwakandamiza raia wake.

(Inayotokana na... Shu'ab-ul-Iman, vol 6, uk. 53, Raqm 7475)

2. Juisi ya miwa baridi na tamu

Katika zamani kale, wafalme wa Misri na Iran alikuwa kuitwa 'Firauni' na Kisra

'sambamba. Wakati wa kusafiri na askari wake, Mfalme Kisra siku moja aliopotea na kuishia katika mlango wa bustani ambapo aliomba kwa glasi ya maji. Msichana mdogo alileta glasi ya juisi baridi na tamu ya miwa. Mfalme alikunywa na kukuta kuwa ni ladha nzuri sana. 'Jinsi gani umeweza kufanya kama hivyi?' Mfalme alimuuliza yule msichana. Yeye akajibu, 'shamba la matunda Hili hutoa sana juisi ya miwa yenye ubora. Sisi kufanya juisi na tu kufinya miwa kwa mikono yetu wenyewe. 'Mfalme walionyesha nia ya glasi nyengine. Msichana alikwenda ndani kuchukua. Wakati huo huo, mfalme, alitia nia mbaya ya kutaifisha bustani na kutoa baadhi ya bustani kwa wamiliki wengine na kubadilishana lake na waliopo. Msichana alirudi analia na kusema: ' . Mfalme wetu ametia nia mbaya' Mfalme aliuliza, 'Je, wewe ulijuaje? Yeye akajibu, 'Nilikuwa nakamua juisi kwa urahisi, lakini kwa sasa sikuweza kufanya licha ya kukamua miwa kwa nguvu zangu zote.' Mfalme mara moja alifuta nia yake mbaya ya kutaifisha bustani. Yeye kisha alimwambia msichana nenda kajaribu tena. Msichana akaingia ndani na kukamua juisi kwa urahisi na akampa mfalme. (*Hayat-ul-Haywan-ul-Kubra*, vol. 1, uk. 216;.... *Al-Muntazam fi Tareekh-ul-Muluk wal-Umam li Ibn Al-Jawzi*, vol. 16, uk. 310)

Ndugu wapendwa wa Kiislamu! Wakati wowote kama kuna tukio kwa ajili ya mtu kufanya Sunnah, ni muhimu kutia nia katika moyo wake wakati huo.. Kwa mfano, kutia mkono wa kulia katika upande wa kulia mkono wa shati wakati wa kuvaa shati au kuvua mkono wa kushoto kutoka upande wa kushoto mkono wa shati wakati kuvua shati, au kuvaa kiatu mguu wakulia kwanza na kuvua kwanza moja wa kushoto yote ni Sunnah, lakini kama mtu hafanyi nia ya kuufanyia kazi Sunnah katika moyo wakati wa kutekeleza vitendo , itauitwa 'hatua zaki desturi', hakuna ibada , wal malipo ya Sunnah yatakayolewa.

Fatwa rasmi kuhusu nia

Hii ni taarifa ya Fatwa iliyotolewa na Dawat-e-Islami-run 'Dar-ul-IFTA Ahl-e-Sunnat.' Hakika, hakuna malipo yatakayotolewa kwa ajili ya wema kama uliofanya bila ya nia. Kwa kweli, matendo ya ibada (yakifanya bila nia) hugeuka na kuwa katika vitendo mazoea. Nini kweli kinachohitajika ili kufanya nia ya kweli kwa ajili ya matendo mwema ya kuelekeza nguvu kutoka moyoni mwa mtu, na kwa kufanya hivyo tu kwa ajili ya radhi za Mwenyezi Mungu ﷺ. Nia hii ina lengo la kutofautisha baina ya tabia na tendo la ibada. Hivyo ikawa dhahiri kwamba anaelekeza mawazo na kufanya vitendo kwa ajili ya

radhi ya Mwenyezi Mungu **عَزَّوجَلَ**. ni nia ya kweli kwamba tofauti kati ya hatua mazoea na tendo la ibada. Kwa hiyo, kama nia ilitolewa kabla ya tendo la ibada ni kufanyika, malipo hutolewa; kama nia haikutolewa, malipo hayatolewi, na kubadili kitendo katika tabia.

'Allamah Mulla Ali Qaari **رحمه الله عليه** amesema:

الْنِيَّةُ لُغَةُ الْقَصْدُ وَشَرْعًا تَوْجِهُ الْقَلْبُ بِخَوْفِ الْفِعْلِ ابْتِغَاةً لِّوَجْهِ اللَّهِ وَالْقَصْدُ بِهَا تَنْبِيُذُ الْعِبَادَةِ عَنِ الْعَادَةِ

yaani, maana halisi ya' Niyyat 'ni nia wakati kisheria maana yake ni kuelekeza nguvu kutoka chini ya moyo juu ya tendo moja ni kwenda kufanya, na kwa kufanya hivyo kwa ajili ya radhi ya Mwenyezi Mungu **عَزَّوجَلَ**. nia hii ina lengo la kubainisha kati ya tabia na tendo la ibada. (*Mirqat-ul-Mafatih*, vol. 1, uk. 94)

Hata hivyo , ni lazima pia ikumbukwe kwamba kuna matendo mengi yanaonekana yalifanywa kama tabia lakini kwa kweli nia ya ibada ilibaki wakati wa matendo hayo. Sababu ya kwa nini maana ya nia hatua kwa hatua inapungua nguvu ni kwamba makini na tahadhari ya karibu ilitumika hasa katika kuelekea hatua au mwanzo wake haikuimarishwa kutokana na mara kwa mara kufanya hivyo. Hata hivyo, kama hakuna nia wakati wote, hakuna malipo utatolewa katika kesi hii. **وَاللَّهُ تَعَالَى أَعْلَمُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ**

Nani aliye pata baraka kwa nia njema?

Hujjah-tul-Islam Sayyidna Imam Abu Haamid Muhammad Bin Muhammad Bin Muhammad Ghazali **رحمه الله عليه** amesema: Mtu anaweza kufanya tendo angalau moja au nzuri zaidi kabla ya nia ya kufanya kitendoa cha mubah (yaani mtu hapati malipo wala dhambi). Nia njema hubadili kitendo mubah kuwa tendo kubwa la ibada, na kukuinua na kukuweka katika daraja ya juu. Wale wenye kufanya vitendo vya mubah kama wanyama badala ya kuvigeuza na kuwa vitendo vyenye malipo kwa kufanya vitendo hivyo kwa nia njema kwa kweli ni wenye mateso hasara kubwa, kunyima wenywewe tuzo la thawabu. Sio sahihi kwa mtu kufikiri hata mawazo, wakati au hatua yeye anazochukua si muhimu kama yeye atahojiwa kuhusu matendo yote haya Siku ya Hukumu. Kwa nini alifanya hayo na nini kusudi lake? Njia hii (Hugeuza kitendo cha mubah na kuyafanya kuwa ibada ya nia nzuri) inaweza ikawa hata vitendo cha kitu kutisha katika wao. Hiyo ndio sababu Mtume wetu

Mpenzi na mwenye baraka **حَلَالُهَا حِسَابٌ وَ حَرَامُهَا عَذَابٌ** alisema, Halal ina thawab yake na Haraam in adhabu yake. (*Al-Firdaus Bima Saur-ul-Khattab*, vol. 5, uk. 283, *Hadith 8192*)

Hujjah-tul-Islam Imamu Ghazali **رحمه الله عليه** alieleza zaidi: Kwa kutia nia ni rahisi kwa mtu ambaye mwenye bidii ya kukusanya mazuri ajili ya maisha yake ya ahkera. Hata hivyo, mtu ambaye moyo unatawaliwa na neema za kidunia hawawezi kutia nia ya kutafuta hayo moyoni mwake. Hata kama atakumbushwa na mtu, atahisi moyoni mwake hauna shauku kwa nia, na kama yeye milele hutia nia, na mawazo yake ni kufanya kila kitu kwa nia ya kweli! (*Ihya-ul-'Uloom*, vol. 5, uk. 98)

Nia hata kabla ya kuingia chooni

Mtu anapaswa kutia nia hata kabla ya kuingia chooni. Mwana chuoni moja **رحمه الله عليه** amesema, ‘Mimi napenda kutia nia kabla ya mimi kufanya kitu chochote kama vile kula, kunywa, kulala na hata kabla ya kuingia chooni.’ (*Ihya-ul-'Uloom*, vol. 5, uk. 98)

Mtu ambaye alikuwa akichana nywele zake juu ya paa la nyumba yake alimuoba mkewe amletee shanuo. Mke wake akamuuliza, ‘Je, nikuletee na kioo’. Alikaa kimya kwa muda baadae, alijibu, ‘Ndiyo’. Mtu alimuuliza kwa nini hakumpa jibu papo hapo. Yeye alijibu, ‘Mimi nilitia nia kabla ya kumtuma mke wangu anilete shanuo. Wakati aliponiuliza kama anilete kioo, wakati huo sikuwa na nia kuhusu kioo. Hivyo mimi kuyatafakari ili niweze kutia nia mwingine. Allah **عزوجل** ailiniwezesha nia , hivyo nilimuomba aniletee kioo vilevile.’ (*Qoot-ul-Quloob*, vol. 2, uk. 274)

Waislamu katika siku zilizopita walijifunza maarifa na elimu ya nia

Sayyidna Sufyan Sauri **رحمه الله عليه** amesema, ‘Waislamu katika siku zilizopita walijifunza maarifa na elimu ya nia kama walivyo jifunza elimu ya dini. (*Ibid*, uk. 268) Sayyidna Sari Saqati **رحمه الله عليه** amesema, ‘Kwa kusali mbili Rak’aat Salah kwa nia ya dhati ni bora kwenu kuliko kuandaa Ahadees 70 au tuseme 700 Ahadees.’ (*Ibid*, uk. 276) Sayyidna Ibn Mubarak **رحمه الله عليه** amesema, ‘Kuna matendo madogo wengi ambayo hugeuka na kuwa makubwa kwa mujibu wa nia.’ (*ibid*, uk. 275)

Mwenye kuabudu kwenye pango

Hata matendo mkubwa kama mlima hazikubaliwi kama halifanya kwa nia ya hisia watu

na kujionyesha. Imeelezwa hapa kama ni mfano kuhusu mcha mungu kutoka Bani Isra'el ambao walikuwa wakimcha Allah ﷺ kwa miaka 40 katika pango. Malaika aliamua kwenda mbinguni pamoja na matendo yao aliokuwa hayakukubalika. Malaika alisema, 'Ya Allah ! Sisi tumekuapa kwa utukufu wako! Sisi na kukuletea matendo sahihi kuelekea kwako. Allah ﷺ alisema,' O Malaika wangu! Umesema kweli lakini anataka kufunuliwa hali yake (kwa wote. Yaani, yeye alitafuta kujionyesha na umaarufu). (*Ibid, uk. 264*)

Mfano wa Kuvutia wa msamaha kwa nia

Inaelezwa kuwa 'Ajami (asiyekuwa Mwarabu) lilipita kundi la Waarabu ambao walikuwa wakifanaya utani na kuchokozana. (alisikiliza misemo ya Kiarabu kutoka kwao) ambayo alikuwahajui' Ajami mtu alikudhani kuwa walikuwa wakifanya Zikr wa Mwenyezi Mungu ﷺ. Kwa nia njema, yeye pia alianza kusema kile walichokuwa wanasema. Inasemekana kuwa Allah ﷺ alimsamehe kwamba 'Ajami kwa sababu ya nia yake nzuri. (*Ibid, uk. 263*)

Kuutia ni maamuzi nia nzuri - kazi ngumu

Utulivu wa akili ni muhimu kwa wakati wa kutia nia njema. Mtu ambaye hawezi kutia nia njema anatakiwa kubadilika na kufanya jambo la kutia nia ni tabia yake na ongeza kwa jitihada katika hatua za awali. Mwanzo, ni muhimu kujizoesha kwa ili kupunguza kuinamisha kichwa, kufumbua na macho na kutuliza akili yako na mawazo tofauti, na kujihuisha na kutia nia. Mtu moja alijaribu kutaka kutia nia kwa haraka haraka wakati macho yake yanamcheza, akafuta, akakuna baadhi ya sehemu zake zote za mwili wake, kuinua au kuweka kitu itakuwa labda hakuwa na uwezo wa kufanya hivyo. Ili kufanya tabia ya kutia nia, mtu mahitaji utashi mwangi wa kutambua umuhimu wa nia. Sayyidna Nu'aym Bin Hammad رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema, 'Ni rahisi zaidi kwetu kuwa kuchapwa viboko kuliko kutia nia njema.' (*Tanbeeh-ul-Ghafileen, uk. 25*)

Kupungua kwa neema za akhera kutokana na neema za kidunia

Hujjah -tul- Islam Sayyidna Imam Abu Haamid Muhammad Bin Muhammad Bin Muhammad Ghazali رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema: Ingawa mtu wanaqfurahia neema ziliyotolewa na Allah ﷺ si wenye dhambi, wao watahojiwa, na mmoja ambaye watahojiwa kuhusu

uwajibikaji, utawaharibia. Ingawa moja atafurahia mubah mambo yaliyomo katika dunia, hatoadhibiwa siku ya hukumu, neema yake ya Akhera zitapungua sawa na mubah mambo [aliyokuwa akafurahia duniani]. Kutafakari kwa utulivu! Mtu anakimbilia kufurahia neema za kidunia, husababisha neema ya milele ya Akhera ipunguzwe. Ni hasara ya kiasi kubwa! (*Ihya-ul-'Uloom, vol. 5, uk. 98*)

Ya Allah ﷺ! Niondole upendo kwa raha za kidunia kutoka moyo wangu na unipe baraka kwa ajili ya kuwa na bidii ya ibada.

اُمِّيْنِ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَكْمَيْنِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

Nia ya kujitia manukato(uturi)

Manukato ni moja ya neema ya ajabu isiyihesabika uliotolewa na Mwenyezi Mungu ﷺ. Kutumia manukato ni mubah (kwa vile haina malipo wala dhambi). Mtu anapaswa kutumia neema hii na kuifanya ni tendo la ibada na kuvuna malipo ya Akhera. Kwa kuifanya hivyo, mtu anatakiwa kutia nia nzuri. Kila anapo kwenda kuifanya baadhi kitendo hili, usianze mara moja. Badala yake, jihuushe na utulivu kwa wakati kutia nia nzuri kabla ya kuifanya hivyo. Kwa mfano, kama wewe ni kwenda kujitia manukato, tia nia nzuri kwa utulivu na kwa utuluvu na kichwa chako kiina mishe chini, na kama inawezekana, fumba macho yako kabla ya kuchukua chupa ya manukato. Kama tayari ushachukua, kisha tia nia kabla ya kufungua.

Kwa kutuhamasisha sisi kuvuna malipo ya kutumia manukato ‘Arif Billah, Muhaqaq’ Alal-Itlaq, Khatim-ul-Muhadiseen ‘Allamah Shaykh’ Abdul Haq Muhadithi Dihlvi رحمۃ اللہ علیہ amesema: mtu atapata ujira kwa kutia nia nzuri hata kabla ya yeye hafanya vitendovya mubah. Kwa mfano, wakati kujitia manukato, kama mtu atatia nia ya maadhimisho ya Sunnah, heshima ya Msikiti (wakati kuelekea kwenye huko), kuburudisha akili yake na kuwalinda ndugu wa Kiislamu kutokana harufu mbaya, yeye watapewa ujira tofauti kwa kila nia aliyotoa. (*Ashi'at-ul-Lam'aat, vol. 1, uk. 37*)

Mtu anaweza pia kutia nia zaidi kama inawezekana. Kwa mfano: mimi itabidi kusoma بِشَوَّ اللَّهُ kabla ya kuchukua chupa; Mimi itabidi kufungua chupa baada ya kusoma بِشَوَّ اللَّهُ; Mimi baada ya kujitia manukato itabidi kusoma بِشَوَّ اللَّهُ; Mimi nitawafurahisha Waislamu na malaika kwa kutumia manukato; (Kama nguo za mtu zinatoa harufu ya jasho hasa

katika kipindi cha juu kali, anaweza pia kutia nia zifuatazo) Mimi najililinda kutoka kwa Waislamu kunisengenya kutokana na harufu kutoka mwilini mwangu; (Mtu anaweza pia kutia nia zifuatazo kabla ya yeye kujitia manukato ya kabla ya Salah) mimi itabidi kujisafisha kabla ya Salah; Mimi itabidi kujitia manukato kabla ya kusoma Salat-‘Alan-Nabi; Mimi itabidi kusomea الْحَنْدِيلَةُ kama shukrani (baada kutumia manukato na harufu ya manukato ambayo ni neema); Mimi hukujitia manukato ili akili yangu ipatekuimarika na kupata msaada katika kuelewa mafundisho ya kidini (kama vile kujifunza dini na kufundisha, kutoa za hotuba za kuhamasisha Sunnah nk). Imeelezwa katika Ihya-ul-‘Uloom kwamba Sayyidna Imamu Shaafi’iy بِحَمْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema, ‘akili ya mtu aliyejitia manukato nzuri huimarika.’ (*Ihya-ul-‘Uloom*, vol. 5, uk. 98)

Utambulisho wa nia mbaya kwa ajili ya kujitia manukato

Ndugu wapendwa wa Kiislamu! Wakati kujitia manukato, mtu Mara nyingi hukadanganywa na Shetani katika kutia nia mbaya. Kwa hivyo, mtu anapaswa kuwa makini katika kutia nia nzuri kabla ya yeye kujitia manukato. Hujjah -tul -Islam Sayyidna Imam Abu Haamid Muhammad Bin Muhammad Bin Muhammad Ghazali بِحَمْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema, ‘mtu ya akijitia manukato kwa nia ya kuwa kusifiwa na watu au kuwa kuchukuliwa tajiri na wao ni mwenye dhambi , na harufu [yeye ina aliotumia] itakuwa mbaya kuliko hata harufu ya mzoga ya Siku ya Hukumu’. (*ibid*)

Tafsir: Watu wanapenda manukato maua ya mawarid lakini mimi napenda jasho tamu la Mtume صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَى مُحَمَّدٍ

Baraka za nia ya kusafiri na Madani Qafilah

Ndugu wapendwa wa Kiislamu! Fanya ni kawaida yako kusafiri na Madani Qāfilah ya Dawat- e-Islamiinayohamasisha Sunnah , jaza kijitabu cha Madani In'amaat kila siku unayoshiriki Fikr-e-Madina na wasilisha kwa viongozi wahusika na wanaowajibika na mambo ya Kiislamukatika eneo lako ndani ya siku kumi ya kila mwezi ya Kiislamu. Kwa neema ya Wapenzi Mustafa صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ, utaendelea na tabia ya kutia nia nzuri baada ya kuondokana nia mbaya, إِنَّهَا لِلَّهِ عَزَّ ذَلِكَ.

Huu ni muhtasari wa kisa cha kijana wa Kiislamu kutoka Korangi (Bab-ul-Madina) Karachi ameeleza. Alisema: Mimi nilikuwa katika jeshi. Ingawa, nilikuwa mtu wa kisasa napenda kusali. Nilikuwa na wasiwasi na Ugonjwa wa mama yangu.nilifanya jitihada binafsi, ‘ndugu wa Kiislamu alijaribu kuwashawishi mimi kusafiri na Madani Qāfilah Lakini mimi niliomba radhi naye Kwa kufahamu kuwa mama yangu alikuwa taabani, na siwezi kusafiri na Madani Qāfilah na kumuacha yeze katika hali hiyo mbaya. Kwa kusikiliza udhuru wangu, ndugu wa Kiislamu alipendekeza kuwa, ‘Wewe utia tu kwa sasa, nia kwamba utasafiri na Madani Qāfilah wakati wowote ukipata nafasi; Sali Salatut-Tahajjud usiku wa leo na kisha omba Du'a ajili ya kurejesha hali ya mama yako. Baraka zitamwagika juu yako na mama yako, ﴿إِنَّ شَفَاعَةَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ﴾’ alisema hii katika hali ya kirafiki vile na ya ukweli kwa hiyo aliugusa moyo wangu, nilipata msukumo wa kutia Nia ya kusafiri. Wakati wa usiku, baadae niliamka kutoka usingizi mimi nikasali Salatut-Tahajjud na niliomba Du'a kwa kwikwi. Kisha nilikwenda Msikiti kwa ajili ya Salatul-Fajr. Nilipokuwarudi nyumbani, nilishangaa kuona hali ya mama yangu aliyejewa mgonjwa sana, hata hawawezi kwenda choo alikuwa anafua nguo, ameketi wamepumzika. Nilimwabia, ‘Mama yangu mpendwa!

Tafadhali pumzika isije hali yako kuzorota, nguo nitazifua mimi ‘Yeye alijibu, ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ﴾ Ewe Mwanangu ! Sina maumivu, na kujisikia sijambo sana na ni mzima wa afya leo. ‘Kwa kusikia hayo, machozi ya furaha miminika juu katika macho yangu, na kuleta amani kwa moyo wangu kwa dalili kwamba Du'a yangu kukubaliwa na baraka ya nia ya kusafiri. Nilipokutana nae yule kaka wa Kiislamu na kumwarifu juu ya yote haya, yeze alinipa moyo na alitoa pendeleko kwamba nisafiri na Madani Qafilah bila kuchelewa. Kwa hiyo, mimi nilisafiri na Madani Qafilah ya Dawat-e-Islami inayohamasisha Sunnah - na waja wa Rasool.

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ﴾ kwa baraka za kampuni ya inayohamasisha Sunnah katika kusafiri na waja wa Rasool , mazingira Madani ilitengenezwa katika nyumba zetu. Mimi ni kijana wa kisasa, niliacha kukua ndevu , nilivaa kilemba na nilianza kushiriki harakati za Sunnah. Mama yangu na mke wangu pia walanza kuhuduria Ijtima ‘za dada wa Kiislamu. Tulitafakari ! Mimi ndiye tu ndio nileyetia nia ya kusafiri na Madani Qafilah , na nilimwagiwa baraka , hivyo itakuwa maajabu kubwa kusafiri na Madani Qafilah! Kama kila ndugu wa Kiislam atakuwa anasafiri na Madani Qafilah mara mara na angalau siku 3 na kila mwezi.

Achchhi niyyat ka phal pao gey bay-badal

Sab karo niyyatayn, Qafilay mayn chalo

Door beemariyan aur nadariyan

Haun talayn mushkilayn, Qafilay mayn chalo

Utavuna malipo kamili ya nia njema , hivyo kufanya nia ya kusafiri na Madani Qafilah. Matatizo kama vile magonjwa na umaskini yanaweza kutatuliwa, kwa kusafiri na Madani Qafilah .

صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَسَلَّمَ وَسَلَّمَ
صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَامٌ وَبَرَّ

Wapendwa Ndugu wa Kiislamu!! Mmeona! mtu aliyetia nia ya kusafiri na Madani Qafilah alibarikiwa sana. ﷺ Licha ahueni ya mama yake kutohana na ugonjwa , familia nzima ilianza kufuata njia ya haki. nia njema ni kweli ina baraka kubwa. Ni ajabu kubwa kusafiri na Madani Qafilah kwa nia njema!

Kuvaa kiatu kwa kuanzia mguu wa kulia ni Sunnah

Mwanafunzi mzuri sana wa Mheshimiwa Muhadithi-e-A'zam Pakistan Allamah Maulana Sardar Ahmad Qadiri Chishti ﷺ amesema: Baada ya kumaliza Daura-e-Hadith mwaka 1955 mimi nilihudhuria katika mahakama ya Muhadithi-e-A'zam Pakistan. Wakati wa kuondoka, mimi nilianza kuvaa kiatu mguu wa kushoto kwa makosa. Kuona hii , aliniita mara moja. Mimi niligundua kosa langu. (Kisha , kuwasilisha mwito wa haki kwangu) yeye ﷺ alisema, ‘Wakati wa Kuvaa viatu ni Sunnah kwanza kuvaa mguu wa kulia na wakati kuvua ni Sunnah anza kuvua kiatu cha mguu wa kushoto kwanza’. (*Hayat-e-Muadithi-e-A'zam , uk. 85*)

Nia ya kuvaa viatu

Kila unapotaka kufanya jambo, usianze mara moja. Badala yake, husisha utulivu kwa wakati kutia nia nzuri kabla ya kufanya jambo hili. Kwa mfano, kama wewe una kwenda kuvaa viatu, tia nyigi nia kama iwezekanavyo kabla ya kuvaa:

1. Mimi navaa viatukwa ajili ya kutekeleza Sunnah.

2. Kwa kuwa Mtukufu Mtume ﷺ hakupenda sauti inyotolewa na viatu vilivyo valiwa na mtu , nami nitajitahidi kwa kutokuto sauti wakati kutembea au kupanda au kushuka ya ngazi.
3. Nami nitasoma بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ kabla ya mimi kuvala viatu.
4. Mimi nitailinda miguu yangu na kutokana majeraha au uchafu kwa kuvala viatu, na hivyo kupata msaada katika kutekeleza ibada.
5. Nitakapovaa viatu, Nitavaa kiatu mgoo wa kulia kwanza kwa kutekeleza Sunnah.
6. Nitatekeleza Sunna ya usafi, k.v. Mimi nitailinda miguu yangu kutokana na uchafu.

♦♦♦

Kadhalika, nia nyingi yengine nzuri zinaweza kutiwa kwa kutegemea ya hali mtu. Sawa sawa, wakati kuvua viatu mtu anaweza kutia nia ya akisoma بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ikiwezekana vua kiatu cha mgoo wa kushoto kwanza, hifadhi viatu kwa sehemu zao mbele zikielekea Qiblah kwa kufuata utekelezaji wa wacha Mungu waliotangulia. Huu ni mfano mfupi kuhusu kutunza viatu ikiwa sehemu zake za mbele zikielekea Qiblah. Sag-e-Madina [mwandishi] mara moja alipata bahati ya kutumia siku baadhi zake kfuatana na kampuni yenye heri na ya kuhashimiwa na Mheshimiwa Mufti 'Abdul Lateef رحمه الله عليه ambaye alikuwa ni mwanafunzi mwenye kipaji na mwanafunzi wa Mheshimiwa Muhadithi-e-A'zam Pakistan Allamah Maulana Sardar Ahmad رحمه الله عليه. Wakati wa kukaa wangu pamoja naye, mimi nilimuona yeye anaweza kugeuza viatu yetu vilivyokuwa vimekaa bila utaratibu na kuvielekeza Qiblah kwa mikono yake mwenyewe yenye baraka.Tulishangaa, wakati mimi naliuliza sababu yake, alijibu kwamba Mheshimiwa Muhadithi-e-A'zam Pakistan Allamah Maulana Sardar Ahmad رحمه الله عليه napenda kuweka viatu na mambo mengine kuelekea Qiblah. Huu pia ni mfano wa Ghaus-e-A'zam رحمه الله عليه katika muktadha huu.

Chombo kilichogeuuka na kuelekea Qiblah

Ujumbe wa watu wacha Mungu wa Jilaan mara moja walikuja mahakama ya Mheshimiwa Sayyidna Ghaus-e-A'zam رحمه الله عليه. Kutafuta chombo chake kwanini

hakielekei Qiblah, wao walikielekeza kwa Ghaus-e-A'zam ﷺ. shauku. Juu ya hili, ye ye aliwangalia mtumishi wake hali ya ghadhabu. Hawakuweza kustahamili hasira za Ghaus-e-A'zam ﷺ. mtumishi mmoja aliporomoka ghafla na kufa. Sayyidna Ghaus-e-A'zam ﷺ. kisha akakitizama chombo chake, na kikageuka kuelekea Qiblah chenyewe. (*Bahjah-tul-Asraar*, uk. 101)

Na nakala wema ni wema

Kwa kawaida, Watu wanapenda kila tabia ya ambayo mtu huipenda. Sag-e-Madina adores Ghaus-e-A'zam ﷺ na Muhadithi-e-A'zam Pakistan ﷺ. Kwa hiyo, mimi pia niliaanza elekeaza chombo changu, viatu na mambo mengine kuelekea Qiblah tangu nilivyofahamu kisa hii cha Muhadithi-e-A'zam Pakistan. Na nukuu haki ya nia nzuri ni njia ya baraka kubwa kama Mtume Wapenzi ﷺ aliyosema, ‘Baraka zipo pamoja na wacha Mungu waliotangulia’.

(*Al-Mu'jam-ul-Awsat*, vol. 6, uk. 342, Hadith 8991)

7. Madani lulu kuhusu kuvaav viatu

Imetolewa kutoka katika kurasa 20, 21 na 22 ya kitabu ‘101 Madani Lulu’ iliyochapishwa na Maktaba-ul-Madina, kuchapisha idara ya Dawat-e-Islami, hapa ni 7 marekebisho Madani lulu kuhusu kuvaav viatu.

1. Mtume mwenye baraka na neema ﷺ alisema, ‘Matumizi ya viatu ni mengi. kama vile Mwanamume anpopanda mnyama kwa muda mrefu itabidi ye ye avae viatu (k.v. hato hisi kuchoka)’. (*Sahih Muslim*, uk. 1161, Hadith 2096)
2. Kunuta viatu kabla ya kuvaav kwani kuna mdudu yoyote amelala ndani au jiwe inaweza kutokeze. Inasemekana kuwa kulikuwa na mtu aliyekula chakula siku sikukuu. Kwa haraka alivaa kiatu vyake hafla alilia kwa maumivu na kutokwa na damu miguu. Kwa kweli, mtu alitupa mfupa wenye ncha kali ukaenda ndani ya kiatu chake ambacho ye ye alikivaa bila kukunguta. Hili lisababisha mguu wake kujeruhiwa.
3. Ni Sunnah kuvaav kiatu mguu wa kulia kwanza na kisha kuvaav mguu wa kushoto. Wakati kuvaav, kuvaav kiatu cha mguu wa kushoto kwanza, na kisha kuvaav

cha mguu kulia. Mtukufu Mtume ﷺ amesema : mtu yejote kati yenu Wakati wa kuva viatu , anapaswa kuanza amevaa na kiatu mguu wa kulia , na wakati wa kuvua, anapaswa kuvua kiatu cha mguu wa kushoto kwanzza ili mguu wa kulia utakuwa ya kwanzza wakati kuvua kiatu na mwisho wakati wa kuvua kiatu. (*Sahih Bukhari* , vol. 4, uk. 65, *Hadith 5855*)

Imeelezwa katika Nuzhat-ul-Qaari: Unapoingia msikitini, mtu anatakiwa kutanguliza mguu wa kulia mwanzo, na wakati wa kutoka Masjid, anapaswa kutanguliza mguu wa kushoto. Ni vigumu kutekeleza Hadith hii (kudumisha utaratibu wa kuvua na kuva viatu). Hivyo, ili kumpatia ufumbuzi wa tatizo hili, A'la Hadhrat ﷺ ali alisema: Kabla ya kuingia msikitini, kwanzza kuvua kiatu mguu wa kushoto nakanyaga juu ya kiatu wakati bado amesimama nje ya Masjid. Kisha, kuvua kiatu cha mguu wa kulia na ingia Masjid. Wakati kutoka Masjid, kwanzza weka mguu wa kushoto juu ya kiatu nje Masjid, na kisha kuvua kiatu cha kulia wa mguu nje Masjid. Kisha kuvaa kiatu cha mguu wa kushoto. (*Nuzhat-ul-Qaari*, vol. 5, uk. 530)

Sayyiduna Ibn Jawzi رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ amesema: mtu ambaye daima huvaa kiatu mguu wa kulia kwanzza, na huvua kiatu cha mguu wa kushoto kwanzza wakati, atalindwa dhidi ya magonjwa mengi. (*Hayat-ul-Haywan*, vol. 2, uk. 289)

4. Wanaume lazima wavae viatu imara , wakati wanawake wanapaswa kutumia viatu vyakike.

5. Mtu mmoja alimwambia Sayyidatuna 'Aisha Siddiqah رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا kwamba kulikuwa na mwanamke ambaye amevaa viatu (imara vyakume). Yeye رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا alijibu kuwa Mtume ﷺ amemlaani mwanamke anayejifafanisha na mitindo ya kiume. (*Abu Dawood* , vol. 4, uk. 84, *Hadith 4099*)

Sadr - ush – Shari'ah, Badr -ut- Tareeqah , 'Allamah Maulana Mufti Muhammad Amjad Ali A'zami رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ amesema: Wanawake hawapaswi kuva viatu kiume. Wanaume na wanawake wame haramishiwa kuiga kila mitindo wengine 'katika mambo yote haya inaonyesha tofauti kati yao. Si wanaume wala unapaswa kuiga mitindo ya kike wala wanawake kuiga mitindo ya wanaume. (*Bahar-e-Shari'at* , vol. 3 , uk. 422)

6. Ikiwa una kaa chini, vua viatu. Hii itapumzisha miguu yako.
7. Kama kiatu kimegeuka kichwa chini, kigeuze upande wa kichwa uwe juu (k.v. katika katika hali yake ya kawaida). Kutokugeuza kiatu upande kichwa kuwa juu ni sababu ya kunyimwa riziki. Ili kujifunza maelfu ya Sunan, nunua na jifunza kutoka Maktaba-ul-Madina kuchapishwa vitabu ‘Bahar-e-Shari’at’ kiasi 16 yenye kurasa 304 na ‘Sunnatayn au Adaab’ imekusanya kurasa 120.

Swali kwa A’la Hadhrat

A’la Hadhrat Imamu-e-Ahl-e-Sunnat, mpokeaji wa Sunnah, Sheikh Shah Imamu Ahmad Raza Khan ﷺ mara moja aliulizwa maswali yafuatayo: Baadhi ya Waislamu maskini alikwenda nje kidogo ya mji kwa miguu katika kwa usiku wa manane walipata kiu na hali ya hewa joto kwa ajili ya mahubiri ya Kiislamu bila ya kuwa na maslahi yao [yaani faida binafsi]. Walikewnda tena siku yapili. Baadhi yao walikuwa na njaa na kiu. Kwa mujibu wa juhud zao, karibu mia Waislamu walitia nia ya kusali (Salah). Tafadhali hebu tuwajulishe tuzo gani wanastahili. Kuona tendo hilo mcha Mungu mionganis wao, alisema: Kwa nini mnafanya juhudi? Kama mtu anataka kutoa kusali (Salah), atafanya kwa ajili yake mwenyewe. Nini nzuriwa kufanya yote haya?

Jibu kutoka A’la Hadhrat

A’la Hadhrat Imamu-e-Ahl-e-Sunnat , kuhuisha Sunnah , Sheikh Shah Imamu Ahmad Raza Khan ﷺ alitoa majibu yafuatayo kwa swali hili : Kuna malipo makubwa kwa wale kuwakaribisha wengine kusaliSalah kwa wema nia. Mtume mpenzi na mwenye baraka ﷺ amesema, ‘Ikiwa Allah عَزَّوَجَلَّ huwabariki hata mtu mmoja pamoja na uongozi wako wewe , hii ni bora kwenu kuliko wenye ngamia wekundu. ‘Wao utatolewa fadhila kumi kwa kila hatua walichukua wakati kwenda nje mji kwa ajili ya uongozi na wakati wakurudi kwao’. (*Katika kifungu cha 12 cha Surah Yaseen , sehemu 22, Allah عَزَّوَجَلَّ amesema*)

وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَأَقَارِبُهُمْ

Na Sisi kweli si chochote kulinganisha na waliyo tanguliza, na nini ishara walio tuachia nyuma [Kanz-ul-Iman (Translation of Quran)] (Part 22, Surah Yaseen, verse 12)

'Kwa nini Tunafanya juhudi' ni maneno ya kishetani. Kuwaita watu ili waelekee kwenye matendo ya haki na kuwazuia matendo yasiokuwa ya haki ni Fard, na kuzuia kitendo Fard ni vitimbwi vya Shetani. (Licha ya kuwa haramu), kutoka wale Bani Isra'el amba walivua samaki siku ya Jumamosi waligeuzwa kuwa nyani na wale amba walipinga ushauri wa wawindaji pia nao walikuwa waliangamizwa. (Walichokipinga kupinga kimesemwa na kunukuliwa katika aya 164th ya Sura Al-A'raf , sehemu 9) :

لَمْ تَعِظُنَّ قَوْمًا إِنَّ اللَّهَ مُهْدِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا

Kwa nini mnawawaiddhi watu amba hao amba Mwenyezi Mungu atakwenda kuharibu au kuwatayarishia adhabu kali juu yao?

[Kanz-ul-Iman (Translation of Quran)] (Part 9, Surah Al-A'raf, verse 164)

Wale kupinga haki ya kuzuia ya kuwazuia watenda dhambi kutokan na dhambi walikuwa waliangamizwa. ambapo wale wanaowashauri wenyе dhambi kupata uokovu. Kama sentensi isemayo 'nini uzuri wa kufanya mema yote haya', hii ni sentensi mbaya zaidi. Mtu ambaye alisema ni lazima atoe shahada upya na Nikah yake aifanye tena [k.v. ndoa] ﴿إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَخْلَمُ﴾. (Inayotokana na : Fataawa Razawiyyah , vol. 5 , uk. 117)

Maelezo kuhusu ngamia wekundu

Ndugu wapendwa wa Kiislamu!! Katika Fatwa iliyopita, A'la Hadhrat ﷺ ametangaza kuwa maneno 'Kwa nini Tunafanya juhudi?' ni sentensi ya kishetani, wamelaanika wale amba huwazuia Waislamu wema kutoka mawaidha ya Kiislamu. Wakati mwingine, baadhi ya watu husema sentensi zinazofana na hizo kwa wahubiri kama: *Acha naye. Yeye kamwe hasikilizi ushauri wa mtu yoyote. Kumshauri yeye kupoteza wakati.* (*Yeye hatoacha dhambi. Yeye kamwe hatofuta njia ya ucha Mungu nk*). Aina hii ya sentensi ni makosa kabisa. Hakika kumshauri Mwislamu kamwe hakukosi maana. Ikiwa wewe utamshauri mtu kwa nia njema kwa ajili ya kumelimisha, wewe utachuma malipo makubwa. Je, ujira wa maisha akhera hawana faida? Nini maana ya kusema kwamba mtu fulani-na-fulani kamwe hawafuati njia ya ucha Mungu. Kumfanya mtu kuwa wacha Mungu sio jukumu la mhubiri. Yeye anatakiwa kufikisha mafundisho ya Kiislamu tu. Je, unajua ni Allah ﷺ ndie anawezesha watu kufuata njia ya ucha Mungu? Fatwa iliyopita pia ina Hadith inayotoka katika Sahih Muslim: Ikiwa Allah ﷺ

huwabariki hata mtu mmoja pamoja na uongozi na wewe, hii ni bora kwenu kuliko kuwa na ngamia nyekundu. (*Sahih Muslim, uk. 1311, Hadith 2406*)

Akitoa maoni yake juu Hadith hiyo, ‘Allamah Yahya Bin Sharaf Nawavi رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema: ngamia mwekundu kuchukuliwa kuwa ni mali kubwa ya Waarabu na imetajwa katika misemo katika Hadith hapo juu. Kulinganisha jambo la maisha ya akhera na ile ya maisha ya dunia ni lengo tu kuelezea hali halisi ilivyo. Kwa kweli, hata punje ya maisha ya akhera ya milele ni bora kuliko mamilioni ya maisha ya muda mfupi ya kidunia. (*Sharh Muslim li- Nawavi, vol. 15, uk. 178*)

Akitoa maoni yake juu Hadith hiyo, Hakim-ul-Ummat Mufti Ahmad Yar Khan رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema : Kwa kufanya asiyeamini kuamini Uislamu ni bora kuliko hata utajiri mkubwa wa dunia. Hili ni bora hata kuliko kumtetetekeza. Kama yeye atasilimu, basi kizazi chake chote kwa baadayewanaweza pia kuwa Muislamu. (*Mirat-ul-Manajeeh, vol. 8, uk. 416*)

Ili kujifunza Sunnah, safiri na Madani Qafilah

Ili kupata huruma, safiri na Madani Qafilah

Ili kutatua matatizo yako, safiri na Madani Qafilah

Kuvuna baraka, safiri na Madani Qafilah

صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَى الْحَبِيبِ

41 Nia ya kusafiri na Madani Qafilah

Fatwa heri ya A’la Hadhrat رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ inaonyesha kuwa Waislamu katika siku za zilizopita pia walikuwa wakisafiri na Qāfilah ili kuwaligania watu kuelekea kwenye njia ya haki. Leo, na kwa baraka za A’la Hadhrat رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ, Dawat-e-Islami imeanzishwa ili kutekeleza kazi hii ya Madani. Ujumbe Madani ya Dawat-e-Islami hadi sasa umeshafika katika nchi zaidi ya 150 wa dunia ! Wale wanaosafiri na Madani Qāfilah wanaofundisha Sunnah wanapata faida kubwa ya ajabu mno, huvuna malipo makubwa. mtu akitia nia zaidi kwa safari Madani , atavuna malipo zaidi. Nia zifuatazo inaweza kutiwa , kutegemea na ya hali ya mtu.

1. Kama mimi nitasafiri umbali wa Shar’i, nami nitaSali rakaa mbili za Rak’aat nafl Salah kabla ya sijaanza safari.

2. Nitajihudumia mwenyewe gharama za yangu safari
3. Nitajilia gharama za chakula changu kutoka mfuko wangu mwenyewe.
4. Kila wakati nitakapopanda kwenye gari, nitasom Du'a ya kusafari na kuwaomba watu wengine wasome kama inawezekana.
5. Kama baadhi ya ndugu wa Kiislamu hawakupata kitii, Nitainuka kwenye kitii changu na kumruhusu nayeakae kwa kumsisitiza.
6. Kama nikiwaona baadhi ya wazee au wagonjwa wa Kiislamu katika basi au treni, Nitawapisha kitii changu wakae
7. Nitawahudumia wasafiri wa Madani Qafilah.
8. Nitawatii (Ameer) viongozi wa Qafilah .
9. Mimi nikiwa Madani nitaaulinda ulimi wangu, macho na tumbo, k.v. nami kujizua kuzungumzayasiokuwa na maana , kuangalia na kula chotote ambacho ni hamu yangu.
10. Nitafanya kazi yangu kwa Madani In'amaat kwa muda wote wa safari.
11. Kwa baraka za kampuni ya waja wa Rasool , nami nitajirekebisha makosa yangu kuhusu kufanya Wudu , sadaka Salah na kusoma Quran Tukufu. (Mtu ambaye ana ufahamu maamuzi sahihi lazima atie nia ya kufundisha wengine.)
12. Nitajifunza Sunan na Dua .
13. Nitawafundisha wengine.
14. Nitafanya Sunah na kusoma Dua katika maisha yangu yote .
15. Nitasali kila Salah ya Fard kwa Jamah baada Takbira ya kwanza katika safu ya kwanza ya Masjid.
16. Nitasali Tahajjud , Ishraaq , Chasht na Awwabin Salah .

17. Sitopoteza hata dakika moja. Kama nitakuwa na muda wa ziada, nitasema 'الله'، 'الله' na kusomea Salat – 'Alan -Nabi. (Ni vyema kuwasikiliza Dars, Bayan nk kimya bila kusoma kitu chochote.)
18. Nami nitatoa Sada-e-Madina, k.v.Nitawaasha mapenzi Waislamu kwa Salat-ul-Fajr .
19. Kila nitakapouna Masjid yoyote kwenye njiani, nami kwa sauti kubwa nitasema صَلُّ اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ na soma صَلُّ اللَّهُ عَلَى الْحَبِيبِ kuwaomba wengine pia kuusomea.
20. Kama nitakwenda sokoni, nitaelekeza macho yangu chini na kusomea Du'a ya kuingia sokoni. Kama nikipata nafasi, nitawaomba na wengine kuusomesha.
21. Nikitakutana Waislamu nitawakaribisha kwa furaha sana.
22. Nitafanya juhudini binafsi sana.
23. Nitawalingania na kuwashawishi Waislamu kusafiri na Madani Qafilah papo hapo.
24. Mimi nitawaita watu waje kwenye haki.
25. Nita somesha darsa (Dars).
26. Kama nikipata nafasi, nami nitatoa hotuba inayoshajihisha mambo ya Sunnah.
27. Mimi, pamoja na washiriki wengine wa Madani Qafilah, tutafanya ziara yenye unyenyekevu kwa kaburi la mja Mtakatifu katika eneo ambalo Madani Qafilah watakopokaa au kufika.
28. Nitakutana na baadhi ya wasomi wa Sunni.
29. Kama msafiri yoyote wa Madani Qafilah atapata ugonjwa, mimi (nitamuangalia) nitamuhudumia.
30. Kama msafiri yoyote wa Madani Qafilah ataishiwa fedha, mimi nitamsaidia kifedha na kuwasiliana na Ameer ya Qafilah.
31. Nitasoma Du'a kwa ajili yangu mwenyewe, familia yangu na Umma mzima wa Waislamu wakati wote wa safari.

32. Mimi nitasafisha msikiti wa Qafilah ikiwa ni pamoja na eneo lake Wudu.
33. Hata kama mtu atanikosea bila sababu, nami nitakuwa na subira.
34. Kama mimi nitahisi hasira kwa sababu ya uchovu nk. Nitajizuia mwenyewe na kuomba walinzi ulimi wangu.
35. Kama Madani Qafilah hawakuruhusiwa kukaa katika Masjid, Mimi sitobishana na mtu yejote. Badala yake, mimi nitafanya Du'a na kurudi, kwa kuzingatia kuwa ni matokeo ya ukosefu wangu wa utii.
36. Kama mtu yejote atabishana na mimi, mimi sitobishana naye hata kama mimi niko katika haki, kupata kustahili ya habari njema intolewa katika Hadith ifuatayo ambayo Mtume (SWA) ﷺ amesema: mmoja ambaye hana ugomvi licha ya kuwa yumo katika haki, mimi namhakikisha nyumba katika (ndani ya) kona ya peponi. (*Sunan Abu Dawood, vol. 4, uk. 332, Hadees 4800*)
37. Hata kama mtu atanipiga bila ya kosa, Mimi nitamshukuru kwa Allah ﷺ kwa ajili ya kuwezesha mimi kutenda Sunna ya Bilal رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ambaye pia alipigwa katika njia ya Mwenyezi Mungu.
38. Kama mimi ntaumiza hisia za Muislamu yoyote, mimi kwa unyenyekevu nitaufomba msamaha kwa haraka.
39. Kama kuna hatari kubwa ya ukiukaji wa haki za wengine kwa sababu ya kuishi pamoja wakati wote, mimi nitamuomba msamaha kwa kila mtu mmoja mmoja kwa unyenyekevu kabla ya kurejea ili waweze kuninisamehe.
40. Kabla ya kurejea kutoka safari ya mbali Shar'i, nitafanya Sunnah ya kuchukua zawadi kwa ajili ya familia yangu.
41. Baada ya mimi kurudi kutoka safari ya (Shar'i umbali), Nitasali Rak'aat mbili nafl katika Msikiti wakati ambao sio makruh.

صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ

Tofauti ya Ummah wa Kiislamu

Mpendwa ndugu wa Kiislamu! Akielezea tofauti ya Ummah huu, Mwenyezi Mungu عَزَّوجَلَ amesema katika aya ya 110 ya Sura Al-‘Imran, sehemu 4:

كُنْتُمْ حَيْرَأَمَّةٍ أُخْرِجْتُ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ

Nyinyi mmekuwa umma bora mionganini wa mataifa yaliotolewa watu, kwa kuwa mnaamrisha mema na mnakataza maovu, na mnamuamini Mwenyezi Mungu.

[Kanz-ul-Iman (Translation of Quran)] (Part 4, Surah Aal-e-‘Imran, verse 110)

Sisi ni wenyehabati

Sisi ni wenyehabati kwa amezaliwa katika Ummah wa bora unaoongozwa na Mtume Muhamad (SWA) ﷺ. Kwa hakika Mtume wetu ni Kipenzi na Rasool mwenye baraka ﷺ ni kubwa zaidi ya manabii wote, na kwa ajili yake, Ummah wake ni pia kubwa zaidi kuliko Ummah. nyengine zote zilitangulia. Nini sababu ya ubora wa Ummah huu? Je, ni bora kwa sababu kutakuwa na mamilionea wengi au madaktari au wahandisi au wapiganaji katika Ummah huu? Au watakuwa wenyehabati au nguvu au shujaa au wajanja? Hapana kabisa! sababu ya wao kuwa bora ni kwamba watakuwa kutimiza wajibu wa ﴿أَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهْيٌ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ (k.v. kuwaita watu kuelekea matendo ya haki na kuwazuia wao kutoka matendo mabaya). Huenda tunakatambua umuhimu wa wajibu wetu huu mkubwa!

Ufafanuzi wa

Akitoa maoni yake kuhusu aya iliyotangulia hapo juu , Hakim-ul-Ummat Mufti Ahmad Yar Khan amesema: [Al-Ma’roof] ﴿الْمَعْرُوف﴾ ina yote mazuri kutoka kwa matendo mema ya imani ya Kiislamu, ambapo [Al-Munkar] ﴿الْمُنْكَر﴾ ina maovu yote kutoka matendo yasiopendwa na kila aina ya wasioamini. maana halisi ya neno ‘ili’ ambayo hapa ina maana kila kama Shari’ah - kutekeleza mbinu ambayo unaweza kuwaita watu kuelekea haki na kuwazuia maovu. Unapaswa kufanya hivyo kwa mdomo , kwa nguvu, kwa kuandika , kuwaomba wazee, kuwasisitiza vijana na kwakutoa ushauri

kwa wenzao , kwa kutegemeana hali hi. Kwa maneno mengine, unapaswa kutumia njia mbalimbali ili kukuza kila aina ya wema na kutokomeza kila aina ya uovu , kuzuia watu na hayo.

Yeye ﷺ aliendelea kusema: Ni kama vile aya iliyopita ilivyosema: Enyi Ummah wa Mtume Mpenzi wa Allah ﷺ! Utakuwa akifafanua sifa yangu ya Hidayah [mwongozo kuelekea njia sahihi]. Kwa hiyo, nyinyi ni Umma bora kuliko Umam zilizotangulia. Watu wote wataendelea kupata faida kutoka kwenu. Ni nyinyi ambao kwa kupita kwenu nami nitatia Iman juu yao, Quran na 'Irfan. Nami niwaonyesha njia ya peponi kwa mwanga wa Iman yako. Anayetaka kukutana mimi ni lazima kuijunga haraka na waumini. (*Tafseer-e-Na'eemi*, vol. 4, uk. 89-95)

Huenda sisi kukuza Sunnah na kuhubiri Uislamu

Huenda tunakuwa wacha Mungu , ewe Mtume Wapenzi

صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَى الْحَبِيبِ

Waislamu wengi si watekelezaji

Ndugu wapendwa wa Kiislamu! Katika enzi hii, haja ya kukuza wito wa haki imekuwa kwa kiwango kikubwa. Kwa masikitiko Sana!Leo, idadi kubwa ya Waislamu si watekelezaji. Kutenda matendo mema imekuwa vigumu sana kwa Nafs, ambapo kutenda madhambi imekuwa rahisi sana. Masajid ni mitupu lakini sinema na majumba ya michezo wa kuigiza ni imejaa watu, ambao ni wenye nyoyo zilizojeruhi kwa ndani na za kweli wa Kiislamu. Wale wenye kutumia vibaya TV, VCR, madishi ya antenna, internet na cable wanaonekana kuwa niwakosefu wa adabu. Mapambano kupindukia kwa ajili ya kutimiza mahitaji na kufikia anasa imewafanya idadi kubwa ya Waislamu kughafilika kabisa na akhera zao.

Isitoshe Dhambi zinafanyika wazi katika jamii yetu kama kuapa, kutoa lawama za uongo, na kutengeneza maoni yasio na ukweli kuhusu mtu, kusengenya, kusema ovyo, kutafuta makosa ya watu wengine, kupaka matope, uongo, kutoa ahadi za uongo, kudanganya, na kuua, na kusababisha maumivu mtu kinyume cha Shar'i, kutokulipa madeni, harudishi kitu alichokopa,kuwaita Waislamu kwa majina machafu, kwa kutumia kitu cha mtu bila ruhusa yake licha ya yeye kukasirika, kunywa pombe, kamari,

kuiba, kutembea na makahaba, kuangalia movies, kusikiliza wimbo za muziki, kutoa na kupokea riba na rushwa, kuwatomtii na kuwakera wazazi, matumizi mabaya, kuangalia mambo kinyume cha sheria, kashifa, kiburi, majivuno, vivu, kujionyesha, kujithamini, uchoyo, ukinaifu, wanawake kuva mitindo ya wanaume na watu wanaumekuvaa mitindo ya kike, kuwa na chuki dhidi ya Muislamu yoyote, Shumatat (yaani hisia na furaha kama Muislamu imespata ugonjwa au amepata hasara nk), tamaa ya kutenda dhambi na kutoka nje ya mipaka ya Shari'ah nk

Athari za dhambi kwa watu wengine

Kuna madhambi mengi ambayo kuathiri wengine moja kwa moja. Kwa mfano, kama mtu ye yote anayetenda dhambi ya kuiba, ye ye itakuwa ni wazi kusababisha hasara kwa moja ambaye amepoteza kitu chake. Vile vile, wale wenyewe kuiba na kuwanyakua simu za mkononi nk kwa kutumia silaha husababisha hasara kwa waathirika. Hasara ya maisha ya akhera ni ya mbali zaidi kuliko yale maisha ya dunia. Enyi waja wa Rasool ambao mna shauku ya kukuza Sunnah ! Tafakarini ! Nani atawaokoa wale walokwama katika matope ya dhambi? Nani ambaye ataongoza wale walioanguka katika dimbwi la uhuni kwa urefu wa jamala ? Nani kuwashawishi wale wanaofanya vitendo na kusababisha kungia jahanamu kwa kufanya matendo kuongoza na kwenda Peponi? Ndugu mpendwa wa Kiislamu! Tunatakiwa mageuzi kwa kila mmoja wetu. Hizi hapa ni baadhi hadithi za ukweli. Zisome na kisha fanya bidii ya kuziendezea kwa ajili ya wito wa uadilifu.

Masjid uliofungwa

Dawat-e-Islami ni ya kimataifa na ni shirika lisilokuwa la harakati za kisiasa lipo kwa ajili ya kuhubiri Quran na Sunna. Ni Madani Qāfilah linatia msukumo wa Sunnah kuhamasisha kusafiri katika njia ya Allah kwa siku 3, siku 12, siku 30 na kwa muda wa miezi 12. Mtu mmoja wa Madani Qāfilah inatia msukumo wa Sunnah kwa waja wa Rasool alifikia katika cha kijiji Bab-ul-Islam Sindh lakini alikuta Msikiti imefungwa. Baada kuufunga Msikiti kwa msaada wa wenyeji, Nao walichukizwa kuona kuta za Msikiti wote zili kuwa zimefunikwa kwa vumbi na nyumba za buibui. Alipouliza ,wenyeji walimpa taarifa msafiri wa Madani Qafilah kwamba watu kwa muda mrefu uliopita wamekata kusali(Salah). Inakatisha tamaa, Kwani hata Imamu pia ameacha kuongoza Salah na hiyo Msikiti ulifungwa. Kwa kumshangao Masjid ulifungwa na dhambi

zilikuwazikifanyika kila mahali katika kijiji. Cinema na nyimbo zilizidi kuchezwa katika maduka.

Shauku ya kushangaza ya Waislamu siku za nyuma ya kuhuduria msikitini

Wapendwa ndugu wa Kiislamu! Je, umeona? Jinsi hali ya umaskini ya Waislamu waleo! Kulikuwa na wakati ambapo watu akihudhuria Msikitini mchana na usiku. Hujjah-tul-Islam Sayyidna Imam Abu Haamid Muhammad Bin Muhammad Bin Muhammad Ghazali رحمه الله عليه amesema: ‘watu wema kutanguliza maisha ya akhera zao kwa kutumia zaidi muda wao katika Msikihi ili waweze kujikusanya utajiri wa milele wa maisha ya akhera na kuchukua faida ya maisha haya ya kidunia. Tangu idadi kubwa ya waja kupenda kukaa katika Msikihi, wachuuzi huuza bidhaa za vyakula nje Msikihi ili waja waweza kupata mahitaji yao kwa urahisi.

شَفِعْنَ اللَّهَ عَزَّوَجَلَ Jinsi gani uzuri wa zama hizo ulikuwa! Lakini leo tunapa huzuni sana kuona Msikihi hauna watu. Ndugu Kiislamu ambaao hawana shaka kuhusu kukutana kufa! Kama inawezekana, tumia muda wako wa ziada katika Zikr, Salat-‘Alan-Nabi, kutafakari juu ya Akhera, kuwa na makundi nzuri baada ya kufanya mambo muhimu kila siku kama kupata riziki ya Halal, kuangalia wazazi na watoto, na kutimiza haki zingine za watu. Mtume wetu Mpenzi na Mwenye baraka صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ alitumia kila dakika moja ya maisha yake kufanya Zikr wa Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَ. Kama tu tulikuwa tunatambua umuhimu wa wakati wetu wa thamani! (*Kimiya-e-Sa’adat*, vol. 1, uk. 339)

Ya Allah عَزَّوَجَلَ! Utupe nafasi ya kufanya matumizi bora ya wakati wetu bila kupoteza hata dakika moja

Shauku ya kushangaza kwa ajili ya kusali Salah ya Jamaa

Waislamu wa zamani walikuwa na shauku sana kuhusu kusali Salah ya Jamaa. Hujjah - tul -Islam Sayyidna Imam Abu Haamid Muhammad Bin Muhammad Bin Muhammad Ghazali رحمه الله عليه amesema: (Allah عَزَّوَجَلَ amesema katika Surah An -Nuur , mstari wa 37, sehemu 18.)

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهُمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكُوْةِ لَا يَخَافُونَ يَوْمًا تَسْقَلُ فِيهِ
 الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٢٧﴾

Watu ambao biashara wala kuuza hakuwashughulishi ila kumdhukuru Mwenyezi Mungu, na kusimamisha Sala, na kutoa Zaka. Wanaikhofu Siku ambayo nyoyo na macho yatageuzwa.

[*Kanz-ul-Iman (Translation of Quran)] (Part 18, Surah An-Noor, verse 37)*

Kwa kunukuu aya iliyotajwa hapo juu, Sayyidna Imam Abu Haamid Muhammad Bin Muhammad Bin Muhammad Ghazali رحمه الله عليه amesema kuwa baadhi wafafanuzi wa Quran walisema kuwa: Hii ina maana ya watu wacha Mungu ambao walikuwa na shauku sana kuhusu Jamaa. Kama mhunzi, kwa mfano, kusikia Azan wakati kuinua nyundo kwa kugonga, hagongi lakini badala huweka upande nyundo na kwenda kusali. Vile vile, kama mshonaji akisikia Azan baada yeye kuingizwa sindano katika kipande cha ngozi, huacha na kutoa sindano nje na badala yake huacha kazi zote na kwenda msikitini. Yaani, mhuzi akainua nyundo au mshoni kutoa nje sindano kuingizwa pia aliona kuwa atachelewa katika macho yao , ambapo mambo haya huchukua muda mfupi tu . (*Kimiya-e-Sa'adat, vol. 1, uk. 339*)

*Mayn paanchon namazayn perhoon ba-Jama'at
 Ho taufeeq aysi 'ata Ya Ilahi
 Mayn perhta rahun Sunnatayn, waqt hi per
 Haun saaray Nawafil ada Ya Ilahi
 Day shauq-e-tilawat day zauq-e-'ibadat
 Rahun ba-Wudu mayn sada Ya Ilahi*

Ya Allah عَزَّوَجَلَّ! Niwezeshe kusali Salahs zote tano kwa Jama'at, kuzisoma Quran Tukufu vizuri, kufanya ibada kwa shauku na kubaki katika Wudu wakati wote. Naomba pia kusali salah za Sunnah na nafl Salahs wote.

صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَى الْحَبِيبِ

Mzee aliyeanza kulia

Siku 30 baada ya Madani Qafilah ya waja wa Rasool kufika katika mji. Wakati wa kikao kujifunza, washiriki walikuwa waelezwa Faraidh ya Ghusl. Mzee ambaye alikuwepo pia alionyesha hisia zake kwa kwikwi baada ya maneno haya, ‘Mimi ni 70, lakini bado sijui Faraid ya Ghusl. Kwa Baraka za Madani Qafilah, nimejifunza leo hizi Faraidh. Sikuweza hata kujua kwamba kuna baadhi ya matendo katika Ghusl ni Faraidh.’

Tunajifunza nini hapa?

Ndugu wapendwa wa Kiislamu! tukio la mtu mwenye umri wa miaka 70 ambaye alikuwa hawajui hata Faraidh za Ghusl ni wazi inaonyesha haja na umuhimu wa Madani Qāfilâh. Ikiwa Muislamu anateseka kutokana na baadhi ya tatizo kama ugonjwa, njaa, ukosefu wa ajira, madeni, hali ngumu ya kimaisha na matatizo mengine katika maisha ya dunia, sisi tunaingiwa na inapaswa kuwa na huruma juu yao lakini inatisha kwa nini hatuwezi kujawa na huruma juu mtu ambaye yumo hatarini kwa maisha yake ya akhera kwa kutenda madhambi, na kuwafanya wao kustahili adhabu ndani ya kaburi na jahanamu. Inatia huruma, inaonekana kana kwamba matatizo ya maisha ya akhera yanaonekana si muhimu ikilinganishwa na yale ya maisha ya dunia! Mtu mmoja aliteseka sana kutokana ‘ugonjwa wa kiroho’, yaani ugonjwa wa dhambi alistahili kuonewa huruma zaidi na huruma kuliko mtu aliyeypata mateso kutokana na ugonjwa wa mwili kwa sababu matatizo katika maisha ya dunia inaweza kuleta faraja kwa Waislamu katokana na maisha ya akhera yake lakini dhambi ziweza kusababisha yeze kutupwa katika shimo la motoni.

Kwa hiyo, kuna muhimu mkubwa wa kusambaza mafundisho ya Kiislam ili Waislamu wanaweza kuepukana na dhambi. Kama mtu hawezi hata kutofautisha kati ya dhambi na dhawab, atawea vipi kuwa na uwezo wa kuongoza maisha ya Kisunnah! Leo kwa masikitiko sana, Baadhi ya Waislamu wasikuwa nabusara, hudanganywa na Shetani na Nafs, wapo tayari kufanya kila aina ya kafara kwa maisha yao ya kidunia lakini hawajui hata maarifa ya Fardh. Mtume mpenzi na mwenye baraka ﷺ Kwa kutafuta elimu ni Fardh kwa kila Muislamu. (*Sunan Ibn Majah*, vol. 1, uk. 146, Hadith 224)

Hadith hii inahusu maarifa muhimu ya kidini, si shule, chuo au elimu ya chuo kikuu. Kwa hiyo, kwanza kabla ya yote, kujifunza imani ya Kiislamu ni Fardh. Kisha Faradh na masharti ya Salah na vile vitendo vinavyobatilisha Salah ni Fardh kujifunza. Unapokaribia mwezi wa Ramadhan, kupata elimu muhimu inayoongoza kufunga itakuwa Fard kwa mtu kufunga ni Fardh. Kadhalika, ni Fardh kujifunza masharti ya Zakah kwa mtu kutoa Zakah ni Fard, masharti ya Hijja kwa ajili na Hijja kwa mtu ni Fard, wale wanaotaka kuoa (Nikah) kwa mtu kwenda kuoa, biashara kwa mfanyakishara, kununua kwa mnunuzi, ajira kwa wafanyakazi na waajiri na kadhalika. Kwa maneno mengine, ni wajibu kabisa kwa kila mtu kufahamu wa Shar'i na masharti ya kushiriki katika kufanya mambo hayo hasa mwanzoni. Vile vile, pia ni Fardh kwa kila mmoja kujifunza masharti ya Halal na Haraam.

Aidha, pia ni Fardh kwa kila Muislamu kujifunza Faraidh ya kwa undani, yaani maarifa kuhusu unyenyekevu, usafi na Tawakkul nk ikiwa ni pamoja na njia ya kufanya kama vile elimu kuhusu dhambi kwa undani kama vile kiburi, kujionyesha, wivu, na kutoa maoni hasi, chuki, uadui, Shumatat (yaani hisia furaha ya kuona Muislamu akipata shida) nk ikiwa ni pamoja na njia ya kuyaondosha hayo. (Kwa maelezo zaidi, soma Fataawa Razawiyyah kiasi 23 kuanzia ukurasa wa 613hadi ukurasa 624). Aidha, pia ni Fardh ya kupata elimu ya Muhlikat (vitendo vinavyopelekea kupata adhabu) kama vile kusema uongo, kusengenya, kuwaambia wa habari za uongo, kutoa lawama za uongo, kuangalia mambo kinyume cha sheria, udanganyifu, na kusababisha maumivu kwa Waislamu, kuvunja ahadi n.k ikiwa ni pamoja na madhambi yote makubwa na madogo ili yawezwe kuepukwa. Madereva, abiria, wanandoa, wazazi, watoto, ndugu, majirani,jamaa,wadaiwa, wadai, wasimamizi, makandarasi, vibarua, wajenzi, wakulima, wamiliki wa ardhi, wapangaji, watawala, walimu, wanafunzi, madaktari, waganga wa asili, wakazi, wasafiri, wachinjaji, wauza samaki, watoza ushuru, wadhamini wa Masjid, Madrasah, makaburi na taasisi za kijamii nk, wachungaji, waoshaji wanaume, ushonaji, mafundi seremalla, wahanzi, mafundi mifereji (mabomba), wanunuzi na wauuzaji wa ng'ombe, wale wanaofua nguo, wale wenye kushona nguo (washoni wa nguo)na wale wanaounda vitu na kuvifanya matengenezo nk. Wote lazima wajifunze masharti muhimu kuhusu masuala ambayo wao kwa sasa wanakushiriki. Hakika hii ni Fardh kwa kila mtu. Usishughulikie jambo lolote kwa udanganyifu kishetani kwani mtu atakiwa kufuata masharti hayo kama yeye alivyojifunza. Weka kanuni na Shar'i akilini kwamba

tokujua masuala ya masharti ya Fardh yanayomuhusu mtu ni kutenda dhambi na kutenda dhambi kwa ujinga ni dhambi na Kitendo cha Haraam hupeleka mtu motoni.

Ya Allah ﷺ! Tuwezeshe kujifunza mafundisho ya Kiislam na masharti yake ili tupate kulindwa na Jahannam.

صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ
صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ

NJIA YA Ghusl

Wapendwa Ndugu wa Kiislamu! Mmesikia kwamba mtu 70 wa umri wa miaka aliyehudhuria kikao cha kujifunza ya Madani Qafilah ambacho yeye alijifunza Faradh ya Ghusl. Huenda kuna Waislamu wasikuwa na idadi kama hao ambao hawajui masharti haya. Kwa nia ya kuvuna malipo ya ‘wito kwa uadilifu’ napenda kuwasilisha njia marekebisho ya Ghusl (Hanafi) iliyonukuliwa kutoka kitabu chenye kurasa 496 cha ‘sheria za Salah’ iliyochapishwa na Maktaba-tul-Madina, kuchapisha idara ya Dawat-e-Islami: Ingawa Ghusl ikifanywa bila nia ni halali, malipo yake hayatakubaliwa. Kwa hiyo, tia nia zifuatazo moyoni bila kutamka neno lolote: *Mimi kwenda kufanya Ghusl kwa ajili ya kusafisha*. Kwanza safisha mikono miwili hadi mkono mara tatu. Kisha osha sehemu za siri kama huko kuna uchafu au hakuna uchafu. Kisha, kama kuna uchafu juu ya sehemu yoyote ya mwili, ondoa uchafu huo. Tia Wudu kama unavyofanya kwaajili ya Salah lakini usinawe miguu kama maji ymekusanyika ulipo simama. Katika kesi ya kufanya Ghusl juu ya kiti(kibao) au juu ya ardhi ngumu, nawa miguu pia.

Sasa loanisha mwili kwa mikono ikiwa imaji, hasa katika msimu wa baridi (sabuni pia inaweza kutumika). Kisha, kumwaga maji mara tatu juu ya bega kulia, mara tatu kwenye upande wa kushoto, juu ya kichwa na kisha mara tatu juu ya mwili mzima. Sasa hama kidogo kutoka sehemu ya Ghusl na osheni miguu kama haikuoshwa wakati wa Wudu. Usielekeze uso Qiblah wakati wa Ghusl. Sugua mwili mzima kwa mikono. Fanya Ghusl katika sehemu ambayo hakuna mtu atakaeweza kuona. Kama hii haiwezekani, mwanaume lazima ajifunge kipande kinene cha nguo kuzunguka Satr yake (k.v. eneo la mwili kutoka kitovu hadi chini kidogo ya magoti). Kama kipande nene ya nguo hakupatikana, jitande vipande viwili au vitatu vya nguo karibu Satr kutegemea haja kwa sababu kipande chembamba cha nguo kitashikamana na mwili kutokana na ubichi, huonnyesha rangi ya magoti au mapaja, ﷺ. Wanawake wanapaswa kuchukua

uangalifu zaidi. Huzungumzi wakati wa Ghusl wala husomi sehemu yoyote Du'a. Baada ya Ghusl, mwili wanaweza kuipangusa kwa kitambaa chepesi nk. Vaa nguo mara baada ya Ghusl. Kusali rakaa mbili za Rak'aat nafl Salah baada Ghusl ni mustahab ikiwa muda si makruh. (Kawaida vitabu vya falsafa ya sheria vya Hanafi)

(Fataawa 'Aalamgiri, vol. 1, uk. 14; derived from: Bahar-e-Shari'at, vol. 1, uk. 19)

Faradh Tatu za Ghusl

1. Kusukutua Mdomo(kinywa)
2. Kutia maji puani
3. Kumwaga maji juu ya mwili mzima dhahiri. *(Fataawa 'Aalamgiri, vol. 1, uk. 13)*

1. Kusukutua mdomo (kinywa)

Kuchukua maji kidogo katika kinywa na kisha kutema mate nje kwa haraka hautoshi. Ni muhimu kwamba maji kufikia kila sehemu na kila kishimo cha mdomo hadi mwisho wa koo. Katika njia hiyo hiyo, maji lazima yafike mashimo nyuma ya mono [k.v. meno makubwa ya nyuma] ikiwa ni pamoja na uwazi wa meno na mizizi ya meno, pande zote za ulimi na mwisho wa koo. Kama hukufunga, tumia pamoja na dawa (kama ilivyo Sunnah kufanya hivyo). Kama kipande cha karanga, tambuu au vipande vya nyama ni kimekwama kati kati ya meno, lazima wao viondoshwe. Kama mtu anawasi wasi juu ya madhara katika tatizo la kuviondoa hivyo, yeye atasamahehewa kuviondoa hivyo. Kabla ya kufanya Ghusl, ikiwa vipande vya nyama nk vimekwama kati kati ya meno na mtu anayefanya Ghusl hana taarifa nayo na akasali (Salah) alikuwa amefanya Ghusl bila kuiondoa hayo lakini baadaye anatambua kwamba vipande vya nyama nk vilikuwa nimekwama kati kati ya meno, itakuwa ni Fardh kwake kuviondoa na kusafisha eneo hilo na maji. Salah iliosaliwa ni halali. Kama jino limefungwa kwa waya au baadhi kujaza na maji hayawezi kufikia chini kulikojazwa au kufungwa waya, amesamehewa. *(Bahar-e-Shari'at, sehemu ya 2, uk. 38... Fataawa Razaviyyah, vol. 1, uk. 439-440)* kusukutua kinywa mara moja ni Fard katika Ghusl na kufanya hivyo mara tatu ni Sunnah katika Wudu.

2. Kutia maji puani

Kutia maji kwa haraka kwenye ncha ya pua hautoshi. Ni muhimu kuosha ndani ya pua

hadi mwisho wa mfupa laini k.v. hadi hatua ya mwanzo ya mfupa ngumu. Hii inaweza kufanyika tu kwa kutia maji puanī kwa kuelekeza pua. Kumbuka hata kama kuna nafasi kubwa kama ncha ya nywele ni imeachwa bila ya kuoshwa, Ghusl haitakuwa halali. Kama kamasi kavu zimesanyika ndani ya pua , ni Fardh hizo kuziondoa. Ni Fardh kumsafisha nywele za pua pia. (*Ibid , uk. 442, 443*)

3. Uduhu wa mwili mzima

Ni muhimu kwamba (angalau matone wawili) ya maji yanayotiririka juu ya kila mmoja na kila sehemu ya chini [k.v. nywele laini] nje ya mwili kutoka nywele za kichwa mpaka nyayo za miguu. Kuna baadhi ya sehemu za mwili ambazo zinaweeaza kubaki bila ya kuoshwa, kama hatua za uangalifu hazitachukuliwa , na Ghusl hautokuwa halali. (*Bahar-e-Shari'at , sehemu ya 2, uk. 39*)

Ili kujifunza masharti muhimu ya Wudu , Ghusl, Salah, Ijumaa , Salah uloikosa, Salah ya safari, Salah ya mazishi (maiti) nk, soma kitabu chenye kurasa 496 cha ‘*sheria za Salah*’ iliyochapishwa na Maktaba-tul- Madina , idara kuchapisha ya Dawat-e-Islami .

Njia ya Ghusl kwa maji yanayopita

Ikiwa mtu anafanya Ghusl katika maji yanayopita kama vile katika mto au bwawa akae katika maji kwa muda, ni Sunan kuosha mwili mara tatu, wale wanao kudumisha utaratibu wa kuosha na kutia Wudu watapata ujira kamili. Hakuna haja kwa kuchezesha sehemu ya mwili mara tatu katika maji yanayopita. Hata hivyo, katika suala la kutia Ghusl katika maji yaliotuama kama ya bwawa nk, mtu anatakiwa kuosha sehemu ya mwili mara tatu kama anavyofanya Sunna ya kuosha mwili mara tatu. Katika hali ya aliyesimama katika mvua (au chini ya mfereji au mfereji wa mvua) masharti ya maji yanayopita itatumika. Wakati wa kutia Wudu na maji yanayopita, inafaa kuweka viungo vya mwili, vinavyooshwa katika Wudu, ndani ya maji kwa muda. Vile vile, wakati kutia Wudu na maji yaliotuama , kuchezesha sehemu ya mwili mara tatu ndani ya maji ni mbadala wa kuviosha mara tatu. (*Bahar-e-Shari'at, sehemu ya 2, uk. 42 ; Durr-e-Mukhtar, Radd-ul-Muhtar, vol. 1, uk. 320-321*)

Katika hali hizi zote za Wudu na Ghusl, mtu anatakiwa kusafisha mdomo na kuvuta maji ndani ya pua. Kusukutua kinywa na kutia maji ndani ya pua ni Fard katika Ghusl, ambapo Sunnat-ul-Muakkadah katika Wudu.

Hukumu za kuoga ni sawa na ile ya maji yanayopita

Imeelezwa katika (toleo kuchapishwa ya) Fataawa Ahl-e-Sunnat : Katika kesi ya kufanya Ghusl chini mfereji wa Mvua (au bomba), masharti ya kufanya Ghusl katika maji miminika yatatumika. Hivyo ni, kama mtu anayefanya Ghusl akabaki ndani ya maji kwa muda mrefu kadir ianawezekana kufanya Wudu na Ghusl, Sunan kwa kuosha sehemu za mwili mara tatu itapata kutimia.

Imeelezwa katika Durr-e-Mukhtar kwamba kama mtu anakaa katika maji yanayopita au katika bwawa kubwa au katika mvua kwa muda mrefu kama mtu anaweza kufanya Ghusl na Wudu , ye ye atazingatiwa kuwa katekeleza yote Sunan. (*Durr-e-Mukhtar, Radd-ul-Muhtar, vol. 1, uk. 320*)

Kumbuka! Sukutua kinywa na tia maji ndani ya pua wanatakiwa katika Ghusl na Wudu

Tahadhari ya wakati wa kuoga kwa kutumia mfereji wa mvua

Kuhakikisha kwamba uso wako au sehemu yako ya mgongo haielekei Qiblah wakati wa kutia Ghusl wakati wa kuoga katika mfereji wa mvua. Fanya uangalifu kama huo wakati kukoga chooni. Mwelekeo wa uso au mgongo kuwa kuelekea Qiblah ina maana uso au mgongo ni ndani ya nyuzi 45° kuelekea Qiblah. Kwa hiyo, ni muhimu mwelekeo wa uso au mgongo ni nje ya nyuzi 45° kutoka Qiblah. Watu wengi hawajui kanuni hii.

Kuweka W.C.(choo) katika mwelekeo sahihi

Kama ni makosa, tafadhal, sahihisha nyumba yako kupata mwelekeo sahihi wa WC. Njia salama ni kujenga WC ikiwa imewekezwa katika nyuzi 90 kutoka mwelekeo wa Qiblah, k.v. mwelekeo ambao uso ni hugeuzwa baada Salam ni katika kutekeza Salah. Wajenzi kawaida wanapendelea vitu vizuri na uzuri katika ujenzi, lakini hawana umakini katika mwelekeo wa Qiblah. Waislamu lazima tupendelee viliyvo bora kwa maisha akhera na kutokujali uzuri wa nyumba zetu.

*Kuch naykiyan kama lay jald aakhirat bana lay
Bhai nahin bharosah hay koi zindagi ka*

Tafsiri : Kufanya baadhi matendo mema kwa bora wa maisha yako yan akhera.. Usichelewe kwani unaweza kuondoka katika maisha haya wakati wowote. (*Wasail-e-Bakhshish, uk. 185*)

Sunnah ya kufanya Ghusl mara kwa mara

Ni Sunnah kwa kufanya Ghusl siku ya (1) Ijumaa (2) Eid-ul-Fitr (3) Eid -ul -Adha (4) siku ya 'Arafah (9 Zul -Hijjah -tul- Haraam) (5) kabla ya kuvaa Ihram.

Ghusl katika mvua

Kufanya Ghusl kabla watu wenyewe wazi Satr ni Haraam. Wakati kuoga katika mvua nk , jifunge kipande cha nguo kinene kuzunguka suruali nk ili rangi ya ngozi isibaki wazi hata kama suruali itashikamana na mwili kwa sababu ya umajimaji .

Jinsi gani kuangalia mtu amevaa mavazi ya kubana?

Kama mtu anavaa nguo nzito wakati wa kuoga katika ukingo wa bahari, mtoni, mkondo wa maji au katika mvua nk, lakini mavazi yake yamegandana mwili wake kwa sababu ya umajimaji au upemo nzito , kuonnyesha maumbile kamili ya sehemu yake Satr kama vile maumbile ya mguu , basi hairuhusiwi watu wengine kuangalia sehemu hizo husika.Masharti yale yalitumika kwa kuongalia sehemu kamili ya Satr ya mtu alivaa nguo kubana.

Tahadhari wakati wa kufanya Ghusl (bila nguo) uchi

Kuhakikisha kwamba uso wako au mgongo wako haukuelekea Qiblah wakati wa kufanya Ghusl peke yako bafuni ikiwa upo uchi au umevaa suruali kama nk ambayo inaweza kugandana na mwili, kuonnyesha rangi ya mapaja nk

Tahadhari ya kufanya Ghusl kwa kutumia ndoo

Wakati wa kufanya Ghusl kwa kutumia ndoo, weka ndoo juu ya kitu kilichoinuka

nk ili matone ya maji yasiangukie ndani ya ndoo. pia usiweke kata unayotumia kwa ajili ya Ghusl juu ya sakafu(chini).

Wanakijiji wote safi-kunyolewa

Wahamasishaji Sunna wa Madani Qafilah waliotoka Siku 30 walifika Masjid katika kijiji cha wilaya Dadu (Bab-ul-Islam, Sindh). Hakukuwa na Muadhin katika Misikiti. Kwa hivyo, Msafiri ya Qafilah aliadhini Adhana ya sala. Wakati wa kusali sala ya Jamaa, watu wachache alikuja msikitini na kusema, ‘Tafadhalo ongoza Jamaa kwa sababu hapa hakuna Jamaa inayofanyika. Watu hapa husali (Salah) mmoja mmoja kwa sababu watu wote hapa kijiji ni wamenyoa ndevu zao na hawana uwezo wa kuongoza sala za Jamaa.’

Kuhudhuria msikitini ni Wajib

Wapendwa ndugu wa Kiislamu! Tukio hilo hapo juu hakika linatoa mafunzo kwetu. Upendo kwa ulimwengu ni chanzo cha maovu yote. Wanakijiji wenyeleze waliacha ya kuhudhuria msikitini kwa sababu ya kuwa harakati na shughuli zao za kidunia, na kuacha Masjid mitupu na bila uangalizi. Kumbuka kuwa ni Wajib kwa kila Waislamu kudumisha kuhudhuria Msikiti wa eneo lao. Ilivyoelezwa hapa ni swala na jibu lake linapatikana katika *Fataawa Razawiyyah* kuhusu Masjid uliojengwa kwa fedha Halal na baadhi walevi wa zamani ambao walikuwa wametubu na kuacha kunywa.

Katika jibu lake, A’la Hadhrat ﷺ ilivyoelezwa katika ukurasa 125 wa kiasi 8 ya Fataawa Razawiyyah: Masjid hujengwa na fedha za Halal na watu wale ambao wametubutoba ya kweli ni Masjid kwa mujibu wa Shari’ah. Sio tu imeruhusiwa kwa kusalia Salah lakini pia ni Wajib kwa wale wanaoishi karibu na maeneo ya jirani ya Masjid kudumu na tabia ya kuhudhuria. Ni muhimu kupanga kwa ajili ya Adhan, Iqamah, Jamaa na Imam kwa vipindi vyote tano. Kama hawana kufanya hivyo, watakuwa wenye kutenda dhambi. Wale waouzia watu kusali (Salah) katika Masjid inonyesha kuwa ni madhalimu na watapa adhabu kali kama uliotangazwa na Allah عَزَّوجَلَّ katika Qur’ani tukufu:

وَمِنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسْجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِيٖ حَرَابِهَا

Na wale mwenye kudhulamu zaidi kuliko yule anaye huzuia jina la Allah kutajwa katika misikiti, na inafanya kwa ajili ya uharibifu wao?

[*Kanz-ul-Iman (Translation of Quran)*] (Part 1, Surah Al-Baqarah, verse 114)

(*Fataawa Razawiyyah*, vol. 8, uk. 125)

Masjid katika mwitu

Wapendwa ndugu wa Kiislamu! Napenda pia kukuambia kwamba Masjid kujengwa katika eneo lililo mbali na kijiji na pekee ambapo hakuna Waislamu waoisha haionyeshi kuwa ni Masjid. Akijibu swali, A'la Hadhrat ﷺ amesema katika ukurasa wa 505 kiasi ya 16 ya *Fataawa Razawiyyah*: Kama ni hakika kwamba nafasi haijawa wakazi wengi, wala hakuna Masjid unaotumika, basi aionyeshi kuwa ni Masjid. Waye matofali na mambo mengine [ya kujengea jengo katika mwitu] inaweza kutumika kwa ajili Masjid mwingine wowote. ‘Mataifa ya *Aalamgiri*’, Kama mtu ana Masjid uliojengwa katika mwituni au faragha na mahali pasipokuwa na wakaazi, basi hautoonyesha kuwa ni Masjid kwa sababu ujenzi wa Masjid katika nafasi hiyo auhitajiki.’

(*Fataawa 'Aalamgiri*, vol. 5, uk. 320)

Karayn Masjidayn jo bhi aabad Maula

Tu rakh us Musalman ko shaad Maula

May Masjid-attending Muslims be blessed with delight by Allah Huenda msikitini-kuhudhuria Waislamu kubarikiwa na furaha na Allah ﷺ.

صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَى الْحَبِيبِ

9 wasio Waislam asilimu

Wapendwa ndugu wa Kiislamu! Dawat-e-Islami -ni mashirika la kimataifa na lisilokuwa la kisiasa kwa harakati za ajili ya kuhubiri Quran na Sunna - ni bidii katika kukuza wito kwa haki duniani kote. Njooni na mjiunge. Mara baada ya wewe kujiunga na harakati’ za Madani utakuwa kuwa ukiongoza katika kujitahida za mageuzi kwa wewe mwenyewe na watu wa dunia nzima. Kushughulika na Madani In’amaat kwa ajili ya mageuzi yako ni kusafiri mara kwa mara na Madani Qāfilâh kwa ajili ya mageuzi ya watu wa dunia nzima. Hapa kuna mfano wa ajabu wa Madani ambao utawezwa kuongoza.

Madani kuhamasisha Sunnah Qafilah ya waja wa Rasool walisafiri kwa muda wa Siku 3 na Tando Adam kutoka Hyderabad, mji maarufu katika Bab-ul-Islam Sindh. Siku ya tatu ya Qafilah, mgeni alikuja na alijitabulisha kwa nia yake ya kukutana na Ameer ya Qafilah. Katika mkutano nje Masjid, yeye alijitambulisha kuwa si Muislamu na anaukubali sana uislamu. Kutafutana hisia zake kwa Uislamu, Ameer ya Qafilah alifanya juhud ya mtu binafsi juu yake. ﴿الْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ﴾ Baada ya muda mfupi, akasilimu na kusema, ‘Tafadhalni njoo nyumbani kwangu nakukaribisha ili wanafamilia yangu pia wapatekusilimu.’ Kwa hiyo, ndugu wa Kiislamu wa Qafilah akaenda nyumbani kwake ambako kwa hakika familia yake ilkubali kuslamu. ﴿الْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ﴾ Kwa baraka za Qafilah, wanachama wote tisa wa familia yake wakawa waislamu. Ameer wa Qafilah alimuuliza yule Muislam mpya, ‘Lini ulikuwa ulipata hisia ya tayari kujiunga na Uislamu, kwa nini wewe uchelewa katika kufanya hivyo? ‘Akajibu,’ Mimi nilikuwa na hisia za Uislam kuwa umefungwa katika vitabu. Leo nimeona tabia ya Waislamu wa siku hizi hauna hayo. Wakati nilipowaona Madani Qafilah yako, nilivutiwa na nyinyi. Nilikuwa naangalia shughuli zenu kwa siku tatu. Mnaelekeza macho chini, mkikutana na watu wengine nyuso zenu zinakuwa tabasamu, mavazi nyeupe, kilemba cha kijani juu ya vichwa, Nuru juu ya uso zenu nyote ziemenitia mimi hisia. Tabia zenu zimenionyesha sifa halisi za Kiislamu, zilitajwa katika vitabu, zimenisukuma mimi kusilimu.

﴿الْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ﴾ Wakati nilipokuwa naakuandika mfano huu, yule Muislamu aliyesilim alijitolea na kuwa kama Muadhin Misikitini. Yeye pia alikuwa anawaita Waislamu kuja kwenye Salah (muadhini) na alikuwa anatoa wito kwa haki kwao (uwalingania). Watoto wake pia walijifunza Qur’ani Tukufu katika Madrasa-tul-Madina wa Dawat-e-Islami.

Enyi waja ! Hebu tusafirini pamoja na Madani Qafilah na kuhubiri kwa wale wasioamini kuhusu Uislamu. ﴿إِنَّ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ﴾, kutoamini itakuwa kutazidiwa na Uislamu kwa baraka za Madani Qafilah

صَلَوَاتُ اللّٰهِ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اللّٰهِ عَلَى الْحَبِيبِ

Baraka za ajabu za Madani Qafilah

﴿شَهِيدُ اللّٰهِ عَزَّوَجَلَّ﴾ Ajabu ya baraka za Madani Qafilah ni! Wapendwa ndugu wa Kiislamu! lazima kuwa na nia njema ya kusafiri na Qafilah kwa siku tatu kila mwezi na kwa siku 30 mfululizo kila mwaka katika makundi ya waja wa Rasool. Mfano wa Madani uliopita

unachangamsha imani na kupendeza unaeleza jinsi watu tisa wasiokuwa Waislamu walilivyopata heri na njia ya kweli ya Uislamu. Hakika bahati sana kwa Waislamu wanaoongoza wasiokuwa Waislamu kwenye Nuru ya Uislamu kutokana na giza la kutoamini au ambao wahamasisha Waislamu wenyewe dhambi na kutubu dhambi na kuingia imani mpya, kufuata maisha ya yenyewe mtazamo wa Sunnah.

Ya Rab ya Mustafa ! Utusamehe sisi bila hesabu. Tufanya wahubiri wa dhati wa Sunnah na utupe nafasi ya kusafiri na Madani Qafilah mara kwa mara. Kutuwezesha kushiriki Madani In'amaat na kuwashawishi watu wengine kutenda juu mema

Ya Allah ﷺ! Nijaalie kusafiri na Madani Qafila kwa khiyari yangu na kufikisha wito kwa haki nikiwa na nguvu.

(*Wasail-e-Bakhshish*, uk. 85)

اَمِينُ بِجَاهِ الْبَيِّنِ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ

Da'wah ya wema

Kitabu " Da'wah ya wema" ni mojawapo ya juzuuz za kitabu maarufu duniani "Faizan-e-Sunnat".

" Da'wah ya wema" ina takriban Ayah 125 za Qur'ani, misemo 249 ya Mtume Mpenzi na Mwenye Baraka حل الداعي عالى المودع تعلم karibu mifumbo 164 ya kuvutia, mamia ya lulu za Madani na maneno ya hekima juu ya mada tofauti na hukumu nyingi za Sheriah.

BALLAN & SUNNAT

Kitabu " Da'wah ya wema" kitathibitika kuwa mwongozo mzuri sio tu kwa wahubiri wanaotoa hotuba na Darasa bali pia kwa wasomaji binafsi. Inatarajiwaa sana kwamba utapata elimu kubwa ya Kiislamu na pia utatiwa msukumo wa kutenda ipasavyo kwa baraka ya kuisoma.

"Faizan-e-Sunnat" juzuuz ya 1 imetafsiriwa katika lugha kadhaa za ulimwengu ikiwa mmojayao ni lugha ya Kiingereza ili ujumbe na mafundisho ya Uislamu yaweze kuwasilishwa kote ulimwenguni. "Da'wah ya wema" pia ni tafsiri ya Kiswahili ya kitabu cha kiasili.

Aalami Madani Markaz, Faizan-e-Madinah, Mahallah Saudagaran Purani Sabzi Mandi, Bab-ul-Madinah, Karachi, Pakistan
UAN: +92 21 111 25 26 92 | Ext: 7213

Web: www.dawateislami.net | E-mail: translation@dawateislami.net